

Nota van Antwoord

Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Lemselermaten

Status:	Vastgesteld
IMRO-idn:	NL.IMRO.9923.ipLemselermaten-va01

De reactienota heeft betrekking op de zienswijzen die zijn ingediend op het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het gebied **Lemselermaten** dat opgesteld is door de provincie Overijssel.

Waar nodig en van toepassing heeft afstemming plaatsgevonden met de partners uit het gebiedsproces:

Samen economisch sterker, met de kracht van de natuur

Overijssel telt 24 natuurgebieden die zo bijzonder zijn, dat ze zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-programma stelt ons in staat om samen te werken aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur. Dat is geen luxe, maar pure noodzaak. Provincie, andere overheden en natuur- en belangenorganisaties hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van zeldzame dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, zoals verdroging en de uitstoot van stikstof. Waar nodig wordt de bestemming en/of het gebruik gewijzigd en planologisch vastgelegd in een ruimtelijk plan.

De maatregelen kunnen effect hebben op de gronden in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden. Samen met de grondeigenaren zorgen we voor een passende oplossing voor hun toekomst.

Meer informatie over de besluiten Natura 2000?

Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000procedures

Of neem contact op via natura2000pip@overijssel.nl onder vermelding van het betreffende Natura 2000-gebied.

Inhoudsopgave

2 Terinzagelegging ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) 5
2.1 Inleiding 5
2.2 Terinzagelegging 5
2.3 Leeswijzer 6
2.4 Vervolgprocedure 6
2.5 Algemene informatie 6
2.6 Over het schadeloket 6
3 Beantwoording zienswijzen 8
Zienswijze 1: Indiener 1 8
Zienswijze 2: Indiener 2 9
Zienswijze 3: Staatsbosbeheer 10
Zienswijze 4: Indiener 4 17
Zienswijze 5: Indiener 5 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 6: Klootschietvereniging de Nijstad 44
Zienswijze 7: Indiener 7 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 8: Indiener 8 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 9: Indiener 9 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 10: Indiener 10 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 11: Indiener 11 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 12: Indiener 12 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 13: Indiener 13 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 14: Natuurmonumenten 66
Zienswijze 15: Indiener 15 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 16: Indiener 16 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Zienswijze 17: Indiener 17 71
Zienswijze 18: Landschap Overijssel 74
Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo 76
Zienswijze 20: Gemeente Dinkelland 82
Zienswijze 21: Indiener 21 84
Zienswijze 22: Indiener 22 88
Zienswijze 23: Indiener 23 89
Zienswijze 24: Indiener 24 93
Zienswijze 25: Indiener 25 96
Zienswijze 26: Indiener 26 105
4 Ambtshalve wijzigingen 110
Wijzigingen Toelichting/Regels (T/R) 110
Wijzigingen Verbeelding (V) 111
5 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en vooroverleg 112
6 Colofon 113

2 Terinzagelegging ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP)

Inleiding

Het Natura 2000-gebied "Lemselermaten" ligt ten zuidoosten van Weerselo, tussen de Weerselerbeek aan de noordkant en de Dollanddijk in het zuiden. De Dollandbeek stroomt door het zuidelijk deel van het Natura 2000-gebied. Aan de noordwestrand van het gebied komt deze samen met de Weerselerbeek. De Glipsdijk vormt de noordoostgrens en de Rutermedenweg de westgrens van het Natura 2000-gebied. Lemselermaten bevat vochtige heiden, schrale graslanden en moerasbos.

Lemselermaten heeft drie kernopgaven:

- Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal van kalkmoerassen H7230. Voor deze opgave geldt een ‘sense of urgency’-opgave (opgave 5.03);
- Ontwikkelen van kleinschalige mozaïeken van heischrale graslanden *H6230 en blauwgraslanden H6410 met andere beekdalgraslanden en met vochtige heiden (hogere zandgronden) H4010A op de beekdalflank t b.v. herpetofauna en insecten (opgave 5.06);
- Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen en (beekbegeleidende bossen) *H91E0C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016

Bijzonder in het gebied zijn het bestaande kalkmoeras en restanten van trilveenvegetatie in het centrale deel van het gebied (de “Maatjes”), omgeven door blauwgrasland (Cirsio-Molinietum typicum) en nat broekbos (beekbegeleidende bossen) op voedselrijke en basenrijke bodems in de nabijheid van beide beken. Verspreid over het gebied komt de zeggekorfslak voor. Verder zijn er vooral natte heideterreinen te vinden in het gebied. Droge heide komt als zodanig niet voor in de Lemselermaten; de als droge heide aangeduide vegetaties bestaan ofwel uit een mengvorm van droge en vochtige heide (met een dominantie van dopheide, Erica tetralix) of is als een droge vorm van vochtige heide (Ericetum) te beschouwen of zijn struikheideplekken in heischraal grasland dat ontstaan is na de natuurontwikkeling. De potentie voor deze heideterreinen is de ontwikkeling naar een vochtig heidetype en niet naar een droge heide. Het gebied is bijzonder vanwege de ecologische waarden die voorkomen in het gebied de “Maatjes”. Deze bevinden zich ten noorden van de Reservaatweg en bestaan uit het Oude, het Westelijke en het Oostelijke Maatje. Het gebied is zeer bijzonder vanwege de hoge kwaliteit van het kalkmoeras in het Westelijke en Oude Maatje, waarin bijzondere soorten als breed wollegras, vetblad, kleine valeriaan, stijve moerasweegbree, armbloemige waterbies, blonde en bleke zegge en vlozegge voorkomen. In Nederland is het gebied de Lemselermaten zelfs het enige gebied waar breed wollegras voorkomt. Al deze soorten zijn sterk afhankelijk van kwelwater.

Het Oude Maatje is bijzonder vanwege een oorspronkelijke trilveenvegetatie die sinds1950 is achteruitgegaan en waar nu nog slechts relicten van zijn terug te vinden. Veenvorming treedt niet of nauwelijks meer op en door verdroging en eutrofiering is de begroeiing overgegaan in zwak eutroof blauwgrasland, waar geleidelijk verruiging optreedt met gewone wederik, hennegras en moerasspirea. Voor de ontwikkeling van trilveen waarin actieve veenvorming plaatsvindt, zijn de zomergrondwaterstanden veel te laag en is de voedselrijkdom te hoog.

Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 56 ha en is daarmee ten opzichte van andere Natura 2000-gebieden in Overijssel een relatief klein gebied.

Het plan is opgesteld door Provincie Overijssel in nauwe samenwerking met de gemeente Dinkelland, LTO Noord, Staatsbosbeheer, vertegenwoordiging namens particuliere eigenaren, Vitens en Waterschap Vechtstromen.

Terinzagelegging

Op 6 december 2022 hebben Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag het ontwerp-PIP Lemselermaten vastgesteld. Het ontwerp-PIP voor Lemselermaten heeft van dinsdag 17 januari tot en met 27 februari 2023 ter inzage gelegen zowel via www.overijssel.nl/loket/ter-inzage als www.ruimtelijkeplannen.nl. Ook was een inkijkexemplaar beschikbaar op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Dinkelland, Nicolaasplein 5, 7591 MA DENEKAMP
- Het provinciehuis van Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE ZWOLLE

Tijdens de terinzagelegging is er voor het gebied Lemselermaten op 30 januari 2023 een inloopbijeenkomst georganiseerd. Binnen de termijn van terinzagelegging zijn **26** zienswijzen op het ontwerp-PIP Lemselermaten ontvangen.

Wijzigingen in het plan

Naar aanleiding van de zienswijzen

Het PIP is naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen op een aantal punten inhoudelijk gewijzigd ten opzichte van het ontwerp:

De permanente bestemming “Agrarisch met evenwichtsbemesting” uit het ontwerp-PIP is omgezet naar een tijdelijke bestemming. Vijf jaar na inwerkingtreding van het PIP wijzigt deze tijdelijke bestemming automatisch in de bestemming “natuur”.

De pilot evenwichtsbemesting is twee jaar geleden gestart. Een van de deelnemers aan de pilot evenwichtsbemesting heeft ondertussen aangegeven hiermee te willen stoppen. Met de betreffende grondeigenaar is een overeenkomst gesloten. Naar aanleiding daarvan is de bestemming van de betreffende percelen in het PIP aangepast van agrarisch naar natuur.

Op verzoek van een aangrenzende grondeigenaar is onderzocht of de Weerselerbeek kon worden verlegd. Op deze wijze zou een meer courante kavel ontstaan. Aan dit verzoek is tegemoetgekomen in het ontwerp PIP. Vervolgens heeft er meerdere keren overleg plaatsgevonden tussen het waterschap en de eigenaar over de KRW-inrichtingseisen die gelden voor de Weerselerbeek. Hierbij gaat het met name over het inplanten van de oevers met houtige beplantingen waardoor het uitzicht van de grondeigenaar zou worden beperkt. Deze overleggen hebben niet geleid tot overeenstemming tussen beide partijen. Beide partijen hebben vervolgens gevraagd om de beek niet te verleggen maar in het Provinciaal Inpassingsplan uit te gaan van de huidige ligging.

Ambtshalve en overige wijzigingen

Vanwege nader onderzoek is het zoekgebied voor uitbreiding kalkmoeras verkleint. Daarnaast zijn de regels aangevuld met een sulfaatnorm.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze Nota van Antwoord zijn de ontvangen zienswijzen samengevat en van een antwoord voorzien. Hier is ook aangegeven of deze zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijzigingen. De reacties zijn geanonimiseerd en hebben deels geleid tot aanpassing van het inrichtingsplan en/of het PIP.

De nummers die gebruikt worden in hoofdstuk 2 zijn als volgt opgebouwd. Het eerste cijfer betreft het nummer van de betreffende indiener. Het tweede cijfer is een onderdeel uit de reactie/grond van de indiener. Het volgende voorbeeld verduidelijkt dit: 5.4 → is indiener 5 en reactie/grond 4.

In hoofdstuk 3 zijn de ambtshalve aanpassingen opgenomen.

In hoofdstuk 4 zijn de aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen samengevat.

Vervolgprocedure

Met de verwerking van de zienswijzen in de Nota van Antwoord wordt het ontwerp-PIP omgezet naar een vast te stellen versie.

Het PIP wordt door Provinciale Staten van Overijssel (naar aanleiding van de reacties of ambtelijk al dan niet gewijzigd) vastgesteld en gedurende zes weken ter inzage gelegd. De Nota van Antwoord is een bijlage bij het vast te stellen PIP.

In de periode van ter inzagelegging kan tegen het PIP beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze Afdeling beslist in eerste en enige instantie over de ingestelde beroepen.

Beroep tegen het PIP staat open voor:

- eenieder die een zienswijze heeft ingediend, en
- belanghebbenden (ongeacht of zij een zienswijze indienden).

Algemene informatie

Over planschade

Diverse indieners gaan in op schade en waardedaling. We proberen die zoveel mogelijk te voorkomen en te compenseren. In alle gevallen staat de weg voor een planschadeverzoek open. Dit verzoek kan echter pas ingediend worden nadat het PIP onherroepelijk is geworden. Dat is nadat Provinciale Staten (PS) het plan hebben vastgesteld en er geen beroep is ingesteld bij de Raad van State (RvS), of nadat de RvS een uitspraak over heeft gedaan.

Over het schadeloket

Bij het schadeloket kunnen eigenaren schade melden aan hun eigendommen die een verband (kunnen) hebben met werkzaamheden die zijn uitgevoerd door de provincie of het waterschap in verband met Natura 2000-maatregelen.

Hoe werkt het?

Het melden van schade begint met het invullen van een digitaal formulier op de website van de provincie Overijssel, op de aparte pagina voor schades door Natura 2000-maatregelen (die vindt u hier[1]*). -Het formulier wordt vervolgens in behandeling genomen door medewerkers van de provincie Overijssel. Gedeputeerde Staten (GS) nemen uiteindelijk een besluit over de aanvraag. Een onafhankelijke commissie geeft advies. Na ontvangst van een schademelding stellen GS een commissie in die hen van advies voorziet. De schademelder hoeft zelf niet te bewijzen dat de schade het gevolg is van de Natura 2000-maatregelen en daarom ook geen kosten te maken. Een gemotiveerde schademelding is genoeg.

De ingestelde commissie onderzoekt of de schade het gevolg is van door de provincie uitgevoerde maatregelen en adviseert GS over een uit te keren vergoeding in geld of over het eventueel treffen van andere maatregelen om de schade weg te nemen. De aanvrager van de schade krijgt, net als GS, inzage in het conceptadvies van de commissie en kan hierop reageren voordat het advies door de commissie definitief wordt gemaakt. Soms wordt geen advies gevraagd aan de commissie, bijvoorbeeld als meteen duidelijk is of de schade door de maatregelen kan zijn veroorzaakt. **Als er ook maar enige twijfel bestaat over de vraag of schade het gevolg is van uitgevoerde maatregelen, laat de provincie eerst een onafhankelijk (hydrologisch) onderzoek uitvoeren door een extern bureau. Voor zover er dan nog onduidelijkheid bestaat over een mogelijk verband, laten we die onduidelijkheid niet voor rekening van de schademelder.**

De leden van deze commissie zijn onafhankelijk en op grond van opleiding en ervaring aantoonbaar deskundig. Voorafgaand aan benoeming van de deskundige krijgt een schademelder ook de gelegenheid eventuele bedenkingen tegen de betreffende deskundige naar voren te brengen.

Proces:

Na instelling van de commissie volgt binnen 16 weken een conceptadvies. Aanvrager en GS krijgen 4 weken de tijd om hierop schriftelijk te reageren. Daarna neemt de commissie maximaal 6 weken de tijd voor verwerking van de reacties en legt een definitief advies aan GS voor. DGedeputeerde Staten nemen vervolgens zo snel als mogelijk een besluit op het advies en aanvraag.

Kosten

Kosten die in redelijkheid door de aanvrager worden gemaakt voor verleende rechtsbijstand of andere deskundige bijstand komen voor vergoeding in aanmerking. Hiervoor kan ook een voorschot voor worden aangevraagd bij de provincie. Dit geldt alleen voor kosten die worden gemaakt vanaf de ontvangst van het conceptadvies. In de fase daaraan voorafgaand is het voor een schademelder niet nodig om kosten te maken.

Regels

Het schadeloket werkt volgens door GS vastgesteld beleid. In de 'beleidsregel nadeelcompensatie Overijssel[2] staan ook het proces en bij de aanvraag behorende voorwaarden beschreven.1. In de 'beleidsregel nadeelcompensatie Overijssel[2] staan ook het proces en bij de aanvraag behorende voorwaarden beschreven.

1. https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Schade_door_maatregelen_Natura_2000

2. https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2017-5194.html

Over natuurbelang versus bedrijfsbelang

Artikel 3.2 Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat bij de voorbereiding van een besluit het bestuursorgaan de nodige kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaart. In de situatie waarin gebruiksbeperkingen en maatregelen gezien de aard en omvang zo'n impact hebben op de bedrijfsvoering en het voortbestaan van een bedrijf, zeker als er bijvoorbeeld geen alternatieven zijn om het voortbestaan van het bedrijf zeker te stellen, dan is er een zorgvuldiger voorbereiding nodig alvorens het besluit wordt genomen. De verwijzing naar de mogelijkheid van schadevergoeding, gekoppeld aan elke afzonderlijke gebruiksbeperking en maatregel doet in zoverre geen recht aan het bedrijfsbelang. Dit is in een uitspraak van de Raad van State (https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@125899/201906446-1-r3/) nogmaals bevestigd.

In het geval van onderliggend plan is er bij enkele bedrijven sprake van een significante impact van de voorgestelde maatregelen op de bedrijfsvoering. Voor de vaststelling van onderliggend plan is aan de betrokken bedrijven een concreet en reëel compensatieaanbod (financieel en/of compensatiegrond) gedaan of is overeenstemming bereikt over compenserende en mitigerende maatregelen.

Stand van zaken per 1 januari 2025

De reactie op de ingediende zienswijzen geeft, voor wat betreft overleggen met grondeigenaren, de stand van zaken per 1 februari 2025 weer. Ontwikkelingen van na die datum zijn niet in deze nota opgenomen.

3 Beantwoording zienswijzen

Nr.	Zienswijze 1: Indiener 1	Reactie	Aanpassing PIP nodig
1.0	De zienswijze is mondeling ingediend tijdens de inloopbijeenkomst op 30 januari 2023		
1.1	Graag wil ik mijn grondwateronttrekking van 10m3/uur behouden.	Deze activiteit (uw grondwateronttrekking van max 10m3/uur) kan onveranderd worden voortgezet binnen de geldende regels. Het is mogelijk dat een grondwateronttrekking van 10m3/uur in de toekomst niet meer is toegestaan. Bij het herzien van een Natura 2000-beheerplan in 2028 Lemselermaten is inspraak mogelijk door het indienen van een zienswijze en/of het instellen van beroep.	
1.2	Wat is de consequentie voor mijn kavel als de grondwaterstand verhoogd wordt: Krijgt ik dan last van het grondwater in mijn kruipruimte? Wat is het effect op mijn landbouwgrond?	Onderzoek heeft aangetoond dat de afstand tussen maaiveld en de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) op uw erf na vernatting (na uitvoering van de Natura 2000-maatregelen) ruim voldoende blijft om te voorkomen dat er grondwaterlast in uw kruipruimte ontstaat. Dit onderzoek is door Aveco de Bondt uitgevoerd en daarin is gekeken naar het effect van ca. 10 cm grondwaterstijging op uw erf. Dit onderzoek is met u gedeeld. Het maaiveld ligt op ca. 19,0 +NAP. De huidige gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) zit op ca. 17,9 +NAP. Dat is een verschil (drooglegging) van 1,1 m. De GHG stijgt 10 cm volgens het grondwatermodel. Voor de bestaande funderingen, kruipruimtes en de mestkelders zijn daarom geen mitigerende maatregelen nodig tegen vochtoverlast. Ook voor uw landbouwgrond is het effect van de stijging van het grondwater onderzocht. Dit is voor het hele invloedgebied door Aequator beoordeeld. Voor uw landbouwperceel worden er, door de hogere ligging en geringe stijging van de GHG, geen negatieve effecten verwacht.	Nee
1.3	Kan er een wandelpad langs de nieuwe Weerselerbeek kan komen. Tussen de Glipdijk en de Rutermedenweg? De vraag over het voetpad is ook aangegeven is aan de dorpsraad in Weerselo. Waar is/zijn ze?	Het realiseren van een wandelpad langs de Weerselerbeek is geen maatregel die is opgenomen in het Inrichtingsplan Lemselermaten. Het verbeteren van wandelmogelijkheden rond de Lemselermaten is genoemd als meekoppelkans. Bij de uitwerking van de maatregelen kan in overleg met grondeigenaren, waaronder ook dorpsraden, waterschap Vechtstromen en Staatsbosbeheer, wandelmogelijkheden worden besproken.	Nee
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 2: Indiener 2	Reactie	Aanpassing PIP nodig
2.0	De zienswijze is ingediend tijdens de inloopbijeenkomst op 30 januari 2023 (2.1 t/m 2.4) en is op 27 februari per mail aangevuld (2.5 e.v.)		
2.1	1) Kan de 5cm-grens buiten ons eigendom blijven, dan wel krijgen we zwart-op-wit dat we onze tuin kunnen blijven besproeien. Inzicht in het hydrologisch model?	De hydrologische beïnvloedingszone waarbinnen het grondwater met meer dan 5 cm stijgt is berekend op basis van het grondwatermodel. Het is dus geen lijn die willekeurig is gekozen of op verzoek kan worden aangepast. Ja, uw tuin kunt u blijven besproeien onder de huidige regels. Het is mogelijk dat een kleine grondwateronttrekking in de toekomst niet meer is toegestaan. Bij het herzien van een Natura 2000-beheerplan in 2028 Lemselermaten is inspraak mogelijk door het indienen van een zienswijze en/of het instellen van beroep.	Nee
2.2	2) Blijft mijn kruipruimte droog?	Ja, dat is wel de verwachting. Uw kruipruimte ligt op de lijn van mogelijk meetbare invloed van grondwaterstandsstijging van ca. 5 cm (de hydrologische beïnvloedingszone). Op basis van peilbuisgegevens heeft uw erf een drooglegging van 1,27 m. Toenemende vochtoverlast wordt daarom niet verwacht. Voor de bestaande funderingen en kruipruimtes op uw huisperceel zijn als gevolg van de Natura 2000-maatregelen Lemselermaten daarom geen mitigerende maatregelen (maatregelen om overlast te voorkomen) nodig.	Nee
2.3	3) Waar zijn de wandelpaden zijn (langs de Weerselerbeek?) 4) Is er geen mogelijkheid tot meer wandelpaden?	Het realiseren van een wandelpad langs de Weerselerbeek is geen maatregel die is opgenomen in het Inrichtingsplan Lemselermaten. Het verbeteren van wandelmogelijkheden rond de Lemselermaten is wel genoemd als meekoppelkans. Wel kunnen bij de uitwerking van de maatregelen in overleg met grondeigenaren, waaronder ook dorpsraden, waterschap Vechtstromen en Staatsbosbeheer, wandelmogelijkheden worden besproken.	Nee
2.4	Zit Vitens ook in het model?	Ja, de effecten van de drinkwateronttrekking van Vitens ten zuiden van Weerselo zijn in de modellen meegenomen. Zie daarvoor paragraaf 3.7 van het Inrichtingsplan Lemselermaten.	Nee
	AANVULLING (schriftelijk)		
	Bij reactieformulier d.d. 30 januari 2023, heb ik ..... (....) al gereageerd op het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Nature 2000 Lemselermaten.		

Nr.	Zienswijze 2: Indiener 2	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Inmiddels heb ik een en ander nog even nader bekeken. Hoewel ik denk dat van mijn stuk van 30 januari j.l. voldoende duidelijk is, voeg ik zekerheidshalve aan mijn zienswijze nog wat toe ter verduidelijking.		
2.5	Naast de ruimtelijke aspecten en de daarbij behorende voorzieningen (wandelpaden e.d. sub 3 en 4) wijs ik daarbij in het bijzonder op de waterhuishouding. Zoals blijkt uit de weergave van de te beschermen zone is de lijn die het gebied aangeeft uiterst grillig. Wellicht is dat te verklaren door de input die uit diverse en disperse gegevens is geput. Maar die weergave is uiteindelijk uit een model gekomen. Zoals blijkt uit de verder aan de orde gestelde aspecten gaat het mij ook om de waterstand. Er is daarbij o.i. geabstraheerd van de werkelijkheid. Daarom heb ik expliciet gevraagd om inzicht in het hydrologisch model en de wijze waarop handhaving van de daarin aangegeven situatie wordt gerealiseerd.	Aan de hand van de monitoring van peilbuizen die in en rond de Lemselermaten staan en de waterstanden in de beken kunnen we tijdens en na realisatie van de uitvoeringsmaatregelen monitoren wat de werkelijke grondwaterstanden zijn en deze toetsen aan de verwachte grondwaterstandsverhogingen. Het hydrologisch model is bij de publicatie van het Ontwerp-PIP en het definitieve PIP toegevoegd als bijlage bij de toelichting. Zie hiervoor: https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9923.ipLemselermaten-on01/b_NL.IMRO.9923.ipLemselermaten-on01_tb.html	Nee
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Tot en met 27 februari 2023 ligt ter inzage het Ontwerp Provinciaal Inpassingspian (PIP) voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten, en het bijbehorende inrichtingsplan. Hierbij stuur ik u mijn zienswijze daarop.		
3.1	Staatsbosbeheer is eigenaar en beheerder van het grootste deel van het Natura-2000gebied Lemselermaten. De doelstelling van het PIP is om de instandhoudingdoelen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten veilig te stellen, een doel	Wij hebben begrip voor de gevoelens rondom de maatregel evenwichtsbemesting. De pilot evenwichtsbemesting is daarom meerdere keren besproken. De bijlage hebben wij ter onderbouwing van de zienswijze aangenomen en hieronder gaan wij inhoudelijk in op de onderwerpen die worden aangehaald.	

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	waar Staatbosbeheer zich volledig in kan vinden. De Lemselermaten is niet groot, maar heeft, voor Nederland, zeer bijzondere natuur, die door verdroging en toestroom van meststoffen sterk onder druk staat. De urgentie om daar iets aan te doen is groot. Staatsbosbeheer vindt het waardevol hoe het Ontwerp-PIP tot stand is gekomen in het kader van een gebiedsproces (Samen werkt beter), waar u ook actief aan deelneemt. In het Ontwerp-PIP wordt echter zogenaamde “evenwichtsbemesting” mogelijk gemaakt, ondanks de ernstige bezwaren die Staatsbosbeheer daar bij de totstandkoming van het ontwerp tegen heeft aangevoerd. De bezwaren van Staatsbosbeheer zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en rapporten van meerdere deskundigen. Staatsbosbeheer heeft daarom als enige partij in de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) niet ingestemd met het plan. Dat standpunt is al eerder toegelicht aan en gedeeld met alle leden van de BAG en het college van Gedeputeerde Staten. Gelet op de grote risico’s van de evenwichtsbemesting voor de kwetsbare natuur van het Natura 2000-gebied “Lemselermaten” dient Staatsbosbeheer deze zienswijze in.		
3.2	**Evenwichtsbemesting geen (deugdelijke) instandhoudings- of passende maatregel:** Gedeputeerde Staten hebben de verplichting om instandhoudings- en passende maatregelen te treffen om de instandhoudingsdoelstellingen zoals opgenomen in het aanwijzingsbesluit te realiseren. Het is ook zeer noodzakelijk dat dit voor het Natura2000-gebied Lemselermaten gebeurt. De instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied worden onder andere geschaad door het agrarische gebruik (bemesting) die plaats vindt op percelen in het plangebied van het PIP. Er zal – dringend – iets moeten gebeuren om te verhinderen dat die negatieve effecten op blijven treden. De evenwichtsbemesting die in het PIP mogelijk wordt	De provincie heeft gekozen voor de omzetting van agrarische gronden naar natuur in de berekende 0-10-jaars intrekzone en voor natuur met evenwichtsbemesting in de 10-30-jaars-intrekzone voor de Lemselermaten. Wij gaan ervan uit dat wij hiermee voldoende bijdragen aan de vermindering van de sulfaatlast voor een gunstige instandhouding van de nu in Lemselermaten aanwezige habitats. Er is geen wetenschappelijk bewijs dat dit niet het geval zou zijn. Middels monitoring in de Lemselermaten en lopend wetenschappelijk onderzoek wordt deze kennisleemte mogelijk verkleind. De pilot evenwichtsbemesting is gebaseerd op stroombanen zoals die in de situatie na uitvoering van de voorgestelde hydrologische maatregelen zijn berekend. In die zin zijn de maatregelen in het plan afgestemd op de nieuwe hydrologische situatie. Het meerderheidsbesluit van de Bestuurlijke Advies Groep van 6 oktober 2022, verwoord in haar brief van 22 november 2022, stelt dat aan de	Ja, evenwichtsbemesting is een tijdelijke bestemming die na 5 jaar over gaat in de bestemming natuur.

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	gemaakt voldoet echter niet aan de eisen die aan instandhoudings- en passende maatregelen gesteld moeten worden. Er is onvoldoende aangetoond dat er positieve effecten als gevolg van de evenwichtsbemesting zullen optreden, terwijl het risico bestaat dat de evenwichtsbemesting, in combinatie met de zeer noodzakelijke hydrologische maatregelen, zelfs tot een toename van negatieve effecten zal leiden, waarbij die toename niet tijdelijk is en niet meer kan worden tegengegaan als deze optreedt. Er is bij de uitwerking van de maatregel evenwichtsbemesting ten onrechte geen rekening gehouden met een toename van de belasting met sulfaat als gevolg van de hydrologische maatregelen in het PIP waardoor de kwelfluxen met een factor 2 tot 3 toenemen. (belasting = concentratie x flux). In het Natura 2000-beheerplan zijn niet voor niets maximale sulfaatconcentraties vastgelegd. Anders gezegd: evenwichtsbemesting is risicovol en geen no-regret maatregel. Bij de opstelling van het PIP is er echter ten onrechte vanuit gegaan dat vermindering van nitraatuitspoeling per definitie voldoende goed is en dus als passende maatregel kan worden beschouwd. Daarbij is voorbij gegaan aan de onafhankelijke beoordelingen van Prof. R. van Diggelen (van Diggelen 2021, van Diggelen 2022) en het expertadvies van onderzoeksinstituut KWR (Aggenbach, 2021), die de noodzaak bevestigen om maatregelen te nemen om sulfaatgehaltes in het grondwater te verlagen omdat zij een groot risico vormen voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Er wordt dus in het PIP, ondanks duidelijke wetenschappelijke adviezen daarover, genegeerd dat het (eveneens) noodzakelijk is om sulfaatgehaltes in het grondwater te verlagen omdat een te hoog sulfaatgehalte een groot risico is voor de aangewezen habitats in het Natura-2000-gebied. Zonder voldoende effectieve maatregelen om de belasting van het grondwater met sulfaat als gevolg	evenwichtsbemesting een monitoring wordt gekoppeld. Volgens het Plan van Aanpak van de LTO wordt jaarlijks gemeten en 3-jaarlijks getoetst of voldoende resultaat wordt bereikt. Begin 2026 moet een positieve trend ten opzichte van de gemeten uitspoeling in 2023 waarneembaar zijn en begin 2029 mag maximaal 20 mg nitraat per liter in het bovenste grondwater worden gemeten. Daarnaast adviseerde de Bestuurlijke Advies Groep op 14 december 2024 dat ook uit metingen moet blijken dat de sulfaatbelasting in de habitats een waarneembaar dalende trend naar de streefwaarde van 20 mg sulfaat/liter dient te vertonen. Wordt aan beide voorwaarden voldaan dan kan de bestemming Evenwichtsbemesting worden vastgelegd in een nieuw uimtelijk plan. Daarvoor dient dan een aparte procedure, inclusief de daarvoor benodigde onderbouwingen, doorlopen te worden. Het onderhavige plan gaat uit van een voorlopige bestemming Evenwichtsbemesting die 5 jaar na inwerkingtreding vervalt en, automatisch en zonder ruimtelijke procedure, overgaat in de bestemming Natuur. Dit is een aanpassing ten opzichte van het ontwerp PIP.	

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	van nitraatuitspoeling te verlagen, zal de belasting met sulfaat niet af- maar toenemen. *Conclusie: gelet op de wetenschappelijke twijfel over de effectiviteit van de maatregel en het reëel aanwezige risico dat de maatregel juist tot aanzienlijke verdere verslechtering leidt, kan evenwichtsbemesting niet worden beschouwd als (geschikte) passende of instandhoudingsmaatregel. In de bijlage bij de zienswijze wordt bovenstaande nader onderbouwd en toegelicht.*		
3.3	**Voor agrarisch gebruik en evenwichtsbemesting passende beoordeling nodig** Er is geen passende beoordeling voor het PIP opgesteld. Dit wordt als volgt toegelicht: “De maatregelen die in het PIP mogelijk worden gemaakt, houden verband met of zijn nodig voor het beheer van het Natura 2000-gebied. Hiervoor is geen passende beoordeling nodig.” Staatsbosbeheer is het eens met deze conclusie voor zover het om de interne maatregelen gaat. Echter, het geldt niet voor het agrarisch gebruik buiten het Natura 2000-gebied en de daarmee samenhangende evenwichtsbemesting die in het PIP wordt toegelaten. Het agrarische gebruik en de evenwichtsbemesting volgens het PIP houden geen direct verband met het beheer van het gebied en zijn daarvoor ook niet nodig. Het agrarische gebruik en de maatregel van evenwichtsbemesting vallen daarom niet onder de uitzondering van artikel 2.7 Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming). Daar komt bij dat het onduidelijk is of het PIP meer mogelijk gaat maken dan het feitelijk aanwezige, planologische legale gebruik voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan. Evenmin kan van het agrarische gebruik en de evenwichtsbemesting op voorhand worden uitgesloten dat daardoor significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied optreden. Ten behoeve van de opgave voor het Natura 2000-gebied is onderzoek uitgevoerd naar de maatregelen in relatie	De maatregel evenwichtsbemesting is gericht op het beheer van het Natura 2000-gebied. Daarmee kwalificeert evenwichtsbemesting als een natuurherstelmaatregel. Binnen het huidig geldende bestemmingsplan Buitengebied is er geen beperking opgenomen voor wat betreft bemesting. Evenwichtsbemesting is daarom een beperking ten opzichte van het huidige gebruik en geen verruiming. De Omgevingswet maakt geen onderscheid tussen interne en externe maatregelen.	Nee

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	tot de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming). De rapportages zijn bijgevoegd in bijlage 15 en bijlage 16 van de toelichting. Bijlage 15 is het Adviesrapport Uitvoering interne PAS-maatregelen Lemselermaten, dat in opdracht van Staatbosbeheer door Ecogroen is opgesteld (2017). Bijlage 16 is de Quickscan Natuurwaardenonderzoek Natura 2000-gebied Lemselermaten in het kader van de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming), opgesteld door Natuurbank Overijssel, in opdracht van de gemeente Dinkelland. Beide rapporten hebben betrekking op de interne maatregelen die in het Natura 2000-gebied worden getroffen. Ze bevatten geen onderzoek of het agrarisch gebruik en de evenwichtsbemesting mogelijk significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied. Ook is niet – in een passende beoordeling – onderzocht wat de mogelijke gevolgen zijn van het agrarisch gebruik en de evenwichtsbemesting in combinatie met de noodzakelijke hydrologische maatregelen op de habitattypenH6410 Blauwgraslanden, H7230 Kakmoerassen en H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekgeleidende bossen). Gelet op het onderzoek dat al heeft plaatsgevonden verwacht Staatsbosbeheer overigens dat de conclusie van een passende beoordeling niet anders kan zijn dan dat mogelijk significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten niet kunnen worden uitgesloten. Een van de experts die heeft geadviseerd over het toepassen van evenwichtsbemesting adviseert deze maatregel niet toe te passen en het infiltratiegebied een andere bestemming te geven die niet leidt tot een belasting van het grondwater met nutriënten en sulfaat (Van Diggelen, 2021). Voor een verdere toelichting en onderbouwing wordt verwezen naar de bijlage van de zienswijze.		

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Conclusie: voor het agrarische gebruik en de evenwichtsbemesting had een passende beoordeling moeten worden opgesteld.		
3.4	**Rapport Louis Bolk Instituut niet bruikbaar als onderdeel regels** Volgens het PIP is op de daarvoor aangewezen gronden evenwichtsbemesting toegestaan (samengevat) op een bepaalde wijze, die past bij de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, conform het hiervoor genoemde rapport van het Louis Bolk Instituut. Het is problematisch dat, en op welke manier, dit rapport onderdeel uitmaakt van de Regels van het PIP. Uit het rapport volgen namelijk geen eenduidige conclusies voor de manier waarop de evenwichtsbemesting (per perceel) concreet berekend moet worden. Het rapport geeft voorbeeldberekeningen, maar constateert ook dat gegevens niet per perceel beschikbaar zijn. Volgens het rapport is een goede nutriëntenboekhouding essentieel en moet elk jaar de balans worden opgemaakt. Dan nog zullen er volgens het rapport in de praktijk verliezen optreden en is het resultaat sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Het is echter niet duidelijk of op grond van het PIP vereist is dat een nutriëntenboekhouding wordt bijgehouden en waar deze aan moet voldoen. Ook is onduidelijk hoe in de berekening van de toegestane omvang moet worden omgegaan met de in het rapport genoemde onzekere factoren en hoe jaarlijks de balans moet worden opgemaakt en wat daarvan de consequenties kunnen zijn. Dit alles maakt het onduidelijk welke omvang van bemesting op een concreet perceel is toegestaan, en dat maakt dat ook toezicht en handhaving problematisch zullen zijn. Het is eveneens onduidelijk of een wijziging van het gebruik mogelijk is indien de, niet ecologisch onderbouwde normen, worden overschreden. Het is ten slotte ook niet duidelijk hoe en wanneer wordt besloten of de voorgestelde maatregel effectief is en het minimaal 6 jaar lang	Het is correct dat de regels in het ontwerp PIP op dit punt onduidelijk waren. De regels zijn aangepast waarbij 20mg/l nitraat als toetsbare norm is opgenomen. Ten tijde van de inspraakreactie was de pilot evenwichtsbemesting nog niet uitgewerkt. Inmiddels is dat wel het geval en de pilot gaat al het derde jaar van uitvoering in. De toetsingscriteria voor het succesvol zijn van de pilot zijn inmiddels helder en ook opgenomen in de Regels van het PIP: na drie jaar moet een positieve trend zichtbaar zijn naar de gehanteerde nitraatnorm in de 10-30-jaarszone van maximaal 20 mg/l nitraat in het bovenste grondwater. Na zes jaar moeten de gemeten niveaus onder de norm zitten. Ook moet uit de sulfaatmonitoring blijken dat de belasting in de habitats een waarneembaar dalende trend naar de streefwaarde van eveneens 20 mg sulfaat/liter vertoont. Wanneer aan beide voorwaarden wordt voldaan kan in een ruimtelijke procedure evenwichtsbemesting als definitieve bestemming worden vastgelegd. De pilot evenwichtsbemesting is erop gericht de nitraatuitspoeling terug te brengen tot bovengenoemde norm. Dit gebruik makend van de juiste gewaskeuze, metingen aan gewasopbrengsten en mestgehaltes, tussentijdse evaluaties e.d. Uiteindelijk is niet de methode, maar alleen de uitkomst van de pilot relevant: wordt de norm gehaald of niet. Belangrijke overweging om te beginnen met de pilot evenwichtsbemesting was dat die direct in 2023 zou starten. Dat is nu ook het geval. Als was ingezet op de bestemming Natuur dan zou die mogelijk pas effectief worden na een uitspraak van de Raad van State. Daarbovenop zou nog een onteigeningsprocedure kunnen volgen. Ook dan zouden meer dan zes jaren zijn verstreken zonder enig positief resultaat voor de natuur. De bestemming natuur kan met toepassing van evenwichtsbemesting 5 jaar na het onherroepelijk worden van het PIP en de tijdelijke bestemming evenwichtsbemesting van kracht worden. Dit is afhankelijk van de resultaten van van de pilot evenwichtsbemesting.	Ja. Regels zijn aangepast.

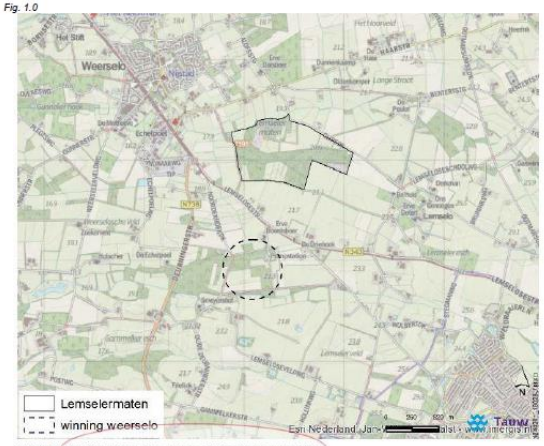
Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	extra toestaan van belasting van het grondwater met nitraat en sulfaat ecologische verantwoord is. *Conclusie: de verwijzing in de Regels naar het rapport van het Louis Bolk Instituut leidt tot onduidelijkheid over de inhoud van de Regels en daarmee tot onzekerheid over uitvoering en handhaving.*		
3.5	**Onderzoeksmaatregel M26 uit Natura 2000-beheerplan ten onrechte gekoppeld aan evenwichtsbemesting.** In het inrichtingsplan staat in de tabel op pag. 40: *M26 onderzoeksopgave vermesting grondwater: ongewijzigd: Deze maatregel wordt nog uitgevoerd. Het betreft een peibuizenonderzoek naar het voorkomen van sulfaat in relatie tot de bedreigde habitats. De locaties voor peilbuizen kunnen pas goed worden bepaald als duidelijk is hoe de experimentele evenwichtsbemesting wordt opgezet.* De onderzoeksmaatregel uit het beheerplan (M26) naar vermesting grondwater wordt, zoals uit het bovenstaande blijkt, in het inrichtingsplan gekoppeld aan het uitvoeren van evenwichtsbemesting. In het Natura 2000-beheerplan komt 'evenwichtsbemesting' echter niet voor. De onderzoeksmaatregel is ook niet bedoeld voor het monitoren van een experimentele maatregel die niet in het beheerplan is opgenomen. Inhoudelijk wordt de maatregel derhalve gewijzigd en er staat dus ten onrechte in het inrichtingsplan dat de onderzoeksopgave ongewijzigd is.	De onderzoeksopgave M26 vermesting grondwater is qua doel en opgave ongewijzigd. B-ware heeft al verkennend onderzoek gedaan naar nitraatuitspoeling en sulfaatvorming onder landbouwpercelen (B-ware 2019). De conclusie is dat er sulfaatvorming plaatsvindt wat via het grondwater naar de habitats stroomt. De provincie zal in het kader van M26 nader onderzoek doen omdat het verkennend onderzoek heeft aangetoond dat nitraatuitspoeling leidt tot sulfaatvorming en bij (evenwichts)bemesting het risico van dat proces aanwezig blijft. Daarbij worden de locaties van de monsterpunten en de methodiek van bemonsteren (o.a. locaties, dieptes, tijdstip, frequentie, te bemonsteren parameters) zo goed mogelijk afgestemd op de begrenzing en omvang van het gebied waarin de uitspoeling van meststoffen moet worden gestopt. Dit monitoringsplan wordt in overleg met de partners vastgesteld.	Ja, evenwichtsbemesting is uit de onderbouwing van maatregel M26 in het inrichtingsplan gehaald.
3.6	Conclusie: Op grond van bovenstaande is uw verzoek om het PIP aan te passen. Inmiddels heeft Staatsbosbeheer kennisgenomen van de brief d.d. 14-02-20023 van de heer B. Zandman, bestuurder LTO Noord regio Oost. In deze brief staat dat de agrariërs hebben besloten om, in afwachting van meer duidelijkheid de evenwichtsbemesting voorlopig on hold te zetten.	De door u aangehaalde brief is ingetrokken en op 1 april 2023. Daarna zijn de agrariërs met de meeste hectares binnen het directe invloedgebied van Lemselermaten op vrijwillige basis direct gestart met de pilot evenwichtsbemesting.	

Nr.	Zienswijze 3: Staatsbosbeheer	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Daarmee wordt onzeker of het PIP, als het in deze vorm wordt gehandhaafd, uitvoerbaar is.		
	Conclusie	**De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP**	

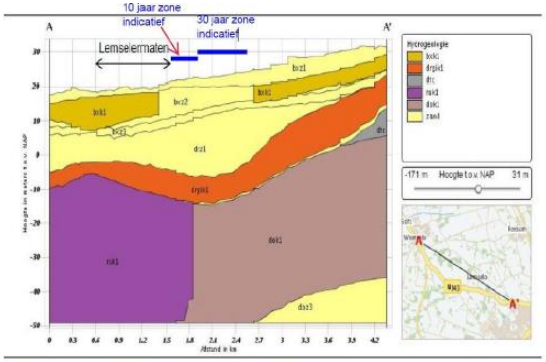
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
4.1	Voorliggende zienswijze is gebaseerd op de documentatie die tot nu toe ter beschikking is gesteld. Het verzoek voor aanvullende informatie (WOO verzoek) heeft de provincie en gemeente in onderling overleg met indiener doorgeschoven tot na de voor dit plan benoemde einddatum voor het indienen van een zienswijze. Niet alle informatie is daardoor beschikbaar ten tijde van deze zienswijze, en geef hierbij aan dat ik na het bestuderen van de gevraagde informatie op een volgend moment(definitieve plan) aanvullende bezwaren wil kunnen inbrengen, dan wel onderstaande zienswijzen wil aanpassen / uitbreiden.	Er is geen aanvulling ontvangen op de zienswijze. Het indienen van beroep is mogelijk na bekendmaking van het definitieve PIP.	Nee
4.2	**1 Te late informatie van eigenaren 30 jaarzone.** De eigenaren uit de 30 jaarzone zijn pas op 7 juli 2022geïnformeerd over de uitbreiding van de scope van het project, waardoor deze zone onderdeel van de maatregelenkaart is geworden. Het is voor deze bewoners onmogelijk om zich een goed beeld te kunnen vormen in deze veel te korte periode tot aan het vaststellen van het concept PIP plan door GS op **6 dec. 2022**, en de gevolgen ervan te kunnen overzien. Bovendien heeft de project groep zich niet aan de belofte gehouden om in september aanvullende info hierover te geven in een uitgebreide presentatie. Dit is **22 november** pas gebeurd. Vervolgens is **14 december** info gegeven over evenwichtsbemesting, met als boodschap **VRIJWILLIG** mee te doen, of de	De provincie is zich bewust van de onrust die het Inrichtingsplan Lemselermaten en de 30 jaarzone teweegbrengt. Op basis van verschillende onderzoeken werd in de loop van 2021/2022 duidelijk dat de reguliere bemesting binnen een groter gebied ten zuiden en oosten van de Lemselermaten van invloed is op de bestaande natuur en de te behalen natuurdoelen binnen de Lemselermaten. Ten oosten van de Lemselermaten treft dit grondeigenaren die in de eerdere fase van het project, vanaf 2015, niet actief betrokken en geïnformeerd zijn bij het Natura 2000-project. Wij hebben ervoor gekozen niet onnodig onrust te veroorzaken voordat nut en noodzaak van de bemestingsmaatregelen in de 30 jaarzone vast zouden staan. Dat er bemestingsbeperkende maatregelen nodig zijn binnen de 30 jaarzone was eind 2021 duidelijk, maar het heeft tot 2022 geduurd voordat hierover een besluit kon worden genomen. Begin juli 2022 bent u en omliggende	Nee

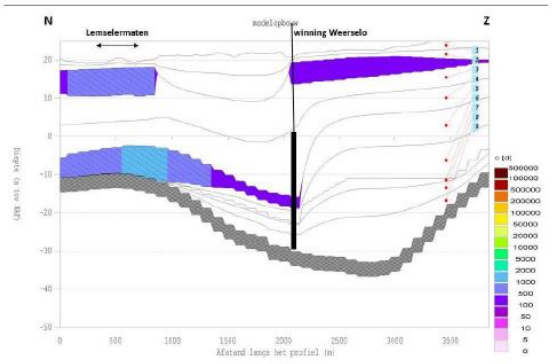
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	gronden krijgen de bestemming **NATUUR**. Dit heeft niets meer met democratie te maken, maar noem ik dictatuur!!!!!. Ik vind dit dan ook onbehoorlijk bestuur, en neem dit de verantwoordelijk wethouder B. Brand bijzonder kwalijk dat hij dit beleid ondersteunt. Op het moment dat deze scopewijziging duidelijk werd had de bestaande planning losgelaten moeten worden, om alle betrokkenen juist te informeren. Mogelijk is dit bewust niet gebeurd om gebruik te kunnen maken van de oude omgevingsvergunning aanvraag, waardoor nog de oude regels van toepassing zijn, en of de doorlooptijd eenvoudiger is. Dit dient nader te onderzocht te worden, en bij vaststelling alsnog aangepast te worden. Voor bovenstaande werkwijze heeft men een bewuste keuze gemaakt, maar niet de impact onderkent heeft van de maatschappelijke onrust die hiermee veroorzaakt is. Dit is de projectgroep en eindverantwoordelijke te verwijten. Ik verzoek u de procedure te schorsen de eigenaren uit de 30 jaarzone volledig te informeren om hun voldoende tijd te geven om te kunnen overzien wat de gevolgen zijn, en daarop hun zienswijze kunnen afstemmen en of intrekken.	grondeigenaren via een keukentafelgesprek persoonlijk geïnformeerd over het Natura 2000-project en de voorgestelde maatregelen. Er was toen nog geen Plan van Aanpak voor de pilot evenwichtsbemesting vastgesteld, omdat de LTO daar nog mee bezig was. Toen er een besluit was genomen over de pilot evenwichtsbemesting bent u daarover eind 2022 geïnformeerd. Omdat u en omliggende grondeigenaren niet eerder actief zijn geïnformeerd over het Natura 2000-gebied Lemselermaten heeft het projectteam op 14 december 2022 u en uw buren bijgepraat over het project, de voorgestelde Natura 2000-maatregelen, het doorlopen proces tot op dat moment en de resultaten van de uitgevoerde hydrologische en ecologische onderzoeken. Hierover hebben wij contact gehad en deze onderzoeken zijn met u besproken. Vooruitlopend op deze kennisbijeenkomst zijn met u 18 inhoudelijke documenten gedeeld. Daarnaast is op verschillende momenten met u gecommuniceerd, zowel via de mail als persoonlijk, De te nemen bemestingsbeperkingen maatregelen, in de vorm van evenwichtsbemesting, zijn nodig om de natuurdoelen binnen de Lemselermaten te kunnen halen. Het behouden van de bestaande natuurkwaliteit is wettelijk vastgelegd in het aanwijzingsbesluit d.d. 13 mei 2013. Het is geen vrijblijvend doel en om die reden zijn de in het Inrichtingsplan en (Ontwerp-)PIP opgenomen maatregelen en bestemmingswijzigingen niet vrijblijvend.	
4.3	**2 Basis documenten onvolledig.** Voor het plan dat is uitgewerkt zijn als grondlegger 11 hydrologische modellen gebruikt die door bureau Tauw zijn uitgewerkt, en waarin verschillende scenario's zijn doorgerekend om te kijken welke maatregelen uiteindelijk het optimale resultaat opleveren. Bij bestudering van deze modellen valt op dat een aantal scenario's zijn blijven hangen in de concept fase (Fig. 1.0), en blijkbaar niet zijn afgerond.	De scenario's zijn afgewogen in bijlage 4 van het inrichtingsplan "Verantwoording eindscenario Lemselermaten UvB 22.01.2020". Voor zover wij kunnen nagaan is alleen van scenario 4 geen definitieve versie vastgesteld. Adviesbureau Tauw heeft bevestigd dat er alleen een conceptversie is en heeft verzuimd om de conceptversie definitief te maken. Er waren geen opmerkingen die tot inhoudelijke aanpassing van het concept hadden moeten leiden. De conceptversie kan als eindversie worden gezien.	

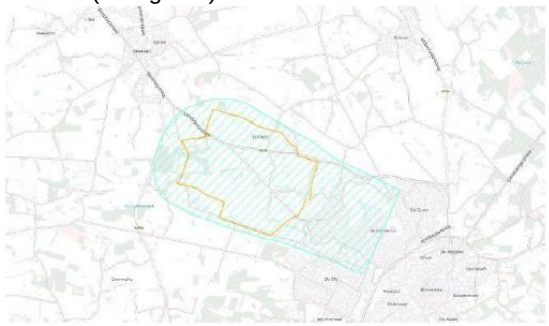
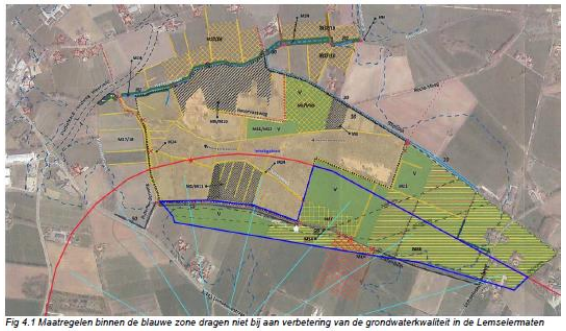
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
			
4.4	Tevens worden er afbeeldingen getoond, waaronder de tekst is gebruikt dat het een afbeelding van Natura 2000 de Bergvennen en Brekelenkampse veld betreft (Fig. 1.1). Het heeft er dus alle schijn van dat dit het werk van een beginneling of stagiair is die heeft geknipt en geplakt. Het is dan ook niet uit te sluiten dat ook cruciale informatie is geknipt en geplakt, of dat niet alle informatie is verwerkt.	Uw constatering is juist wat het onderschrift bij de figuur betreft. De rapportages van Lemselermaten en Bergvennen & Brecklenkampse veld zijn gelijktijdig opgesteld. De teksten kloppen en zijn wel gebiedsspecifiek opgesteld. De in opdracht van gemeente Dinkelland opgestelde onderzoeksrapporten zijn uitgevoerd door deskundige bureaus. Er is door de bureaus gelijktijdig aan 3 Natura 2000-gebieden gewerkt. De concept-rapportages zijn op inhoud beoordeeld en akkoord bevonden. Een definitieve versie is daarna niet meer verstrekt.	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Fig. 1.0 Figuur 1.1 N2000-gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld Bron: hydrologische modellen Tauw		
4.5	Het project Lemselermaten(hierna aangegeven als LM) is dusdanig uniek, met de drinkwateronttrekking (nader aangeduid als DWO) ernaast, water dat vanuit de stuwwal van Oldenzaal naar dit gebied stuwt, en de hydrologische laagopbouw met een ca. 10 meter dikke kleilaag onder het gebied dat hiervoor niet een model van een ander gebied kan worden gebruikt als basis voor het doorrekenen van de 11 verschillende scenario's. De huidige onderzoeken zijn niet afgerond en bevatten onjuiste informatie, en derhalve niet als zodanig gebruikt kunnen worden als basis voor dit plan. Ook zijn de gegevens waarmee men deze scenario's heeft berekend gedateerd (informatie 2012 tot 2016 verwerkt). De opvolgende jaren (2018 tot 2022) zijn extreem droog geweest, en geven een betere weergave van de te verwachten komende periode.	Sinds 2017 wordt er gerekend met het grondwatermodel. Bij elke processtap en rekensessie wordt gewerkt met meest recente (gevalideerde) beschikbare data. Het grondwatermodel is in 2017 met de op dat moment meest recente data gevuld en in 2021 aan de nieuwe peilbuisdata getoetst. De nieuwste data uit het meetnet bevinden zich nog steeds binnen het gemiddelde en geven op dit moment geen aanleiding om het grondwatermodel aan te passen. De verantwoording van het grondwatermodel is door Tauw gerapporteerd (Bor et al., 2019); de hydrologen namens de gebiedspartners (samen werkt beter-partners). Dit is beschreven in bijlage 6 van het Inrichtingsplan: Hydrologische effectberekening Lemselermaten TAUW 19.02.2019.	Nee
4.6	Ook de aanvullende ecologische toets Habitats scenario 12 - eindscenario van dhr. Fonds Eysink is niet afgerond. (Fig 1.2)	De aanvullende ecologische toets Habitats scenario 12 - eindscenario van dhr. Fons Eysink is in concept aangeleverd, getoetst en zonder inhoudelijke wijzigingen als definitieve passage in het inrichtingsplan Lemselermaten	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 Concept Lemselermaten Aanvullende ecologische toets Habitats scenario 12 – nieuwe eindscenario Fons Eysink Senior ecohydrologisch adviseur Provinciaal kernteam Lemselermaten d.d. 10-08-2021 Aanleiding De Unie van Bosgroepen heeft in januari 2020 de ecologische toets *Lemselermaten verantwoording definitief maatregelenpakket natura 2000 - uitkomst iteratief proces* – opgeleverd (Kieskamp en Eysink, 2020). De verbeterde resultaten van het oppervlaktewatermodel (Arcadis, 2021) zijn daarna vertaald naar het grondwatermodel (Tauw, 2021) met de nodige aandacht voor de Overland flow en vertaling maaiveldhoogte van het model naar gemeten peilbuishoogtes en AHN grid 0,5 m voor de puntlocaties. Praktisch gezegd is dat de hoogte van de afvoer van het oppervlaktewater boven het maaiveld. Dat heeft geresulteerd in het nieuwe Fig. 1.2 De zorgvuldigheid waarmee het PIP is opgesteld is volledig onbetrouwbaar. Ik verzoek u daarom deze onderzoeken niet relevant te verklaren en nieuw onderzoek te laten doen door een onafhankelijk bureau met verwerking van actuele gegevens tot 2022.	opgenomen. Vaststelling heeft plaatsgevonden in het inrichtingsplan. Daarmee is ten onrechte de term ‘concept’ blijven staan.	
4.7	**3 Scope wijziging project schept onduidelijkheid.** Twee jaar geleden is de samenstelling van de projectgroep grotendeels vervangen, en is de scope van het project gewijzigd waardoor de 30 jaarzone in beeld is gekomen. In de LM zijn op een drie tal plaatsen verhoogde gehaltes sulfaat aangetroffen aan de zuidzijde van het gebied. De uitleg over de herkomst hiervan wordt toegekend aan overbemesting uit het voorliggende gebied. Om dit juist vast te kunnen stellen dient deze “grondwatervervuiling” milieukundig onderzocht, en afgeperkt te worden, waaruit duidelijk wordt waar de hoogste waarden zitten. Hieruit is het dan mogelijk de juiste oorzaak vast te stellen. Ook is er duidelijk verschil in de zuidelijke stroombaan en de noordelijke stroombaan. Het *B-ware rapport 06.06.2017* geeft aan dat het alleen de zuidelijke stroombaan betreft waar sulfaat verrijkt grondwater de LM voedt.	Wij hebben u en uw buren, naar aanleiding van uw veronderstellingen over de stroombanen en de invloed van Vitens, onder andere op dit onderwerp in 2 informatieavonden (24 november en 14 december 2022) bijgepraat. Door adviesbureau Tauw is in overleg met u en LTO een aanvullende berekening voor de stroombanen van Vitens gedaan. De conclusies van de aanvullende berekening uit 2023 zijn weergegeven in de bijlagen van Tauw: Notitie Stroombanen Lemselermaten, kenmerk N001-1270873HWC-V01, datum: 14 maart 2023 en Powerpoint Stroombanen Lemselermaten, Winputten Vitens, datum: 14 maart 2023. Uit dat onderzoek van Tauw (2023) blijkt dat er vanuit de berekende stroombanen van het Natura2000 gebied Lemselermaten geen afstroom naar de drinkwaterwinning van Vitens plaats vindt. Dat onderzoek is in uw aanwezigheid in het overleg van 13 februari 2023toegelichtOp verzoek om specifiek naar de mogelijke effecten van de winning te kijken is daarna met een aanvullende berekening van Tauw opnieuw aangetoond dat er geen significante effecten zijn (Tauw, 2023). Vitens onttrekt namelijk op een diepte tussen 25 en 50 m onder maaiveld onder een kleilaag. Zie ook onze reactie bij 4.8.	Nee

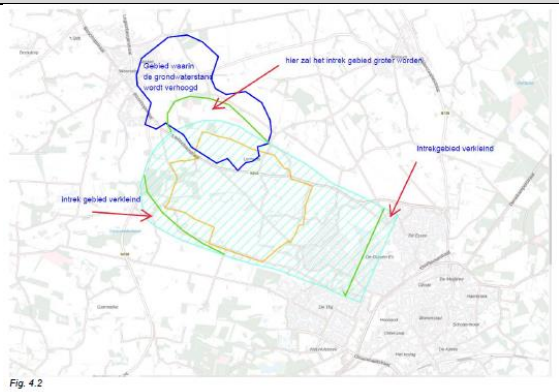
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	In de discussie die hieraan ten grondslag ligt gaat het inhoudelijk om of het mogelijk is dat sulfaat veen kan afbreken. Wat in deze discussie niet is meegenomen is de vraag of het überhaupt technisch mogelijk is dat het water uit deze zone in het veenpakket kan komen van de Lemselermaten. Het water dat afkomstig is van deze percelen zit in hetzelfde zandpakket waarin de DWO het water onttrekt. In onderstaande profielen wordt dit duidelijk. (fig 2.2) Figuur 2.2 Dwarsdoorsnede lemselermaten gebaseerd op Regis 2.1 Door het ontbreken van slecht waterdoorlatende lagen onder de percelen in de 30 jaarszone waarop mestmaatregelen worden opgelegd, en de onttrekking van de DWO in deze zelfde lagen zal eventueel uitspoelend stikstof-, of sulfaatrijk grondwater worden weggezogen.		

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 Figuur 2.4 Dwarsdoorsnede MIPWA3.0 Noord-Zuid (ligging profiel in figuur 2.6) In Nederland valt jaarlijks gemiddeld 800 mm regen, waarvan er 600 mm verdampt. Resteert dat er netto 200 mm neerslag jaarlijks in de bodem infiltreert. Netto 200 mm water levert in de holle ruimte van de bodem(30%) een waterkolom van 600 mm op. Op het water dat afkomstig is uit de 30 jaarszone komt dus nadien nog 18000 mm waterkolom bovenop voor het de LM heeft bereikt. Hierdoor zal het water uit de 30 jaarszone zo diep zijn gezakt dat het onder de kleilaag zit, of is het dusdanig verdund dat van schadelijke gevolgen geen sprake meer kan zijn. Ik verzoek u om bovenstaande uitleg dat het technisch onmogelijk is dat er überhaupt sulfaatrijk water op de cruciale veen locaties in het gebied kan komen nader te onderzoeken zodat duidelijk wordt dat de bedachte maatregelen niet het gewenste effect zullen opleveren.		
4.8	**4 Mestbeperkende maatregelen dragen niet bij aan verbetering kwaliteit.** Een groot deel van de percelen waarop mestbeperkende maatregelen zijn bedacht liggen binnen het intrekgebied van Vitens waarvan ik op 14 december een kaart van de Atlas van Overijssel aan de projectgroep heb overhandigd (fig. 4.0) Alle neerslag binnen dit gebied zal uiterlijk binnen100 jaar bij de onttrekking aan de Diepenmorsweg	Wij ontkennen niet dat de drinkwateronttrekking van invloed is op Lemselermaten. Hierover is eerder aan u informatie verstrekt (zie ook paragraaf 3.7 uit het Inrichtingsplan). Adviesbureau Tauw is verzocht om een nader onderzoek te doen naar de stroombanen van de drinkwaterwinning. In aanvulling daarop is aan de hand van de doorlatendheid van de bodem (kD) een berekening gemaakt van de werkelijke invloedbreedte van het intrekgebied van Vitens. Uit deze aanvullende analytische som van Tauw volgt dat de breedte van het berekende intrekgebied	Nee

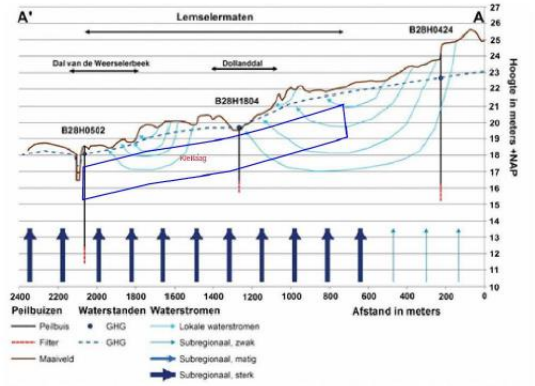
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	komen, en dus geen enkele invloed hebben op het verbeteren van de waterkwaliteit binnen de Lemselermaten. De “gebiedsanalyse Lemselermaten 31-10-17” geeft ook aan dat het kwelwater onder de LM door de DWO wordt weggezogen, maar dat men niets kan zeggen over de werkelijke effecten van de DWO, en alleen een pompproef hierin duidelijkheid zou kunnen geven (pag. 10 gebiedsanalyse Lemselermaten). Als na uitvoering van de werkzaamheden de beken en sloten zijn verondiept of gedempt waardoor de GHG en de GLG verhoogt, zal deze invloed nog groter worden. (zie fig. 4.3) *Fig. 4.0 Intrekgebied DWO Vitens Diepenmorsweg. Bron Atlas van Overijssel* Op figuur 4.1 is aangegeven om welk gebied het gaat op de maatregelenkaart. *Fig 4.1 Maatregelen binnen de blauwe zone dragen niet bij aan verbetering van de grondwaterkwaliteit in de Lemselermaten*	(model) grofweg overeenkomt met de berekening met het grondwatermodel. De stroombanen naar de drinkwaterwinning gaan door diepere lagen dan de stroombanen naar Lemselermaten.De conclusies met betrekking tot het berekenen van de stroombanen van Vitens en de breedte van de stroombanen door Tauw zijn met u gedeeld. Uit de berekende stroombanen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten is op te maken dat deze niet raken aan de stroombanen die naar de drinkwaterwinning gaan. De uitkomsten van het aanvullende onderzoek conflicteren niet met eerdere rapporten, maar bevestigen de uitkomsten hiervan. Zie ook antwoord 4.7	

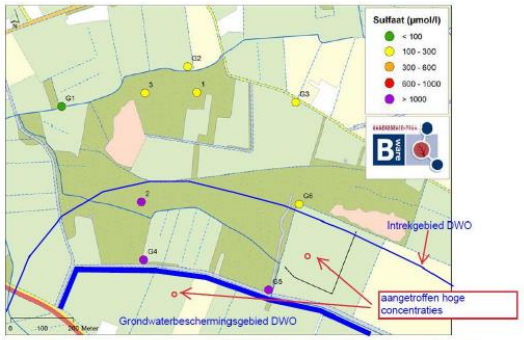
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	De begrenzing van het intrekgebied is in het verleden zorgvuldig berekend door het programma pakket TRIWACO/TRACÉ om de stroombanen in beeld te brengen, en de verblijfstijden berekend. Aan de hoeveelheid water die Vitens oppompt is niets gewijzigd, en dit geeft geen aanleiding om aan te nemen dat het intrekgebied anders zou zijn. In alle rapporten (Tauw, Bosgroepenunie, B-ware en de definitieve systeemanalyse UvB *Fig. 4.2*) wordt vermelding gemaakt dat de winning effect heeft op de toestroom van regionaal grondwater. Daaruit is vast te stellen dat het grondwater uit het gebied, maar ook uit het voorliggende gebied waarop de mestmaatregelen bedacht zijn richting DWO gaan. (Zie figuur 4.1) **Geo(hydro)logie** De hydrologische condities worden gestuurd door een regionaal watersysteem waarbij grondwater vanuit oostelijke richting toestroomt. Er is één watervoerend pakket aanwezig waarvan de hydrologische basis wordt gevormd door de tertiaire kleien. Doordat de diepte van de klei sterk varieert is ook de dikte van het bovenliggende watervoerend pakket variabel. Ter plaatse van de Lemselermaten wordt het watervoerend pakket veel dunner en wordt het grondwater naar boven gedrukt en kwelt basenrijk grondwater op. De kwelstroom wordt nu echter grotendeels afgevangen door de verdiepte beken en voor een kleiner deel door de grondwaterwinning in Weerselo (Jansen, 1993). Naast het regionale systeem is er een lokaal systeem aanwezig waarbij de zandrug in het centrum en oosten van de Lemselermaten als inzijggebied functioneert. Doordat dit een kleinschaliger systeem betreft is het grondwater minder basenrijk. 048_Lemselermaten_gebiedsanalyse_31-10-17_OV.pdf (natura2000.nl) *Fig. 4.2* Op 13 februari JL. is er door bureau Tauw een presentatie gegeven om het effect van dit intrekgebied op de LM alsnog in beeld te brengen. Berekeningen zijn daarbij niet getoond, maar is er een 3d beeld gepresenteerd hoe de stroombanen eruit zouden kunnen zien. Het materiaal dat hiervoor gebruikt is komt uit eerder gedane onderzoeken waardoor de uitkomst vooraf reeds vast stond. De uitkomst ervan was dat er geen intrekgebied bestond voor deze onttrekking en dus niet aanwezig is zoals deze op de atlas van Overijssel staat. Dit bevreemdt me ten zeerste		

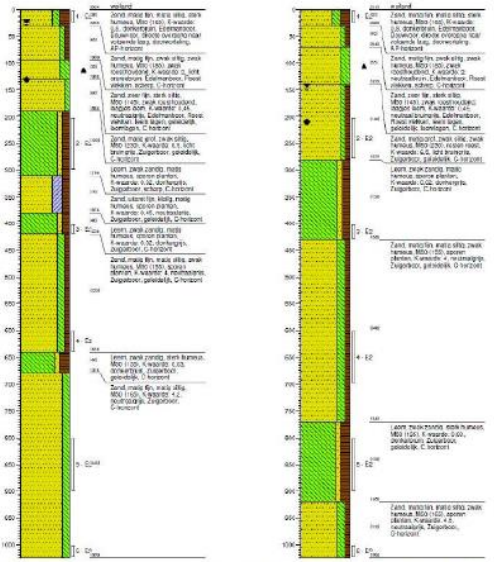
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	omdat in alle plannen tot nu het intrekgebied niet was meegenomen, pas nadat u er op 14 december de projectgroep op hebt gewezen, zou het niet meer bestaan. Dit zou dan bovendien de enige van alle 254 grondwateronttrekkingen in Nederland het geval zijn. Bovendien toont het hydrologische scenario 6 van Tauw onomstotelijk aan dat de DWO van invloed is op de grondwaterstand in de LM. Dat is dan ook het **keiharde** bewijs dat hier gemarchandeerd is met gegevens en onderzoeken Ik ben van mening dat het aanvullend onderzoek ontoereikend is, en niet objectief is uitgevoerd. Tauw had bij het opstellen van de 12 scenario's op de hoogte kunnen en moeten zijn van het intrekgebied, en daarop hun berekeningen reeds in de huidige rapporten mee moeten nemen. Doordat de uitkomst van het aanvullende onderzoek conflicterend is met hun eerdere rapporten zijn zij niet onafhankelijk. Dit onderzoek dient door een onafhankelijke partij opnieuw uitgevoerd te worden. Uit de berekening van TRIWACO/TRACÉ blijkt tevens dat de aanpassingen in de PIP om de LM te vernatten hierop wel van invloed zijn, en deze zal vergroten. Door het veranderen van de waterhuishouding na uitvoering van de pasmaatregelen binnen het invloedsgebied van de DWO zal het winningsgebied hiervan ook veranderen (fig 4.2). De wijziging hiervan heeft gevolgen voor de landbouwgronden waarop nu mestbeperkende maatregelen zijn bedacht, omdat dit gebied vergroot wordt hierdoor. Ook met dit scenario is in het plan geen rekening gehouden, en is niet uitgewerkt. Wat bovendien vragen oproept is dat simpele vernattingsmaatregelen zoals uitgewerkt in het plan, zorgen voor een verhoging van de grondwaterstand in een gebied dat bijna even groot is als het waterwingebied waar dagelijks 100 tankauto's vol met water worden onttrokken (fig. 4.2)		

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 Fig. 4.2 Ik verzoek u om onafhankelijk een degelijk onderzoek naar de omvang van het intrekgebied te doen, met hierin het effect van de vernattingsmaatregelen mee te nemen, het plan hierop aan te passen, en de mestmaatregelen die binnen het intrekgebied vallen uit het plan te halen		
4.9	**5 Omleggen Dollandbeek heeft negatief effect.** In het huidige plan wordt de Dollandbeek in de LM gedempt en omgelegd om minder mestrijk water het gebied in te laten stromen. Deze gedachte zal verkeerd uitpakken. Bij de rivierherstelprojecten De Regge speelde de discussie vergelijkbaar. Laten we het water over het dal stromen dan kan dat gevolgen hebben voor de zeldzame soorten. Uit onderzoek in het Genseler in Hengelo met stedelijk en landelijk water bleek dat dit effect nihil was, waarna de keuze werd gemaakt voor rivierherstel. De schade van oxidatie door droogte is waarschijnlijk groter dan de schade door vuil water. Het vermoeden is dat dit niet door feiten wordt onderbouwt maar door angst. Bovendien kan middels een helofytenfilter op natuurlijke wijze het water gezuiverd worden. Hierop komt u in de laatste alinea van deze zienswijze met alternatieven terug.	De Dollandbeek binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Lemselermaten wordt gedempt om afvoer van grondwater te beperken. Het water van de Dollandbeek dat vanuit het oosten langs de Dollanddijk aankomt, krijgt daarom een nieuwe loop die een minder drainerende werking heeft op het grondwater in het natuurgebied. Met de nieuwe ligging en maatvoering van de Dollandbeek op enige afstand van de natuur, is inundatie van natuur met nutriëntenrijk water niet meer aan de orde. De verlegging van de beek dient daarmee een tweeledig doel: verminderen grondwaterafvoer en het beperken van het risico op toestroom van nutriënten uit oppervlaktewater. De nieuwe Dollandbeek wordt bovendien ondieper en breder dan de huidige beek. Hierdoor werkt deze minder drainerend, maar kan hij toch de noodzakelijke hoeveelheid water afvoeren. Dit voorstel is op verzoek van LTO en de particulieren doorgerekend en door de deskundigen als meest doelmatige oplossing gezien. Uw voorstel voor een nieuwe projectgroep nemen we niet over.	Nee

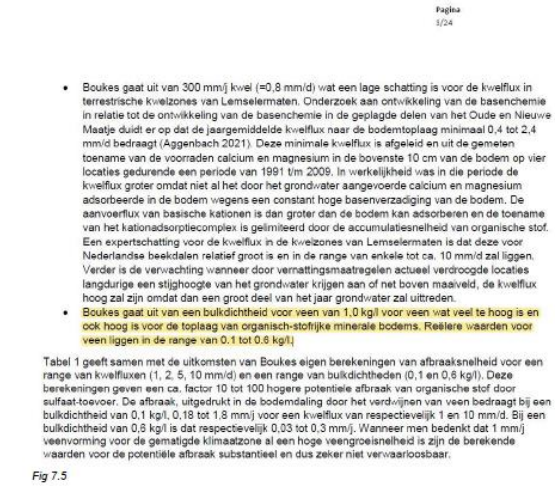
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Ook hier mist de project groep kennis van eerder opgedane ervaring in de directe omgeving. Ik verzoek u om een nieuwe projectgroep deze mogelijkheden te laten onderzoeken zodat in de LM eerder schoon water zal toestromen waardoor de hoge concentraties sulfaat sneller zullen wegstromen richting DWO.		
4.10	**6 Maatregelen op basis van aannames.** Daadwerkelijk onderzoek naar de grondwaterstanden van **voor** de onttrekking door DWO zijn niet beschikbaar waardoor men aannames doet. Beschikbare informatie van bewoners uit het gebied is niet opgehaald. In het kennismakingsgesprek van 7 juli heeft u aangegeven dat sinds de onttrekking in de jaren 70 verdubbeld is, er geen water meer onder de kruipruimte van uw woning staat, en de kelder sindsdien droog is. Formeel liggen we niet binnen het intrekgebied, maar het effect van de onttrekking is duidelijk merkbaar. Hier wordt / is niets mee gedaan, maar het toont aan dat de aannames die gedaan zijn niet overeenkomen met de kennis van lokale bewoners. Vitens betaald aan de grondeigenaren binnen het onttrekkingsgebied een droogteschade vergoeding. Zelfs mijn percelen komen hiervoor in aanmerking terwijl dit niet binnen het intrekgebied valt. Dit zal niet door Vitens gedaan worden omdat men mij een leuke kerel vindt, maar omdat zij het grondwater onder mijn perceel wegpompen, waardoor mijn kerstbomen daardoor minder goed groeien. Ik verzoek u daarom om onafhankelijk aanvullend onderzoek te laten uitvoeren, en deze naast de ervaringen van buurtbewoners te leggen. Ook de berekeningen van Vitens hierin mee te nemen en deze bij te stellen naar de werkelijke waarden	Voor de onttrekking door Vitens zag het gebied er anders uit. Veranderingen in grondgebruik en de aanleg van drainage hebben een groot effect gehad op de grondwaterstanden. Niet alle zichtbare effecten van de laatste decennia zijn het gevolg van de winning van Vitens. Het effect van de onttrekking van Vitens is wel berekend en in februari 2023 nogmaals getoetst op de werkelijk door Vitens onttrokken hoeveelheden. De drinkwaterwinning heeft wel invloed op de stijghoogten van het grondwater binnen het Natura 2000-gebied. Bij de grondwatermodellering is dat vastgesteld in scenario 6 (Tauw, 2018) en beschreven in paragraaf 3.7 van het Inrichtingsplan. Alle nog te nemen herstelmaatregelen samen, mitigeren de invloed van de drinkwaterwinning voldoende, om de achteruitgang van de habitats te stoppen. Dat wordt bevestigd met de ecologische toets op het hydrologische eindscenario (scenario 12).	Nee
4.11	**7 Cruciale informatie niet onderzocht, en onjuist weergegeven.** In de systeemanalyse in het rapport van de Bosgroepen Unie wordt op pagina 6 uitleg gegeven	Voor het antwoord op deze zienswijze verwijzen we u naar ons antwoord op reactie 4.7 en de aanvullende studies van Camiel Aggenbach en Rudy van Diggelen die met u zijn gedeeld.	Nee

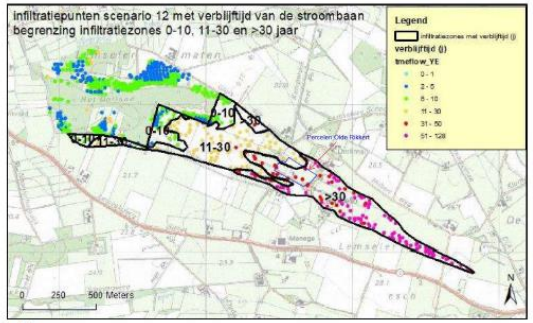
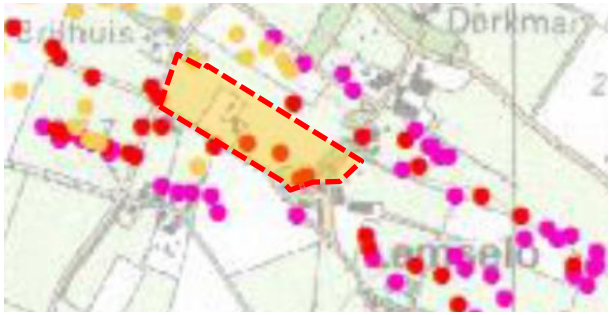
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	waarom het sulfaatgehalte in de Dollanddal hoger is dan die van het dal van de Weerselerbeek. Echter worden hier cruciale zaken niet volledig weergegeven. De dwarsdoorsnede op pag. 5 laat de kleilaag niet zien, waardoor de stroombanen niet kloppen zoals in onderstaande afbeelding fig 7.0 weergegeven. *Waterstromen in de Lemselermaten. In het dal van de Dollandbeek en de Weerselerbeek domineren sterke, subregionale stromingen.* *Fig 7.0 Met toegevoegd de kleilaag* Op pag. 9 wordt aangegeven "*dat er van de PAS maatregelen weinig effect te verwachten is om de diepere kwel te intensiveren vanuit de bufferzones*". De *"gebiedsanalyse Lemselermaten 31-10-17"* onderstreept dit. En op pagina 10 van dit rapport wordt duidelijk dat men niets kan zeggen over de werkelijke effecten van de DWO, en alleen een pompproef hierin duidelijkheid zou kunnen geven. Hiermee wordt duidelijk dat hetgeen men nu uitgewerkt heeft totaal onzeker is of het gewenste resultaat behaald wordt. Een belangrijk punt is dat er geen doorrekening van de DWO in de eindsituatie is uitgevoerd. Hier zal ik verder in deze zienswijze op terugkomen Pag. 11 uit het rapport van de Bosgroepen unie laat de afbeelding (fig. 7.1) zien waar de hoogste sulfaat gehaltes gemeten zijn.	Een aantal meetpunten zijn op de rand van het gebied gelegd om op die locaties de concentraties van sulfaat te meten, waarbij de invloed van de cultuurgronden op de natuur inzichtelijk kan worden gemaakt. Eén meetpunt (nr. 2) in het Dollandbeekdal ligt midden in de natuur. Op basis van de gesignaleerde knelpunten, de staat van de habitats en de sense of urgency zijn de voorgestelde maatregelen noodzakelijk. Een "sense of urgency" is toegekend aan kernopgaven als binnen nu en 10 jaar mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat. Monitoring zal uitwijzen of de maatregelen voldoende effectief zijn. De risico's van sulfaat zijn uitvoerig besproken en weerlegd in rapportages en notities waarop besluitvorming heeft plaats gevonden. Uw zienswijze werpt geen nieuw licht op deze problematiek. Het nadere onderzoek naar de stroombanen van het grondwater (Tauw, 2023) maakt duidelijk dat de maatregelen noodzakelijk blijven. B-WARE heeft de laboratorium-analyseresultaten 1 op 1 overgenomen in haar rapportage (B-WARE, 2017). Die resultaten zijn met u gedeeld. Een omrekenfactor is niet toegepast.	

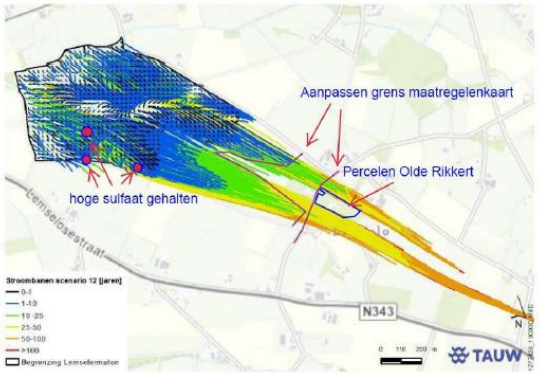
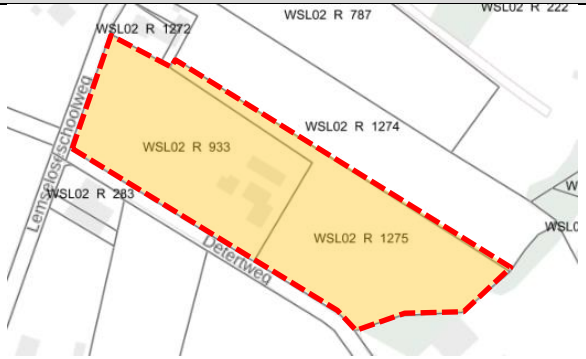
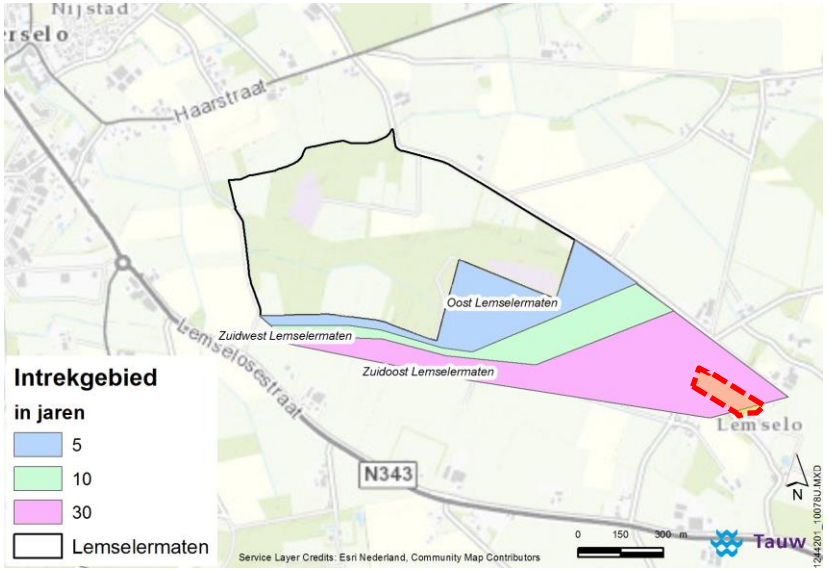
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 Gemeten sulfaatconcentraties in peilbuizen langs de randen van Lemselermaten. *Fig 7.1 aangevuld met de lokaties van het B-ware eindrapport* De verhoogde sulfaat concentraties *(fig 7.1)* die in de LM zijn aangetroffen zijn niet in diepte ten opzichte van maaiveld niveau vermeld, evenals de datum waarop dit is vastgesteld. Hierdoor kan dan ook niet vastgesteld worden dat dit de oorzaak is van de inklinking van het veen. Dit is echter wel de basis waarom er in de in de 30 jaarzone ook maatregelen zouden moeten komen. Dit rapport gebruikt voor de berekening van de concentraties een factor (3) voor de hoeveelheid grondvocht bepaling in alle lagen. Indien men de werkelijke hoeveelheid sulfaat wil berekenen die mogelijk veen kan afbreken, moet het geen factor keer 3 zijn, maar gedeeld door 3, omdat dat de hoeveelheid bodemvocht is dat zich in de holle ruimte van de bodem bevind. Immers de analyses geven de exacte waarden van de in het grondwater aanwezige concentraties aan. In onderstaand fig. 7.3 zijn de boorprofielen weergegeven met de K-waarde per laag aangegeven. Hierin zit zoveel variatie dat een factor 3 al helemaal niet kan worden gebruikt. De berekende waarden kloppen dan ook niet.		

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 Figuur 3.1. Boorprofielen (in m-maaiveld (mv)) op locatie 1 (links) en 2 (rechts) opgesteld door P.H. Jongejans van het Volkerkbureau. *Fig 7.3* In het rapport wordt aangenomen dat deze hoge concentraties afkomstig zijn van overbemesting van de zuidelijke en oostelijk liggende percelen (fig. 7.2). Dit is een aanname die erg onwaarschijnlijk is. De zuidelijk liggende percelen liggen in het grondwaterbeschermingsgebied van de DWO waar al langer een strenger beleid op zit, en bovendien is de stroomrichting van het grondwater hier richting DWO, en niet richting LM, waarop het natuurlijk afschot van het maaiveld ligt. Een meer voor de hand liggende verklaring van de positie van de hoogste waarden is dat deze afkomstig zijn van het tijdperk voor het aangescherpte mestbeleid in de afgelopen decennia, en deze nu onder invloed van de DWO uit het gebied worden getrokken. Ook zijn deze waarden niet aangetroffen op de omliggende percelen, die hetzelfde gebruik en bemesting hebben gehad al decennia lang.		

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd op 12 en 13 maart. Een moment waarbij de GHG op zijn hoogst is. De aangetroffen waarden op maaiveldniveau en 2 m. minus maaiveld zijn dusdanig dat volgens de berekening van Aggenbach *(lemselermaten _expertadvies KWR)* deze gehalten geen veen zullen afbreken. Vanaf 4 meter minus maaiveld worden de concentraties hoger, echter zullen deze niet het veen bereiken, maar met de GLG zullen uitzakken. Ook hieruit blijkt dat de aangetroffen waarden waarschijnlijk afkomstig zijn van voor de nieuwe mestwetgeving, en geen bedreiging zullen vormen voor de LM. In het expertadvies van DRS C. Aggenbach wordt op pag. 2 antwoord gegeven op vraag 1, waarbij een kansberekening wordt verwoord hoe sulfaat veen **KAN!!** afbreken (fig. 7.4). Het is dan ook volstrekt idioot om op basis van kansberekening een rapport te baseren. Reactie: Het is algemene, hydrogeochemische kennis dat bij organische stof kan worden afgebroken onder invloed van sulfaat waarbij sulfides worden geproduceerd (= dissimilatieve sulfaatreductie). De aanwezigheid van reactieve organische stof is essentieel voor de omzetting van sulfaat naar sulfides en de afbraak kan dan plaatsvinden onder zuurstofloze omstandigheden. De afbraak van organische stof door reductie van sulfaat kan als volgt plaats vinden: $2\ SO_4^{2-} + 3.5\ CH_2O + Fe^{2+} \rightarrow FeS_2 + 2\ HCO_3^- + 1.5\ CO_2 + 2.5\ H_2O$ Deze reactie kan in deelstappen plaatsvinden waarbij eerst ijzer monosulfiden (FeS) wordt gevormd en vervolgens ijzerdisulfide (pyriet, FeS_2) (Appelo & Postma 1993). Deze chemische omzetting is in bodems een biogeochemisch proces waarbij bacteriën zijn betrokken die zorgen voor de afbraak van organisch materiaal (Hausmann et al. 2016). Er is veel chemische en microbiologische literatuur over dissimilatieve sulfaat reductie in organische bodems (bv venen, kwelders, onderwaterbodems in meren). Een duidelijk voorbeeld voor veenafbraak door toestroming van sulfaatrijk grondwater betreft het Meeuwenkampje (Cirkel et al. 2013) en de Hazelbekke (Smolders et al. 2017). Dus vanuit de bestaande kennis is het niet nieuw dat aanvoer van sulfaatrijk grondwater in potentie veen kan afbreken. *Fig 7.4* Uiteindelijk draait de hele discussie over het soortelijk gewicht (*Fig 7.5)* van het veen op pag. 4 waarbij Dhr. Boukes volgens Dhr. Aggenbach een te hoge waarde zou aanhouden. Na enig speurwerk "*edepot.WUR.NL*" blijkt echter dat de lage getallen waar Dhr. Aggenbach mee rekent in Nederland niet voorkomen. Doordat het veen door jarenlange grondwateronttrekking is ingeklonken is het aannemelijker dat de waarden van Boukes dichter bij de waarheid zitten dan de aanname van Aggenbach. Het is de projectgroep dan ook uiterst		

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	kwalijk te nemen dat het exacte soortelijke gewicht niet is onderzocht. Paglea 1/24 • Boukes gaat uit van 300 mm/j kwel (=0,8 mm/d) wat een lage schatting is voor de kwelflux in terrestrische kwelzones van Lemselermaten. Onderzoek aan ontwikkeling van de basenchemie in relatie tot de ontwikkeling van de basenchemie in de geplagde delen van het Oude en Nieuwe Maatje duidt er op dat de jaargemiddelde kwelflux naar de bodemtoplaag minimaal 0,4 tot 2,4 mm/d bedraagt (Aggenbach 2021). Deze minimale kwelflux is afgeleid en uit de gemeten toename van de voorraden calcium en magnesium in de bovenste 10 cm van de bodem op vier locaties gedurende een periode van 1991 t/m 2009. In werkelijkheid was in die periode de kwelflux groter omdat niet al het door het grondwater aangevoerde calcium en magnesium adsorbeerde in de bodem wegens een constant hoge basenverzadiging van de bodem. De aanvoerflux van basische kationen is dan groter dan de bodem kan adsorberen en de toename van het kationadsorptiecomplex is gelimiteerd door de accumulatiesnelheid van organische stof. Een expertschatting voor de kwelflux in de kwelzones van Lemselermaten is dat deze voor Nederlandse beekdalen relatief groot is en in de range van enkele tot ca. 10 mm/d zal liggen. Verder is de verwachting wanneer door vernattingsmaatregelen actueel verdroogde locaties langdurige een stijghoogte van het grondwater krijgen aan of net boven maaiveld, de kwelflux hoog zal zijn omdat dan een groot deel van het jaar grondwater zal uittreden. • Boukes gaat uit van een bulkdichtheid voor veen van 1,0 kg/l voor veen wat veel te hoog is en ook hoog is voor de toplaag van organisch-stofrijke minerale bodems. Reëlere waarden voor veen liggen in de range van 0.1 tot 0.6 kg/l. Tabel 1 geeft samen met de uitkomsten van Boukes eigen berekeningen van afbraaksnelheid voor een range van kwelfluxen (1, 2, 5, 10 mm/d) en een range van bulkdichtheden (0,1 en 0,6 kg/l). Deze berekeningen geven een ca. factor 10 tot 100 hogere potentiele afbraak van organische stof door sulfaat-toevoer. De afbraak, uitgedrukt in de bodemdaling door het verdwijnen van veen bedraagt bij een bulkdichtheid van 0,1 kg/l, 0,18 tot 1,8 mm/j voor een kwelflux van respectievelijk 1 en 10 mm/d. Bij een bulkdichtheid van 0,6 kg/l is dat respectievelijk 0,03 tot 0,3 mm/j. Wanneer men bedenkt dat 1 mm/j veenvorming voor de gematigde klimaatzone al een hoge veengroeisnelheid is zijn de berekende waarden voor de potentiële afbraak substantieel en dus zeker niet verwaarloosbaar. *Fig 7.5* De aangetroffen hoge concentraties sulfaat zijn aangetroffen aan de randen van de LM en ten noordwesten van de graslanden in het midden. Op deze locaties zijn geen Elzenboekbossen die op stelten staan. Het is dan ook bijzonder vreemd dat de locaties van de wegzakkende veengronden zelf niet bemonstert zijn. Om vast te kunnen stellen of het veen werkelijk door het sulfaat wordt afgebroken zal beter in beeld moeten worden gebracht wat de werkelijke veenlaag dikte ter plaatse is. Wat het exacte sulfaat gehalte ter plaatse in het veen zelf is(eronder is niet relevant). Maar ook een vergelijking met de veengebieden aan de noordzijde waar geen hoge sulfaat gehalten zijn aangetroffen, maar ook de bodem inklinkt. Een vergelijkbare situatie doet zich voor in natura 2000 gebied “Het Wierdense veld”, waarover door dhr. P. Omzicht recent Kamervragen zijn gesteld. Hier gaat de discussie over het beschermen van		

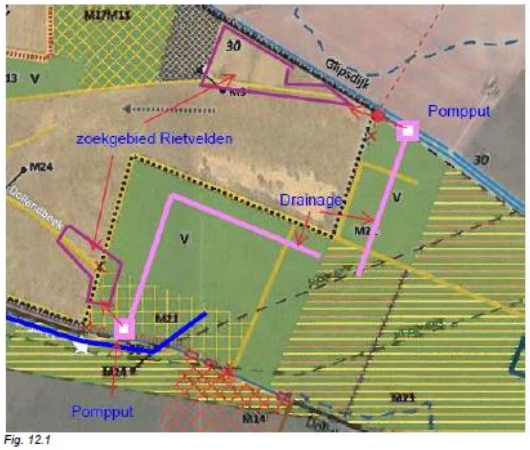
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	hoogveen dat bij nader onderzoek niet terug te vinden blijkt te zijn. Ik verzoek u daarom om de werkelijke sulfaat gehalten in de bewuste veengebieden te onderzoeken op de juiste dieptes over meerdere jaren zodat alle **AANNAMES** in bovenstaande rapporten getoetst kunnen worden op juistheid. Ook het soortelijke gewicht van veen dient op de juiste wijze vastgesteld te worden. Daardoor zal de werkelijke oorzaak dat de inklinking van het veen veroorzaakt wordt door het onttrekken van grondwater, en niet door aannames dat sulfaat veen **KAN** afbreken. Het vaststellen van de maatregelen in de 30 jaarszone is op basis van deze gegevens dan ook ontoereikend, en heeft een te grote onomkeerbare impact om nu vast te stellen. Maatregelen in de 10 jaarzone zijn derhalve het maximale op basis van de huidige gegevens, en verzoek ik u het plan hierop aan te passen.		
4.12	**8 Percelen liggen niet in de 30 jaarszone.** In het sulfaat-expertadvies van onderzoeksinstituut KWR wordt de werkelijke 30 jaarzone getoond Daaruit blijkt dat onze percelen nagenoeg niet binnen dit gebied liggen (fig.8.0), en dus geen significante bijdrage zullen leveren aan de verbetering van de grondwaterkwaliteit in de LM. *Fig. 8.0*	De infiltratiepunten zijn vertaald naar maatregelen op perceelniveau. Zowel op basis van stroombanen als op basis van het isohypsenpatroon zijn de reistijden bepaald. Voor de onderbouwing verwijzen we naar de bijlage: Hydrologische effectberekening Lemselermaten TAUW 19.02.2019. Vanuit het voorzorgsbeginsel zijn de percelen met daarop een infiltratiepunt uit de 30-jaarzone aangemerkt als beoogde zone voor het stoppen van de nitraatuitspoeling door het toepassen van evenwichtsbemesting, dan wel het stoppen van bemesting via de bestemming natuur. 	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Dit blijkt ook uit de definitieve systeemanalyse 02-06-2017 waarin de stroombanen van het eindscenario zijn weergegeven. (Fig. 8.1) *Figuur 3.20 – Gemiddelde stroombanen in eindscenario 12* *Fig. 8.1* In datzelfde rapport wordt aangegeven dat van de zuidelijke stroombaan nitraatrijk grondwater uitspoelt naar de LM en reageert met pyrietrijke bodemmaterialen waardoor in het zuidelijke deel van de LM hoge sulfaat gehalten worden aangetroffen. Dit is in de noordelijke stroombaan duidelijk niet het geval volgens datzelfde rapport. Bovendien raakt de stroombaan van het zuidelijke deel het perceel van indiener niet in de 30 jaarszone, maar in de 50 jaarszone. Het opleggen van mestmaatregelen op onze percelen levert dan ook geen bijdrage aan verlaging van het sulfaatgehalte in het grondwater in de LM. Uiteindelijk is dit de enigste reden dat het gebied is uitgebreid met de 30 jaarszone. Ik verzoek u daarom de 30 jaarzone aan te passen naar de Lemseloseschoolweg, of op 10 jaarszone in de stroombaan van het noordelijke deel zodat de percelen die geen bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van het grondwater in de LM zoals op tekening fig. 8.1 aangegeven.	 *3 x ligging kadastraal perceel WSL02 R 933 (9.104 m2) en WSL02 R 1275 (8.785 m2)* Het opleggen van bemestingsbeperkende maatregelen op uw percelen levert een bijdrage aan verlaging van het sulfaatgehalte in het grondwater wat afstroomt naar LEM.	

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
4.13	**9 Flora en Fauna onderzoek.** In alle beschikbare info heb ik geen flora en fauna onderzoek terug gezien. Het is niet ondenkbaar dat er beschermde diersoorten worden aangetroffen die door de voorgenomen maatregelen worden aangetast. Onderzoek hiernaar is verplicht, en indien noodzakelijk zullen de maatregelen hierop aanpast moeten worden. Ik verzoek u dit alsnog uit te laten voeren, en daarbij de gevolgen van de vernattingsmaatregelen nadrukkelijk in beeld te brengen, en waar nodig het plan op aan te passen.	De vernattingsmaatregelen zijn gericht op behoud en uitbreiding van de habitats en habitatsoorten (o.a. zeggekorfslak) en typische soorten zoals grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, bittere veldkers, appelvink, boomklever en grote bonte specht. Voor het uitvoeren van deze maatregelen geldt een vrijstelling van de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming)). Na vaststelling van het PIP wordt het plan verder uitgewerkt en wordt ook een ecologisch werkprotocol opgesteld. Door de aannemer wordt een werkplan ecologie opgesteld waarmee zorgvuldig werken in de realisatie wordt geborgd.	Nee
4.14	**10 Verkeersveiligheid.** Ook is het plan verkeerstechnisch niet uitgewerkt. Verschillende sloten die nu verondiept of gedicht worden hebben ook een afwateringsfunctie voor de omgeving. In het kennismakingsgesprek op 7 juli 2022 heb ik de leden van de projectgroep hierop gewezen, en aangegeven dat ik eind jaren negentig door afwateringsproblemen schade aan mijn woning heb opgelopen doordat er op de Detertweg ter hoogte van onze woning bijna 15 cm water stond. Met name aan de Glipsdijk, Detertweg, en mogelijk aan de Haarstraat kan de situatie dusdanig wijzigen dat bij stortbuien het regenwater niet tijdig weg kan. Met de klimaatverandering wordt de kans op dergelijke stortbuien steeds groter. Aangezien de hierboven benoemde wegen drukke fietsroutes voor schoolgaande kinderen zijn zal hier eerst aanvullend onderzoek naar moeten worden gedaan om de veiligheid te kunnen garanderen. Ik verzoek u daarom alsnog een civieltechnisch onderzoek uit te voeren en nadat alle knelpunten in beeld gebracht zijn te bezien of de vernattingsmaatregelen geen onveilige situaties zullen opleveren.	Het hele plangebied en het toestroomgebied van het oppervlaktewater is door Arcadis met een oppervlaktewatermodel doorgerekend. In het model is rekening gehouden met hevige buien als gevolg van klimaatverandering. De maatregelen leiden in de omgeving Detertweg, Glipsdijk en Haarstraat niet tot verhoogde oppervlaktewaterpeilen. Samen met gemeente Dinkelland en het waterschap is getoetst op voldoende drooglegging van de wegen; de verkeersveiligheid wordt door het plan niet negatief beïnvloed. Daarnaast is in 2024 ook gekeken hoe de waterhuishouding bij uw woonhuis kan verbeteren. Een van de oplossingsrichtingen die besproken is, is een nieuwe duiker in het verlengde van de Detertweg onder de Lemseloseschoolweg. De voorbereiding en uitvoering van deze oplossingsrichting is door de gemeente Dinkelland in gang gezet en wordt naar verwachting tegelijk met het onderhoud van de Lemseloseschoolweg opgepakt.	Nee
4.15	**11 Invloed aan te leggen rondweg Weerselo** Momenteel worden er plannen gemaakt om een rondweg om Weerselo aan te leggen, die in het directe invloedsgebied van de LM ligt. Om deze	Ten opzichte van het projectgebied ligt het tracé van de rondweg benedenstrooms (grondwaterstromingen). Bovendien komt de rondweg verhoogd te liggen. Daardoor is de invloed op het grond- en oppervlaktewatersysteem van het Natura 2000-gebied niet significant.	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	mogelijk te maken moet voor de extra stikstofuitstoot die de rondweg zal produceren compensatie worden gevonden. Het is algemeen bekent dat de uitstoot van stikstof door uitlaatgassen slechter zijn voor de natuur dan natuurlijke stikstof. Ook al zou er voldoende compensatieruimte gevonden worden, dan nog neemt dat het directe effect op de LM niet weg. Indien hier andere regels gelden ten aanzien van het directe effect op de LM moeten deze ook toegepast worden op de uitspoeling normen. Ik verzoek u daarom deze effecten naast elkaar te leggen en dezelfde maatstaven voor beide effecten te hanteren.	Voor het rondwegproject zal te zijner tijd een ruimtelijke procedure nodig zijn op basis van de Omgevingswet. Voor een succesvolle aanvraag moet worden aangetoond dat er geen sprake is van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. Het rondwegproject heeft als zodanig geen effect op de hydrologische herstelmaatregelen die in het inrichtingsplan worden voorgesteld.	
4.16	**12 Alternatieven niet onderzocht.** De opdracht vanuit Brussel is om de huidige natuur te beschermen met zo min mogelijk effect voor de omgeving. De samenstelling van de projectgroep bestaat echter louter uit natuurwetenschappers, die geen kennis hebben van wat de techniek aan mogelijkheden biedt. Het uitgewerkte plan geeft geen enkele garantie dat de beoogde verhoging van de GVG en GLG zal worden behaald omdat de verwachte neerslaghoeveelheden in de komende jaren het gemiddelde van het afgelopen jaar zal zijn. Ook heb ik in bovenstaande zienswijze aangegeven dat het maar de vraag is of de mestmaatregelen binnen de verwachte tijd het gewenste resultaat opleveren omdat de oorzaak ervan meer dan ongewis is. Doordat de grondwaterstand wordt beïnvloed door de DWO is het naar mijn mening een must om ook te kijken naar technische mogelijkheden om tot de optimale oplossing te komen. De projectgroep heeft dit niet gedaan terwijl hiervoor de omstandigheden optimaal zijn. In de probleemstelling wordt gesteld dat het gebied in een dusdanige slechte staat is dat snel ingrijpen noodzakelijk is. Alternatieve oplossingen zijn de ultieme oplossing hiervoor omdat deze per direct een weersonafhankelijk	Het plan is tot stand gekomen met een brede kijk van alle benodigde disciplines. Onder andere ecologen, hydrologen en ingenieurs. Verschillende oplossingen zijn verkend, onderzocht en afgewogen. De meest doelmatige oplossingen is gekozen, met zo weinig mogelijk impact op agrarisch gebied en omgeving. N.a.v. uw suggesties: • Afgezien van de technische haalbaarheid is een grondwaterscherm voor afscherming van de drinkwateronttrekking niet doelmatig omdat de effecten op de natuur van Lemselermaten gering zijn. Een scherm op de door u voorgestelde locatie kan voor de Natura 2000-opgave contraproductief werken omdat daarmee ook de gewenste toestroom van het ondiepe grondwater naar de natuur niet meer mogelijk is. • Het zuiveren van oppervlaktewater is een mooie gedachte, maar een systeem zoals is toegepast in het Lankheet zou een enorme ruimteclaim leggen op de omliggende agrarische grond. Het aanleggen van rietvelden voor zuivering van oppervlaktewater is vanuit Natura 2000 bovendien niet nodig als de Dollandbeek om de natuur heen wordt gelegd. Het risico op invloed van nutriënten is in Lemselermaten vooral gerelateerd aan grondwater en minder aan oppervlaktewater. Wij kunnen geen garanties geven op het halen van de Natura 2000-doelen. Dat kan evenmin met de alternatieven die u in uw zienswijze voorstelt. Het huidige pakket aan maatregelen geeft voor deze eerste beheerplanperiode volgens de modellen het best mogelijke resultaat. Als uit monitoring blijkt dat de doelen niet worden gehaald, dan zijn in de 2e beheerplanperiode mogelijk aanvullende maatregelen nodig.	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	verhoging van de waterstand en binnen 2 jaar een structurele verbetering van de waterkwaliteit opleveren. Bovendien kunnen ze gegarandeerd worden en financieel aanzienlijk lager zullen uitvallen. Daarnaast is de impact voor de omgeving veel minder. Door het plaatsen van een grondwaterscherm kan per direct de invloed van de DWO worden beëindigd, en zal de GLG en de GHG structureel verhogen, weersonafhankelijk. (fig. 12.0) Middels het aanleggen van Rietvelden kan het nu op natuurlijke wijze instromend water worden gezuiverd van overtollige stoffen, waardoor de waterkwaliteit al direct 100 % schoon zal zijn, en niet de invloed van de 30 jaren behoeft te worden afgewacht. In Haaksbergen is het natuurgebied “Het Lankheet” aangelegd dat 10 keer zo groot is dan de LM, en waar het water op deze wijze gezuiverd wordt. Ook is het mogelijk om het water van de percelen uit de intrekgebieden af te vangen, en via de rietvelden gezuiverd de LM in te laten lopen. Hiervoor is dan wel een drainage systeem nodig (fig 12.1). Niet om de GLG en GHG te verlagen, maar om het water af te vangen, en in de LM de waterstand mee te verhogen. Hierdoor wordt voorkomen dat uitspoelingen van meststoffen het gebied bereiken, en gezuiverd water de huidige verhoogde concentraties versneld zal laten afnemen.		

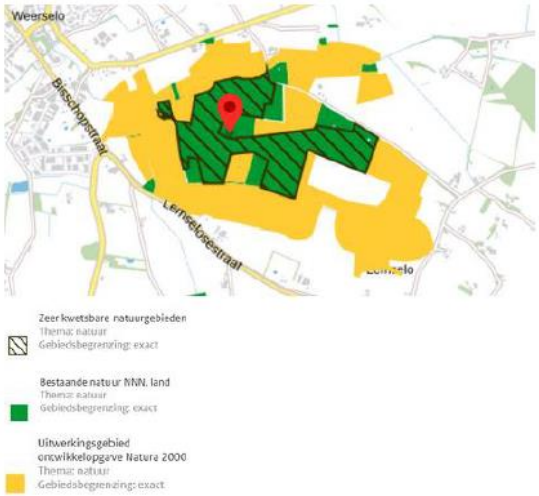
Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 fig. 12.0 Fig. 12.1 Ik verzoek u daarom om de mogelijkheden die technisch haalbaar zijn nader te onderzoeken, en waar mogelijk in combinatie met het huidige plan te optimaliseren. Dit geeft de zekerheid dat de omstandigheden in de LM op korte termijn sterk verbeteren, minder effect op de omgeving zal hebben, en daardoor een groter draagvlak bij de lokale bewoners krijgt. Het levert een aanzienlijk financieel voordeel op en geeft de mogelijkheid om op cruciale plekken directe invloed uit te oefenen. Het nu uitgewerkte plan geeft geen enkele garantie of de beoogde		

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	doelen ook werkelijk gehaald worden., Het nemen van omkeerbare beslissingen op basis van de huidige plannen is volgens u dan ook absoluut onverantwoord. Bovendien bied het u de mogelijkheid om te laten zien dat het de overheid ook werkelijk om de natuur gaat, en niet onnodig landbouwgrond aan hun bestemming onttrekt.		
4.17	**13 Onduidelijkheid over gevolgen.** Ook is er op geen enkele manier uitleg gegeven dan wel voorstellen gedaan wat de gevolgen zijn, en hoe het in de toekomst eruit gaat zien. Aangegeven wordt dat dat in dit stadium nog niet kan. Dat is in mijn ogen onjuist, er kan prima een “worstcase scenario” geschetst worden, waarbij duidelijk wordt gemaakt welke mogelijkheden er nog zijn met de percelen, welke vergoedingen er worden gegeven voor waardevermindering van gronden, inkomstenderving, onderhoud in de toekomst etc. De onzekerheid dat we bijvoorbeeld in de toekomst wonen in een groot bos, waarbij de wolven om ons huis lopen, en kinderen niet meer veilig buiten kunnen zijn zal eerst moeten worden weggenomen voor er verdere stappen gemaakt mogen worden. In de LM wordt de laatste jaren nagenoeg geen onderhoud gepleegd, waar de boeren vroeger regelmatig het noodzakelijke onderhoud deden, en inmiddels is de houtopstand dusdanig verouderd dat dit mede een oorzaak zal zijn van de slechte status van het gebied. Is er voldoende budget om straks natura 2000 Lemselermaten samen met het maatregelengebied op een afdoende manier te kunnen onderhouden en beheren? Genoemde scenario’s kunnen de leefomgeving van alle inwoners in het gebied in de toekomst behoorlijk beïnvloeden waarvoor nu nog geen uitwerking van is, of oplossingen voor zijn. Ik verzoek u om het proces te schorsen tot bovenstaande punten zijn uitgewerkt, besproken met de betrokkenen en de leefomgeving en	De effecten van de maatregelen zijn inzichtelijk gemaakt in onder andere: 1. De ecologische toetsing door Bosgroepen, paragraaf 3.4 uit het inrichtingsplan; 2. De landbouw effectrapportages van Aequator (per eigenaar verstrekt en besproken); 3. Toetsing van mogelijke natschade aan opstallen door Aveco de Bondt (per eigenaar verstrekt en besproken); 4. Toetsing van constructieve eigenschappen van (mest)kelders door IB-Vreeswijk (per eigenaar verstrekt en besproken). De maatregelen hebben op de aangewezen habitats, habitatsoorten en typische soorten een positief effect. Hakhoutbeheer kan een bijdrage leveren aan structuurvariatie. Voor de habitatbossen heeft een natuurlijk zelfregulerend beheer de voorkeur omdat hiermee maximaal wordt ingezet op structuurvariatie. Voor de maatjes is het beheer gericht op verschraling door maaien en afvoeren van het gewas. Extra aandacht voor opslag van houtige gewassen blijft noodzakelijk in de maatjes.	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	toekomst van het gebied gegarandeerd kunnen worden.		
4.18	**Project onvoldoende uitgewerkt.** Met bovenstaande onduidelijkheden, foutieve inschattingen / uitwerkingen heb ik met de beperkte tijd die ik beschikbaar had vanaf het moment dat ik over het plan ben geïnformeerd, wordt duidelijk dat de huidige uitwerking een aaneenschakeling van verkeerde aannames is, onvolledig, niet afgerond en dat de groep tunnelvisie heeft gehad. Daar komt bij dat nagenoeg alle gegevens waarmee gewerkt is in alle plannen dateren van 2016 of ouder. Daarna heeft er buiten het aanvullende sulfaatonderzoek geen actuele onderzoeken plaats gevonden terwijl juist de afgelopen jaren aangeven wat het toekomst beeld zal worden. Ook heeft de wijziging in de samenstelling van de projectgroep voor veel verwarring en verandering gezorgd. Niet alleen zijn de personen gewijzigd, maar is de scope van het project ook inhoudelijk gewijzigd, zonder dat aanvullend onderzoek hiervan de noodzaak heeft aangetoond. Met name de discussie dat sulfaat veen kan afbreken wordt door eigen rapporten ontkracht omdat in noordelijke stroombanen de meeste veengebieden liggen, maar geen hoge sulfaat concentraties zijn aangetroffen. In de inspraakavond op 10 januari jl. en de raadsvergadering van 30 januari is duidelijk geworden hoeveel communicatieve fouten men opeen heeft gestapeld, waardoor men telkens opnieuw excuus heeft moeten maken. Bovenstaande zienswijze maakt duidelijk dat het plan onvoldoende is uitgewerkt om op basis hiervan het PIP te kunnen vaststellen. De gevolgen zijn daarvoor te ingrijpend, en onomkeerbaar. Het is overduidelijk dat de projectgroep hierin te kort is geschoten en ongeschikt om een project met deze omvang te leiden. Ik verzoek u daarom om de verantwoordelijke personen uit de groep te halen, en de samenstelling	Het klopt dat er personele wisselingen hebben plaatsgevonden en wij begrijpen dat dit in de omgeving tot onrust kan leiden. In alle projectfases waren alle Samen Werkt Beter partners vertegenwoordigd in zowel de technische werkgroepen, de projectgroep als de bestuurlijke adviesgroep. De afweging van maatregelen en scope heeft in deze verbanden plaatsgevonden, waarbij veel opties zijn onderzocht door deskundige adviseurs. Wij zijn van mening dat het plan voldoende is uitgewerkt en afgestemd met verschillende stakeholders en op basis daarvan dit Provinciaal Inpassingsplan vast te stellen.	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Indiener 4	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	van de projectgroep te wijzigen, waarbij voldoende kennis van techniek en milieu moet worden toegevoegd om de punten zoals in uw zienswijze zijn aangegeven beter uit te werken.		
4.19	Op basis van bovenstaande argumenten hebben we bezwaar tegen het voorgenomen PIP Lemselermaten, en verzoeken wij u het ontwerp PIP niet vast te stellen. Graan zijn we bereid deze zienswijze mondeling toe te lichten, en houden ons het recht voor aanvullende informatie en inzichten toe te voegen aan deze zienswijze en de nog volgende procedures.	In bovenstaande reacties is aangegeven waarom wij geen aanleiding zien om op basis van uw zienswijze het PIP aan te passen.	Nee
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 5: Indiener 5	Reactie	Aanpassing PIP nodig
5.1	Naar aanleiding van de terinzagelegging van het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Lemselermaten incl. inrichtingsplan (verder te noemen; het plan) bericht ik u namens bewoners als volgt. Wij exploiteren in maatschap een melkveebedrijf gelegen nabij Weerselo. Het bedrijf beschikt voor Twentse begrippen over een ruime huiskavel. Het merendeel van hun eigendom is aansluitend gelegen aan de bedrijfsopstallen. Hierdoor is een zeer doelmatige en efficiënte bedrijfsvoering mogelijk. Op het bedrijf worden ca. 70 stuks melkvee met bijbehorende jongvee gehouden. We spreken hier van een zeer courant en toekomstbestendig melkveehouderijbedrijf.		Nee
5.2	Het ter inzage gelegde plan laat zien dat het plan, direct maar ook indirect impact heeft op het bedrijf. Ik zal dit toelichten. Naast het plan heeft de Provincie Overijssel ook het voornemen om een rondweg om Weerselo aan te leggen. Zoals het beoogde tracé nu gesitueerd is, zal dit een	Voor het aanleggen van de eventuele rondweg Weerselo is een vergunning nodig op basis van de Omgevingswet. Hierbij moet worden aangetoond dat er geen sprake is van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. Het Provinciaal Inpassingsplan Lemselermaten biedt geen juridisch of planologische onderbouwing voor de aanleg van de rondweg.	Nee

Nr.	Zienswijze 5: Indiener 5	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	doorsnijding betekenen van de gehele huiskavel van het melkveebedrijf, maar dat even terzijde. In de toelichting op het plan wordt onder 3.3.1. gesteld dat er ten aanzien van het uitvoeren van de Natura 2000-maatregelen, met uitzondering van de vispassage, verder geen rekening is gehouden de nog aan te leggen rondweg. Dit is opmerkelijk en wat ons betreft moet een onderzoek naar de mogelijk negatieve effecten van de aanleg en het gebruik van de rondweg wel deel uitmaken van het plan. Temeer omdat het beoogde tracé zelfs door het uitwerkingsgebied Natura 2000 loopt (zie bijlage 1). Bijlage 1. 		
5.3	In het inrichtingsplan staat onder 5.4.3. “Bemestingsmaatregelen en effectgerichte maatregelen gericht op stikstof en fosfaat” dat percelen niet bemest mogen worden met een uitzondering als bemesting tot doel heeft het “uitmijnen” van gronden. Dit is opmerkelijk te noemen omdat uit recent onderzoek van de WUR is gebleken dat de uitspoeling van stikstof naar het	De aanvoer van stikstof en fosfaat vormt een risico voor natuur. Fosfaat verminderen kan door gewasonttrekking of afgraven van de bodem. De voorkeur gaat in de regel uit naar uitmijnen, tenzij de bodem onnatuurlijk is opgehoogd, dan is afgraven ook een optie. Het doel van uitmijnen is om het voedingsstoffenniveau van alle nutriënten op een laag niveau te krijgen. Uitmijnen is altijd maatwerk en er wordt een dosering toegepast die zeker door het gewas opgenomen wordt. Uw raad om er voorzichtig mee te zijn nemen we	Nee

Nr.	Zienswijze 5: Indiener 5	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	grondwater groter is bij het gebruik van kunstmest. Voordat een dergelijke maatregel kan worden toegepast dient uit onderzoek te blijken dat geen negatieve effecten te verwachten zijn op de habitats. Dit onderzoek ontbreekt.	ter harte. Aan de hand van bodemvruchtbaarheidsanalyses bepalen we per perceel de best passende strategie om tot doelrealisatie te komen.	
5.4	Graag zie ik dat bovenstaande punten worden meegenomen bij het opstellen van het definitieve inpassingsplan.	In bovenstaande reacties is aangegeven waarom wij geen aanleiding zien om het PIP aan te passen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 6: Klootschietvereniging de Nijstad	Reactie	Aanpassing PIP nodig
6.1	Als klootschieters vereniging ‘de Nijstad’ maken wij gebruik van de Dollanddijk als wedstrijdbaan sinds onze oprichting in 1962. In het ontwerp PIP van het inrichtingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten zijn als maatregelen genoemd; het verhogen van de grondwaterstand, het verleggen van de Dollandbeek en als gevolg daarvan het ophogen van de Dollanddijk. Voor het verhogen van de grondwaterstand worden diverse greppels gedempt, waaronder de greppel die aan de noordzijde van de Dollanddijk loopt, de greppel aan de zuidzijde van de Dollanddijk wordt verondiept tot 20 cm onder het maaiveld om oppervlakkig afstromend water te kunnen afvoeren. Als gevolg van de maatregelen moet de Dollanddijk worden opgehoogd om bij hoge grondwaterstanden voldoende drooglegging te houden. In het ontwerp PIP wordt het tracé van de Nieuwe Dollandbeek genoemd, deze loopt naar het westen vanaf de landlopers begraafplaats en 10 meter uit de Dollanddijk parallel aan de Dollanddijk. Deze was nodig om regenwater van de landbouwpercelen op te vangen en uitspoeling van mineralen te voorkomen.	Wij herkennen het belang van de klootschietbaan op de Dollanddijk voor de gemeenschap. Het lijkt wellicht een logische suggestie om de Dollandbeek direct langs de dijk te leggen, maar als we de huidige greppel aan de zuidzijde van de Dollanddijk verbreden tot de afmetingen die nodig zijn, dan heeft deze door de korte afstand ten opzichte van de grens van de natuur een te grote drainerende werking. De nieuwe ligging van de Dollandbeek is afgestemd op het verminderen van drainerende werking op het grondwater. Negatief effecten van de grondwaterstandsverhoging op de baan die door de maatregelen kunnen ontstaan, mitigeren we door middel van ophoging van de baan. Ook een ondiepe beek voert in winter en voorjaar grondwater af, maar aanzienlijk minder dan op het huidige tracé. De gevoelige habitats in Lemselermaten zijn juist in die periode erg afhankelijk van hoge grondwaterstanden. De Dollandbeek is op enige afstand van de Dollanddijk gelegd naar wens van het waterschap Vechtstromen en om wortelbeschadiging van de bomen langs de Dollanddijk te voorkomen.	Nee

Nr.	Zienswijze 6: Klootschietvereniging de Nijstad	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Uit onze ervaring blijkt dat de huidige greppel en de huidige Dollandbeek die vanaf de landlopers begraafplaats richting oosten loopt, een groot deel van het jaar droog staat. In enkele rapporten (Hullenaar en Tauw) die aan het ontwerp PIP zijn toegevoegd komen ze tot dezelfde conclusie. Ons advies zou dan ook zijn om de huidige greppel aan de zuidzijde van de Dollanddijk te verbreden en deze de bestemming Nieuwe Dollandbeek te geven, ophogen van de huidige Dollanddijk is daardoor niet nodig.		
6.2	Verder vragen wij om de Dollanddijk te ontzien met de komende werkzaamheden, wij hebben er jaren over gedaan om de klootschietersbaan in de huidige conditie te krijgen door de baan aan beide kanten te laten aflopen en alle natte plekken geregeld bij te werken waardoor deze zelfs tijdens hevige stortbuien niet meer voorkomen. Wij gaan ervan uit dat beschadigingen aan de baan direct worden hersteld en als wij zelf reparaties als gevolg van de werkzaamheden in het gebied moeten uitvoeren dat wij deze dan bij de provincie kunt declareren.	De voorziene ophoging van de Dollanddijk is gericht op het behoud van de huidige drooglegging. Daarmee kunnen we ook de bespeelbaarheid van de baan in de toekomst waarborgen. Na aanleg door de aannemer is er een onderhoudstermijn waarin we op kosten van het project eventuele schades/onvolkomenheden in overleg met de vereniging laten herstellen. Daarmee willen we voorzienbare schade in een vroeg stadium zo veel mogelijk voorkomen. In overleg is er veel mogelijk. Reparaties op eigen initiatief worden niet zondermeer door ons vergoed. Mocht na verloop van tijd toch meer natschade ontstaan als gevolg van hogere grondwaterstanden, dan kunt u zich wenden tot ons schadeloket. Schade die aantoonbaar het gevolg is van de Natura 2000-maatregelen kan via het schadeloket worden verhaald. Zie ook hoofdstuk 1.7. (https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Schade_door_maatregelen_Natura_2000).	Nee
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 7: Indiener 7	Reactie	Aanpassing PIP nodig
7.1	Op dinsdag 10 januari (red: 2023) heb ik als jonge toekomstige boer een betoog gehouden in het gemeentehuis in Denekamp. Dit was naar mijn mening de laatste kans om nog wat in te spreken en deze kans heb ik dan ook maar gegrepen. Het betoog zal ik voor jullie als bijlage bij de e-mail versturen. Ook hierbij zijn er antwoorden gegeven op	Wij begrijpen dat het maatregelenpakket in en rondom het Natura 2000-gebied voor agrariërs veel impact heeft. Daarom hebben we geprobeerd om de impact zoveel mogelijk te voorkomen of te mitigeren. Ook proberen we de planprocedure zo kort mogelijk te houden zodat de periode van onzekerheid ook beperkt blijft.	

Nr.	Zienswijze 7: Indiener 7	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	mijn vragen door de projectleider Jan Pieter Vermeulen. Helaas zoals je kunt zien is er nog wel regelmatig het woord “sorry” gebruikt. Hoelang kan dit nog doorgaan en hoelang kunnen jullie dit als Gedeputeerde Staten nog goed vinden? Bij jullie is het ook vast wel bekend dat er bij de gaswinning in Groningen en bij de toeslagenaffaire vele fouten gemaakt zijn en er niet naar de medemens is geluisterd of aan bod kwam. Is het de bedoeling dat wij hier rond het N-2000 gebied ook zo worden behandeld.	De bijlage hebben wij ter onderbouwing van de zienswijze aangenomen en hieronder gaan wij inhoudelijk in op de onderwerpen die worden aangehaald. Onzes inziens is er geen vergelijk te maken met de gaswinning in Groningen of toeslagenaffaire.	
7.2	Verder zitten wij als melkveebedrijf 500 m van het N-2000 gebied af en zweeft er boven ons hoofd nog wel zeker de onzekerheid voor onze toekomst en zijn er ook nog de nodige vragen en/of opmerkingen wat voor ons nog erg onduidelijk zijn, zoals:		Nee
	- Invloed Vitens op het Natura-2000 gebied	- Het effect op maaiveldniveau is via scenario 6 van het hydrologisch model berekend. De gevonden effecten worden door de lokale maatregelen voldoende opgeheven, waardoor de effecten van drinkwaterwinning als niet significant zijn beoordeeld.	
	- Pompproef die nog steeds niet is uitgevoerd	- Een proef met het stilleggen van de winning is overwogen, maar als niet uitvoerbaar afgewezen vanwege de kosten en maatschappelijke impact. Daarbij geldt dat Vitens op grote diepte wint en dat zich tussen die laag en het maaiveld meerdere slecht doorlatende lagen bevinden. Het pompen zou minimaal een jaar stil moeten liggen voordat op perceelniveau een eventuele wijziging in de grondwaterstand merkbaar zou zijn.	
	- Sulfaatmonitoring is nog helemaal niet gestart	- Het sulfaatmonitoringsplan is inmiddels (maart 2024) in overleg met specialisten namens de partners vastgesteld. In 2025 is gestart met de metingen. Het plan kon niet eerder worden uitgewerkt, omdat de wijze waarop invulling wordt gegeven aan een bemestingsbeperkende maatregel op het onderzoek van invloed is en er pas in een laat stadium voor evenwichtsbemesting is gekozen.	
	- Toegezegde vergoeding voor onze adviseur die u mocht inschakelen	- Wij vergoeden de kosten voor deskundige bijstand in het kader van het minnelijk overleg over de schadevergoeding ten aanzien van de grondeigendommen volgens de ‘Regeling vergoeding deskundigenkosten Rijkswaterstaat’. Deze worden als kostenpost vergoed Bij het bereiken van minnelijke overeenstemming over uitvoering van de benodigde maatregelen en vergoeding van de rechtstreeks en noodzakelijk te leiden kosten. Deze regeling is een aantal malen toegelicht en o.a. opgenomen in Nieuwsbrief 6 van Mei 2018. En vindt u hier terug: wetten.nl - Regeling - Besluit	

Nr.	Zienswijze 7: Indiener 7	Reactie	Aanpassing PIP nodig
		Vergoeding van kosten deskundige bijstand bij minnelijke grondverwerving door Rijkswaterstaat ter voorkoming van gerechtelijke onteigening - BWBR0019179	
	- Toekomstperspectief Jonge Boer	- De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000-gebied hebben nadelige effecten voor een aantal percelen die nu een landbouwkundige functie hebben. De te verwachten natschade en opbrengstderving is in de effectrapportage van Aequator beschreven. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De rentmeester zal deze schadecomponent meenemen in de gesprekken over de schadecompensatie.	
	- Kringlooplandbouw denk aan evenwichtsbemesting	- In mei 2023 is met de pilot evenwichtsbemesting. Uw bedrijf neemt deel aan deze pilot evenwichtsbemesting die wordt geleid door LTO. Tussen provincie en LTO zijn procedurele afspraken gemaakt over de taken en verantwoordelijkheden van betrokken partijen. Deze procedurele afspraken zijn vastgelegd in bijlage 17 bij het PIP. Deze vormen de leidraad voor het vergoeden van schade als gevolg van de tijdelijke bestemming uit het PIP.	
	- Natuur inclusief landbouw, verdienmodel niet in beeld	- In de Sociaal Economische Impactanalyse wordt ook gepleit voor het zoeken naar nieuwe verdienmodellen voor agrariërs. Wij denken graag mee met agrariërs hoe we hier invulling aan kunnen geven. We kijken hierbij onder andere concreet naar de mogelijkheden voor de inzet van agrarisch natuurbeheer.	
	- Vervangende grond ter compensatie	- Het uitgangspunt bij het vaststellen van de schade als gevolg van het PIP is dat u in een gelijkwaardige vermogens- en inkomenspositie wordt gebracht als voor het schadeveroorzakende besluit; het provinciaal inpassingsplan. - Hierbij zal per grondeigenaar maatwerk worden toegepast al dan niet met inzet van eventueel beschikbare compensatiegronden.	
	- Meerdere malen aangegeven interesse te hebben in 5,5 ha vervangende grond	- De wens is bij ons bekend en wij zullen deze meenemen in onze vervolggesprekken over schadecompensatie.	
	- Wat is de totale bedrijfsschade, denkend dan aan of er nog wel een toekomst is hier	- Het bepalen van de schadeloosstelling vindt plaats met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. Het toekomstperspectief op bedrijfsniveau in relatie tot het PIP is hierbij een belangrijk aspect dat wordt meegenomen. Het overleg tussen u, uw adviseur en derentmeester is erop gericht om alle schadeaspecten van het plan op uw bedrijfsvoering in beeld te brengen en tot overeenstemming te komen over een totale schadeloosstelling, al dan niet in combinatie met inzet van compensatiegrond	
	- Invloed grondwater op de mestkelders/stallen	- Op uw erf stijgt de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) volgens het grondwatermodel met 5 a 6 cm. Uw mestkelders bevinden zich nu al met de bodem onder de maximale hoogste grondwaterstand. De kelders voldoen in de huidige situatie niet aan de normen. Er is getoetst op: [1] sterkte vloer, [2]	

Nr.	Zienswijze 7: Indiener 7	Reactie	Aanpassing PIP nodig
		sterkte wanden en [3] opdrijven. In een van uw kelders moet bij de maximale grondwaterstand ook nu al minimaal een laag van 1.30 m mest staan om de kelderwanden niet te veel te belasten. In de meeste gevallen kan het vergrote risico als gevolg van Natura 2000-maatregelen door het handhaven van een extra laag van ca. 7 cm mest in de kelders worden opgeheven.	
	- Uitleg waterstromen in het gebied nog niet toegelicht	- Op 24 november en 14 december 2022 zijn bijeenkomsten georganiseerd waarin de waterstromen zijn toegelicht. Wij zijn uiteraard altijd bereid om in geval van vragen hier nog met u over in gesprek te gaan.	
	- Uitwerking van het stikstofdossier	- (Zie hieronder)	
	- Wel of niet een piekbelaster op N-2000 gebied	- De atmosferische depositie is geen onderdeel van het PIP. Er is gekozen om beide knelpunten gescheiden aan te pakken. Vanuit de Natura 2000-maatregelen richten we ons op knelpunten verdroging, verzuring en vermesting.	
	- Beïnvloedingsgebied en uitwerkingsgebied worden door elkaar gehaald	- Het uitwerkingsgebied is de door ons gedefinieerde ruimte waarbinnen de Natura 2000-opgave (het pakket aan maatregelen) moet worden uitgevoerd. Het beïnvloedingsgebied is het gebied waar als gevolg van de realisatie van de Natura 20000-maatregelen volgens het grondwatermodel nog grondwatereffecten te verwachten zijn (een gevolg van de maatregelen).	
	- Natschade van onze percelen nog steeds niet bekend	- Voor de agrarische percelen is door Aequator een rapport opgesteld met de berekende perceelsvernatting en opbrengstderving. Hierbij is rekening gehouden met het bestaande gebruik van de percelen. Er zijn enkele rapporten met u gedeeld, de laatste versie is op 8 mei 2023 aan u toegezonden. De rentmeester is met u in gesprek over een schadevergoeding of ruilgrond.	
	- Totaal geen overleg	- (Zie hieronder)	
	- Totaal geen uitleg over de stand van zaken en de bovenstaande punten	- Het klopt dat het een langdurig traject betreft en dat het lang heeft geduurd totdat er duidelijkheid en antwoorden zijn gekomen. Het is gebruikelijk dat er over schadecompensatie wordt gesproken als duidelijk is wat het totale pakket aan schadeveroorzakende maatregelen is en er een volledig beeld gevormd kan worden van de effecten voor rechthebbenden in het totale plangebied van het PIP. Door het verfijnen van oppervlakte- en grondwatermodellen in het voortraject en recentelijk de evenwichtsbemesting ontstond hierover pas rond de jaarwisseling 2022/2023 duidelijkheid. Sindsdien zijn er verschillende keukentafelgesprekken met u gevoerd. Ook is een aantal keren telefonisch contact met u geweest. Wij begrijpen de onzekerheid die het plan voor u met zich meebrengt, de voorgestelde maatregelen zijn echter noodzakelijk om aan de wettelijke Natura 2000-opgave te kunnen voldoen.	

Nr.	Zienswijze 7: Indiener 7	Reactie	Aanpassing PIP nodig
7.3	We vinden het jammer dat er in de afgelopen jaren niet naar ons geluisterd is terwijl we best met jullie mee wil denken en vinden dit eigenlijk ook min of meer een grote bende. Hopelijk wordt er wat gedaan met de bovenstaande punten en wachten we een antwoord van jullie.	Wij begrijpen de onzekerheid die het plan voor u met zich meebrengt, de voorgestelde maatregelen zijn echter noodzakelijk om aan de wettelijke Natura 2000-opgave te kunnen voldoen.	Nee
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 8: Indiener 8	Reactie	Aanpassing PIP nodig
8.1	Op 17 januari 2023 is het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan voor Lemselermaten nummer 6751387 ter inzage gelegd. Hierbij dienen ondergetekenden een zienswijze in dat betrekking heeft op de effecten van de waterwinning op de stroming van het grondwater en daarmee ook op het intrekgebied van het grondwatersysteem binnen het Natura 2000 gebied.	Bedankt voor de zienswijze, hieronder leest u onze reactie.	Nee
8.2	Dat er sprake is van drinkwaterwinning staat beschreven in: • Inrichtingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten 24 oktober 2022 (https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMO.9923.iplemselermaten-on01/b_NL.IMRO.9923.iplemselermaten-on01_tb1.pdf) § 2.2 Karakteristiek blz. 13 Grondwatersysteem • Inrichtingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten 24 oktober 2022 (https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMO.9923.iplemselermaten-on01/b_NL.IMRO.9923.iplemselermaten-on01_tb13.pdf) § 3.7 onderzoek effecten drinkwaterwinning Vitens: blz. 34.	Het belang om het functioneren van het grondwater goed te onderzoeken onderschrijven wij. Onze inhoudelijke reactie leest u bij 8.3	Nee

Nr.	Zienswijze 8: Indiener 8	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	• Historisch bodemonderzoek Natura 2000 gebied Lemselermaten Project 2019-0299 § 5.3 Geohydrologische gegevens blz. 10. In het inrichtingsplan in § 3.7 staat "Een belangrijke" onderzoeksvraag (onderzoeksopgave M20 uit de gebiedsanalyse) is welk effect de drinkwaterwinning Weerselo, die relatief dicht bij het Natura 2000-gebied Lemselermaten ligt, heeft op het hydrologische systeem (en daarmee op de natuur). Ook wij zijn van mening dat deze vraag zeer belangrijk en relevant is. De uitkomst is bepalend voor de loop van het grondwater en daarmee de invloed van het grondwater uit omgeving op het Natura 2000 gebied. Echter, een meting naar de invloed van waterwinning op het hydrologische systeem heeft om diverse redenen niet plaatsgevonden (zie Notitie Pompproef Weerselo, Nijboer, 31 augustus 2018, https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9923.ipLemselermaten-on01/b_NL.IMRO.9923.iplemselermaten-on01_tb9.pdf). Gezien het feit dat er sprake is van "een sterk wisselende bodemopbouw welke zich moeilijk laat vereenvoudigen tot een (schematisch) model (blz. 34 https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9923.ipLemselermaten-on01/b_NL.IMR0.9923.iplemselermaten-on01 tbl.pdf) en dat de ondergrond in de omgeving van de winning Weerselo zeer complex is en de berekende effecten hierdoor kunnen afwijken van de werkelijke effecten" gaat men uit van berekende effecten op basis van alleen het grondwatermodel.		
8.3	Conclusie: Aangezien deze Natura 2000 maatregelen uiteindelijk gebaseerd zijn op, met name, effectberekeningen op basis van een grondwatermodel en nagenoeg niet op metingen	Feitelijke metingen Vitens Er is in februari 2023 aanvullend getoetst of de feitelijke metingen van Vitens overeenkomen met de gebruikte gegevens in het model. De vergunde hoeveelheid is 1 miljoen m3 op jaarbasis en daar is in het model ook mee gerekend.	Nee

Nr.	Zienswijze 8: Indiener 8	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	van factoren die invloed hebben op de grondwaterstromen, is er onvoldoende inzicht in het hydrologische systeem en daarmee op het positieve of negatieve effect van de maatregelen. Wij verzoeken u om gebruik te maken van feitelijke metingen zodat op basis van werkelijke grondwaterstromingen de correct onderbouwde beslissingen genomen kunnen worden.	Jaaronttrekkingen uit de periode 2018-2022 zitten net op of blijven net onder de vergunde hoeveelheden. Maandhoeveelheden komen soms net boven de 85.000 m3. Over korte perioden is de vraag uit het voorzieningengebied groter dan de maandelijks vergunde hoeveelheid. In het geval van maandelijkse overschrijding in een droge maand wordt het te veel gewonnen water verminderd opgepompt tijdens natte maanden. Op deze manier blijft Vitens binnen de jaarvergunning. Gemiddelden bevinden zich onder 85.000 m3/maand onttrekking. <u>Feitelijke metingen Peilbuizen</u> Bij elke processtap en rekensessie wordt gewerkt met meest recente (gevalideerde) beschikbare data uit de peilbuizen. Het grondwatermodel is in 2017 met de op dat moment meest recente data gevuld en vrij recent in 2021 nog aan de nieuwe peilbuisdata getoetst. De nieuwste data uit het meetnet bevinden zich nog steeds netjes binnen het gemiddelde en geven op dit moment geen aanleiding om het grondwatermodel uit 2021 aan te passen. Het model presteert goed.	
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 9: Indiener 9	Reactie	Aanpassing PIP nodig
9.1	Tot mijn kantoor wendden zich de eigenaren van 2 ondernemingen gevestigd te Weerselo, om de belangen van hun ondernemingen te behartigen met betrekking tot onderhavig Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten. De volmacht daartoe is aangehecht. Namens voormelde cliënt dient indiener hierbij per heden, daarom tijdig, een zienswijze in op het thans voorliggende Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten met nummer 6751387, welke vanaf dinsdag 17 januari 2023 als 'Ontwerp PIP' voor 6 weken ter inzage is gelegd.		Nee
9.2	Cliënt runt een tweetal ondernemingen die pal tegen de Lemselermaten zijn gelegen. De ondernemingen zijn gespecialiseerd in het fokken van schapen met eigen foklijn, eigen slachterij, eigen slagerij met verkooppunt en is daarbij afhankelijk van de direct	Wij erkennen het belang van vrij te gebruiken landbouwgrond. Daar waar gronden een beperking krijgen, wordt samen met de rentmeester gezocht naar schadeloosstelling. Dat kan op basis van geld of ruilgrond.	Nee

Nr.	Zienswijze 9: Indiener 9	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	aangesloten en in hun eigendom zijnde, 'niet belemmerende' landbouwgrond. Als te concluderen valt uit voormelde tekst zijn de ondernemingen van cliënt "volledig gesloten" en wordt alles in eigen beheer uitgevoerd, inclusief verkoop aan consument en/of de restaurantafnemer. Een inbreuk op hun vrij te gebruiken landbouwgrond is van grote invloed op diens ondernemingen.		
9.3	Het nu ter inzage liggende Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten, zorgt er voor dat cliënt hun eigen landbouwgrond niet meer 'vrij kan gebruiken'. Dit causale verband leidt tot grote negatieve invloed op de ondernemingen van cliënt. Door het niet meer kunnen houden van de benodigde aantal fokooien met diens vleeslammeren, zullen onderhavige gesloten ondernemingen ernstig verstoord worden. Dat is niet acceptabel en behoort in haar geheel niet ten laste van cliënt te blijven.	Het bepalen van de schadeloosstelling vindt plaats met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. Het toekomstperspectief op bedrijfsniveau in relatie tot het PIP is hierbij een belangrijk aspect dat wordt meegenomen. Het overleg is erop gericht alle schadeaspecten van het plan op de bedrijfsvoering van uw cliënt in beeld te brengen en tot overeenstemming te komen over een totale schadeloosstelling, al dan niet in combinatie met inzet van compensatiegrond.	Nee
9.4	Omdat onderhavige Provinciaal Inpassingsplan nog in de ontwerpfase is en om voormelde ernstige verstoring in de ondernemingen van cliënt te voorkomen, wordt het volgende voorgesteld. Schuif in het "nog te vormen" definitieve inpassingsplan de begrenzing van het thans voorliggende ontwerp inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten, aan de zuidzijde zodanig op naar noordelijke richting, dat cliënt alsdan geen eigendomsgrond meer binnen het Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten heeft liggen. Daarnaast is zo mogelijk ook direct aanliggende compensatiegrond van gelijke kwaliteit bespreekbaar.	De begrenzing is gebaseerd op de ligging van de 30-jaarszone waarbinnen uitspoeling van nitraat moet worden gestopt om sulfaatvorming te voorkomen dat de instandhoudingsdoelen van een aantal habitats bedreigt. Deze zone is niet bedacht maar vastgesteld op basis van infiltratiepunten en stroombanen van grondwater en valt dus niet te verschuiven. We moeten bij de inzet van compensatiegrond een zorgvuldige belangenafweging maken. Uw cliënt zijn wens is kenbaar gemaakt en de rentmeester zal concrete mogelijkheden met uw cliënt bespreken.	Nee
9.5	Als de zuidelijke begrenzing van het thans ter inzage liggende Ontwerp Provinciaal inpassingsplan Natura 2000-gebied	We moeten bij de inzet van compensatiegrond een zorgvuldige belangenafweging maken. Uw cliënt zijn wens is kenbaar gemaakt en de rentmeester zal concrete mogelijkheden met uw cliënt bespreken.	Nee

Nr.	Zienswijze 9: Indiener 9	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Lemselermaten niet naar noordelijke richting wordt opgeschoven of er kan geen direct aanliggende compensatiegrond worden aangeboden, dat zal het Provinciaal inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten zorgen voor grote vermogen- en inkomstenschade met de daarbij behorende post van bijkomende schaden bij cliënt. Daar wil cliënt niets mee van doen hebben.		
9.6	Cliënt geeft aan open te staan voor gelijkwaardige direct aanliggende landbouwgrond en deze landbouwgrond is bij u aanwezig! Daarbij is deze compensatiegrond voldoende bekend bij ons aanspreekpunt voor de provincie Overijssel, mevrouw …. Eventueel overleg daartoe dient te geschieden met de ondergetekende.	Uw cliënt gaf tijdens de informatieavond aan in minnelijk overleg te willen treden over een schadecompensatie met inzet van compensatiegrond direct grenzend aan het bedrijfserf. Een andersoortige oplossing was volgens hem niet bespreekbaar. Alhoewel uw cliënt in beginsel recht heeft op een volledige schadeloosstelling in geld, spant de provincie zich in tot verwerving van een betere grondpositie ten opzichte van zijn bedrijfslocatie. Nu een en ander in beeld is gebracht en concreet als uitgangspunt kan dienen bij de besprekingen met uw cliënt, is het projectteam, de rentmeester en uw client met zijn adviseur hierover in gesprek.	Nee
9.7	Alvorens dit bezwaar op te stellen heeft ondergetekende met cliënt op 26 januari 2023 een onderhoud ter plekke gehad en heeft cliënt kennisgenomen van het gestelde op uw informatiebijeenkomst op 30 januari 2023 te Rossum, alwaar geen enkele oplossing of tegemoetkoming door de provincie Overijssel is aangedragen. Wetende deze zienswijze namens cliënt voldoende en deugdelijk te hebben onderbouwd, verzoekt ondergetekende aan de Provincie Overijssel om op basis van voormelde feiten het thans voorliggende Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten te verwerpen en de zuidelijke begrenzing van het Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten, conform het voorstel in deze zienswijze aan te passen. Client wordt in een positie gebracht waarin zij zich moeten laten bijstaan door een deskundige. De kosten van de deskundige zullen bij de	De inloopavond was bedoeld als informatiebijeenkomst over het ontwerp-PIP. De informatiebijeenkomst leent zich minder goed voor het ter plaatse voeren van overleg over mogelijke oplossingen en/of tegemoetkomingen in wensen van individuele grondeigenaren. Vooral omdat een informatiebijeenkomst een openbaar karakter heeft, terwijl het individuele belang van uw cliënt als rechthebbende juist een vertrouwelijke behandeling verdient. Zoals in de reactie onder 9.6 al aangekondigd, treden wij graag met uw cliënt in overleg over een mogelijke oplossingsrichting met inzet van compensatiegrond. Hierbij benadrukken we dat het bepalen van de schadeloosstelling plaatsvindt met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. Het toekomstperspectief op bedrijfsniveau in relatie tot het PIP is hierbij een belangrijk aspect dat wordt meegenomen. Het overleg is erop gericht alle schadeaspecten van het plan op de bedrijfsvoering van uw cliënt in beeld te brengen en tot overeenstemming tot komen over een totale schadeloosstelling, al dan niet in combinatie met inzet van compensatiegrond De kosten voor deskundige bijstand in het kader van het minnelijk overleg over de schadecompensatie als gevolg van de uitvoering van de benodigde maatregelen op de gronden van uw cliënt, komen voor vergoeding in aanmerking. De provincie vergoedt deze kosten volgens de ‘Regeling vergoeding deskundigenkosten Rijkswaterstaat’ bij het tot stand komen van minnelijke overeenstemming over de schadecompensatie en de hieraan ten grondslag liggende uitvoering van de benodigde maatregelen op de gronden van uw cliënt. Deze regeling is een aantal malen toegelicht en o.a. opgenomen in	Nee

Nr.	Zienswijze 9: Indiener 9	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Provincie Overijssel in rekening worden gebracht, zoals dat mondeling aan uw cliënt is toegezegd. Ondergetekende vertrouwt erop dat u aan voormeld verzoek zult voldoen, het advies overneemt en verblijft onder voorbehoud van rechten.	Nieuwsbrief 6 van mei 2018 en vindt u hier: wetten.nl - Regeling - Besluit Vergoeding van kosten deskundige bijstand bij minnelijke grondverwerving door Rijkswaterstaat ter voorkoming van gerechtelijke onteigening - BWBR0019179	
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 10: Indiener 10	Reactie	Aanpassing PIP nodig
10.1	Hierbij maakt ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerp P.I.P. Natura 2002 deelgebied Lemselermaten. Met betrekking tot het bovengenoemde ontwerpplan heeft ik de volgende vragen c.q. opmerkingen met betrekking tot: 1. Hydrologisch rapport 2. Huisperceel kadastraal P1092 3. Weidegrond kadastraal P 1469	Bedankt voor uw vragen. Hieronder leest u onze reactie.	Nee
10.2	**Ad.1 Hydrologisch rapport** Na bestudering van de beschikbare informatie met betrekking tot het Deelgebied Lemselermaten, het rapport Ecohydrologische systeemanalyse Lemselermaten *Definitief rapport* Zwolle, mei 2015 en de ontvangen informatie tijdens de informatiedag d.d. 30 jan 2023, ben ik van mening dat er zeker voor het gebied ten zuiden van de Lemselermaten nog veel zaken onduidelijk zijn. Aan het gebied ten zuiden van de Lemselermaten is uws inziens te weinig aandacht besteed, er zijn aannames gemaakt, welke niet zijn bevestigd door boringen en of metingen. Het gemaakte hydrologisch model is volgens mij, zeker voor het gebied ten zuiden van de Lemselosestraat, niet betrouwbaar genoeg. Dit ook vanwege het feit dat er daar sprake is van het samenkomen van diverse formaties. Met betrekking	Ad a en ad b. De verantwoording van het grondwatermodel is door Tauw gerapporteerd aan de gebiedspartners (Samen Werkt Beter partners). nn bijlage 6 (TAUW 19.02.2019) van het Inrichtingsplan is de Hydrologische effectberekening Lemselermaten terug te vinden. Het gebruikte model, de betrouwbaarheid en de gebruikte parameters zijn in het rapport toegelicht. Ad c. De dichtheid van het aantal boringen voor grondwaterstandbuizen is afgestemd op de vraag: deels gaat het om een verdrogingsmeetnet, Ecohydrologische systeemanalyse Lemselermaten (Bell & Hullenaar, 2015) en een uitbreiding van het meetnet voor de habitats. Een raai van peilbuizen ligt van oost naar west en van noord naar zuid over de Lemselermaten. Aan de zuidzijde is het aantal peilbuizen om die redenen beperkt tot aan de Dollanddijk. Ad d.	Nee

Nr.	Zienswijze 10: Indiener 10	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	tot het hydrologisch model heb ik de volgende vragen: a. Wat zijn de belangrijkste parameters waarop het model is gebaseerd? b. Wat is de betrouwbaarheid van elk van deze parameters? c. Waarom is er beperkt aantal boringen verricht in het gebied ten zuiden van de Lemselermaten? d. Wat zijn de ervaringen van het model in andere vergelijkbare gebieden?	Het gebruikte grondwatermodel wordt telkens per gebied specifiek gemaakt voor de daar kenmerkende geologische opbouw, geohydrologie, etc. en uiteindelijk gekalibreerd zodat het model zo goed mogelijk de werkelijkheid benadert. Met de verantwoording zoals Bor et al., 2019 heeft gegeven voor Lemselermaten zijn ook andere gebieden uitgewerkt, zoals Bergvennen en Brecklenkampse veld.	
10.3	**Huisperceel** In het rapport van Aveco de Bondt b.v. d.d. 13 april 2022, projectnummer 214897 wordt in hoofdstuk 2 bij de conclusies vermeld dat een verhoging van de GHG niet leidt tot vernatting van de bodem van de kruipruimte van de woning. Mijns inziens geeft een verhoging van de maximale grondwaterstand problemen en overlast in de kruipruimte, in dit geval is de GHG van minder belang. Uit de data van de peilbuis op het erf, blijkt de maximale grondwaterstand in de winter en het voorjaar, circa 20,8 m boven NAP uitkomt terwijl de bodem van de kruipruimte op 20,6 m boven NAP ligt. Bij verdere verhoging van de maximale grondwaterstand, als gevolg van de vernatting, wordt het risico dat de kruipruimte vaker blank zal komen te staan groter. **In de kaart van 4 november 2022 is wel aangegeven dat er een toets volgt op drooglegging van het erf, maar er zijn geen concrete maatregelen aangegeven, wanneer kunnen wij deze verwachten?**	Het model toont aan dat de grondwaterstand op het perceel ter plaatse van de opstallen met 5 tot 8 centimeter kan stijgen. Het klopt dat de laagdikte en/of de duur van water in de kruipruimte daardoor kan toenemen. Omdat de kruipruimte en de fundering bij pieken ook nu al in contact staan met het grondwater en er op dit moment geen vochtoverlast wordt ervaren, is het niet aannemelijk dat de stijging met 5 tot 8 centimeter in de toekomst tot vochtoverlast gaat leiden. Er worden daarom geen concrete mitigerende maatregelen voorgesteld. In en rond het Natura 2000-gebied Lemselermaten is een meetnet ingericht dat de grondwaterstanden (drooglegging) monitort. Informatie over het meetnet is te vinden op BRO-loket onder: https://www.broloket.nl/ondergrondgegevens. De peilbuisgegevens staan onder ‘Grondwater’, de peilbuizen worden als blauwe driehoeken op de kaart weergegeven. Klik eerst op de peilbuis en vervolgens op het tabblad ‘Grondwaterstandonderzoek’. Voorafgaande aan de Natura 2000-maatregelen wordt er bij gevoelige opstallen een bouwkundige 0-meting, een tussenopname (einde aanleg) en een eindopname (na het bereiken van de maximale grondwaterstanden) verricht. Mocht u na uitvoering van de maatregelen schade ondervinden die niet was voorzien, dan kunt u zich hiervoor wenden tot het schadeloket. Informatie voor grondeigenaren rondom een Natura 2000-gebied is te vinden op: https://www.overijssel.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/ontwikkelopgave-natura-2000-n2000/informatie-voor-grondeigenaren-rondom-een-natura-2000-gebied/. Meer informatie over het schadeloket vindt u in hoofdstuk 1.7 en onder: https://www.overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht-info/schade-provinciale/schade-maatregelen/.	Nee

Nr.	Zienswijze 10: Indiener 10	Reactie	Aanpassing PIP nodig
10.4	Ook de paardenweide behorende bij het perceel zal door de voorgestelde maatregelen verder vernatten, zoals blijkt uit de figuur 6.8 uit het ontwerp PIP. Deze te verwachten vernatting heeft als gevolg dat de paarden meer op stal zullen moeten staan, waardoor de kosten van strooisel en ruwvoer hoger zullen worden. **In het P.I.P. zijn hiervoor geen maatregelen/vergoedingen voor opgenomen. Hoe worden de maatregelen/vergoedingen geregeld?**	In reactie op deze zienswijze hebben wij nader onderzoek laten doen naar de vernattingseffecten op uw huisperceel. Deze zijn vastgelegd in een zogenoemde landbouweffectrapportage van Aequator en met u gedeeld. De verwachting is dat in de toekomst de grondwaterstanden zowel in de winter als in de zomer ca. 10 cm hoger zijn dan in de huidige situatie. Over een eventuele schadecompensatie bent u in gesprek met de provincie. Mocht u na uitvoering van de maatregelen schade ondervinden die niet was voorzien, dan kunt u zich hiervoor wenden tot het schadeloket. Informatie over het schadeloket vindt u in hoofdstuk 1.7 en onder: https://www.overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht-info/schade-provinciale/schade-maatregelen/.	Nee
10.5 10.6	**Ad 2 Weidegrond** Het perceel is gelegen ten zuiden van de Lemselostraat en wordt aan de achterzijde begrensd door de Holtwijkerbeek, In het perceel is de peilbuis B28H1920 geplaatst. Het maaiveld van het perceel ligt 1,8 meter lager dan het maaiveld bij het woonhuis, dit op basis van de gegevens van de peilbuizen. In het ontwerp P.I.P. wordt aangegeven bij 6.3.1. onder effecten nat- en droogschade dat in de beekdalen (o.a. de Holtwijkerbeek) nu opbrengstderving plaats vindt en dat als gevolg van de vernatting het areaal alleen zal toenemen. Uit de data van de peilbuis blijkt dat de maximale grondwaterstand in de peilbuis nu al gedurende langere periodes boven het maaiveld staat. Als gevolg van de te verwachten verdere vernatting zullen de periodes alleen nog langer worden. Met als gevolg een aanzienlijke verdere opbrengstderving. **Waarom Is het perceel niet mee genomen in het P.I.P?**	Ten zuiden van de Lemselosestraat is er volgens het model als gevolg van de Natura 2000-maatregelen geen stijging van de grondwaterstand te verwachten. Percelen die buiten de invloedssfeer liggen van de te verwachten grondwaterstandsstijging zijn niet door Aequator beoordeeld.	Nee
	Welke compensatie kunnen wij verwachten vanwege de te verwachten opbrengstderving op perceel (bekend bij indiener)?	Op dit specifieke perceel worden geen effecten verwacht. Mocht uit de monitoring van de peilbuis blijken dat de grondwaterstand als gevolg van de Natura 2000-maatregelen wel stijgt, dan kunt u zich wenden tot ons schadeloket (zie ook de link bij reactie 10.3).	Nee
10.6	Algemene opmerkingen:	Het is gebruikelijk dat er pas met getroffenen over schadecompensatie gesproken wordt als duidelijk is wat de schade is. Door het verfijnen van	Nee

Nr.	Zienswijze 10: Indiener 10	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	In de beginfase van dit project zijn er regelmatig keukentafelgesprekken geweest, in de periode dat het definitieve ontwerpplan werd opgesteld is er totaal geen overleg geweest en werd een deel van de betrokkenen overvallen door behoorlijk ingrijpende wijzigingen. Waarom is er niet eerder met de betrokkenen gecommuniceerd over de te verwachten gevolgen van de verhoging van de grondwaterstand en de compensaties daarvoor?	oppervlakte- en grondwatermodellen in het voortraject en het besluit over de evenwichtsbemesting ontstond hierover rond de jaarwisseling 2022/2023 duidelijkheid. Daarna is daarover concreter met de grondeigenaren gesproken	
	Conclusie	**De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP**	

Nr.	Zienswijze 11: Indiener 11	Reactie	Aanpassing PIP nodig
11.1	Via via kreeg ik te horen over plannen m.b.t.t de PIP Lemselermaten dat de bestemming van de grond die om onze woning ligt nu ook binnen het Natura 2000 gebied valt en mogelijk wordt omgevormd naar natuur. Het is een kwalijke zaak dat ik hier niet door de gemeente dan wel provincie over ben geïnformeerd. Wat betekent dat voor ons? Hoe ziet het er om onze woning uit over 5 of 10 jaar, wonen we midden in het bos, met alle ongemakken van dien. Wat doet dit met de waarde van onze woning wanneer de buren de grond aan het lot overlaten…niet onderhouden, en kunnen we er veilig en droog blijven wonen, zo maar enkele vragen waarover we eerst informatie willen voor dit plan verder ten uitvoer kan worden gebracht. Dit is een falend beleid van gemeente/ provincie, en dient beter uitgewerkt en gecommuniceerd te worden. Zeker met de inwoners binnen het gebied, ook al hebben we geen landbouwgrond waarop maatregelen worden opgelegd kan dit toch grote gevolgen hebben voor ons.	Wij betreuren het dat u niet eerder op de hoogte was van de plannen. Omdat u zelf geen eigenaar bent van grond waarop maatregelen moet worden uitgevoerd, en omdat uw erf buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied ligt, bent u niet persoonlijk geïnformeerd. Wilt u actief worden geïnformeerd over de voortgang en maatregelen van het project, kunt u zich ook aanmelden voor de nieuwsbrief. Dat kan hier: Lemselermaten (Natura 2000) - Provincie Overijssel Het klopt dat er in het Inrichtingsplan maatregelen worden voorgesteld voor de percelen rondom uw woning. In dit PIP hebben de percelen rondom uw woning ofwel n agrarische bestemming met toepassing van de maatregel evenwichtsbemesting ofwel de bestemming natuur. Vanuit het Natura 2000-project wordt voorgesteld om percelen met bestemming natuur als kruiden- en faunarijk grasland te beheren. Deze percelen mogen niet worden bemest en moeten minimaal 1 maal per jaar gemaaid worden waarbij het gewas wordt afgevoerd. Hiermee is het onwaarschijnlijk dat u binnen afzienbare tijd midden in het bos woont. De hydrologische beïnvloedingszone, waarbinnen het grondwater met meer dan 5 cm stijgt na uitvoering van de hydrologische maatregelen, is berekend op basis van het grondwatermodel. Uw erfperceel ligt niet binnen deze beïnvloedingszone. Er is geen risico op natschade op uw erfperceel	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 12: Indiener 12	Reactie	Aanpassing PIP nodig
12.1	Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerpbesluit Lemselermaten, nummer 6751387. 1. Ten eerste over de besluitvorming. 2. Evenwichtsbemesting i.p.v. natuur voor kadastrale perceel 1093. 3. Summier meenemen van de grondwaterwinning. 4. Technische oplossing zuidzijde Lemselermaten. 5. Breedte schouwpad en Nieuwe Dollandbeek. 6. Waterstand Holtwijkerbeek, i.v.m. grondwaterpeil en omlegging Dollandbeek. 7. Gebruikt model. 8. Wanneer houd het op.	Bedankt voor uw zienswijze. Hieronder leest u onze reactie.	Nee
12.2	Ad 1. Het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten is op 6 december 2022 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. In de 6-7 jaar dat er nu keukentafel gesprekken zijn gevoerd met de grondeigenaren was voor ons alleen bekend dat er een Nieuwe Dollandbeek zou komen, evenwijdig aan de Dollanddijk. Op 8 november 2022 kregen we een plattegrond met het inrichtingsplan Lemselermaten, hierbij bleek bijna de helft van het grasland behorende bij ons huisperceel als natuur te zijn ingedeeld**.** **Zonder verdere toelichting waarom dit is gebeurd en zonder mogelijkheid op een van toelichting van onze kant waarom dit een groot effect heeft op onze bedrijfsvoering.**	Wij doen ons best om de impact van de Natura 2000-maatregelen op de omgeving te beperken. Op basis van verschillende onderzoeken werd in de loop van 2021/2022 duidelijk dat de reguliere bemesting binnen een groter gebied ten zuiden en oosten van de Lemselermaten van invloed is op de bestaande natuur en de te behalen natuurdoelen binnen de Lemselermaten. Op 27 januari 2022 bent u door de vertrouwenspersoon en de omgevingsmanager van het project persoonlijk aan de keukentafel bijgepraat over de stand van zaken van het project en ook over de mogelijkheid van een ruimere natuurbegrenzing op uw perceel. De toelichting op de maatregelenkaart, die aan u is uitgereikt op 8 november 2022, heeft u gekregen tijdens de informatiebijeenkomst op 22 november 2022 in Kulturhus de CoCeR te Rossum. Als vervolg op deze bijeenkomst bent u op 15 december 2022 aan de keukentafel verder geïnformeerd over de maatregel natuur versus evenwichtsbemesting. Mocht u nog vragen hebben of verduidelijking willen op de maatregelen, zijn wij altijd bereid hierover met u in gesprek te gaan.	Nee
12.3	Ad 2. Volgens het ontwerp PIP is van ons huisperceel bijna de helft ingedeeld als natuur, voor ons heeft dit een groot effect op onze bedrijfsvoering; we houden zoogkoeien waarbij de kalveren 9 - 10 maand bij de moeder blijven lopen, in tegenstelling tot een melkveehouder zijn onze enige inkomsten een	De bestemming natuur betekent dat u uw percelen niet meer mag bemesten. Over de gevolgen hiervan, en de compensatie daarvoor zijn wij, en de rentmeester, met u in gesprek. De wolf houdt de gemoederen inderdaad bezig. Vanuit dit plan kunnen we daaraan weinig doen.	Nee

Nr.	Zienswijze 12: Indiener 12	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	levend en goed groeiend kalf. Vandaar dat de koeien op het huisperceel lopen, dan kunnen ze in de gaten worden gehouden tijdens het kalven en op latere leeftijd is het mogelijk om de groei te monitoren en in te grijpen wanneer nodig. En als laatste is er de wolf, het is niet de vraag of hij komt maar wanneer hij komt, op het huisperceel kunnen de dieren vluchten naar de stal.		
12.4	Wanneer je kijkt naar de maaiveldhoogte van het hele gebied zie je een duidelijk hoogteverschil van oost naar west (zie ook figuur 3.7 in het ontwerp PIP). Mineralen die het grondwater bereiken zullen dan eerder westwaarts gaan dan de Lemselermaten bereiken. Aan de noordkant van het huisperceel wat grenst aan de Lemselermaten is bemesting pas mogelijk vanaf april, als de grondwaterstand hoger word in het gebied zal dat nog later worden. Afspoeling van mineralen zal dan alleen plaatsvinden bij hevige regenval eind april, deze zullen dan opgevangen worden in de Nieuwe Dollandbeek en de Lemselermaten niet bereiken. Daarnaast wil ik nog wijzen op de uitkomst van de peilbuis 1 die in het weiland bij onze buurman stond, in de bouwvoor werd de hoogste nitraatconcentratie gemeten, op 2 meter waar de eerste klei/leem laag begint was deze beduidend lager (Aanvullend sulfaatonderzoek door B-ware, blz. 28). We willen daarom meedoen met de evenwichtsbemesting omdat ons huisperceel dezelfde grootte dient te blijven vanwege onze bedrijfsvoering en omdat de uitspoeling van mineralen richting de Lemselermaten niet van toepassing is.	De Dollandbeek vangt de uitspoeling van meststoffen niet volledig af. De beek wordt 0,50m diep en een te groot deel van de meststoffen wordt door de ondiepe grondwaterstroming nog onder de beekbodem door naar Lemselermaten getransporteerd. Het effect van de nieuwe Dollandbeek is bekend, deze is in de laatste modelleringen van oppervlaktewater en grondwater meegenomen. Voor nadere details verwijzen we naar de aanvullende bijlagen bij het PIP; Notitie Stroombanen Lemselermaten, kenmerk N001-1270873HWC-V01, datum: 14 maart 2023 en Powerpoint Stroombanen Lemselermaten, Winputten Vitens, datum: 14 maart 2023. De kans dat er meststoffen uitspoelen naar de te beschermen Habitats binnen de Lemselermaten is het grootst binnen de zogenoemde 5 en 10 jaar zone. Om inspoeling van meststoffen te voorkomen is ervoor gekozen de percelen in de 10 jaar zone ten oosten van de Lemselermaten ook op te nemen in de pilot evenwichtsbemesting en de percelen in de 5 jaar zone ten oosten van de Lemselermaten naar natuur om te vormen. Daarom is aan de zuidzijde de gehele 30-jaarszone als natuur aangewezen. Aan de zuidzijde is voor een grondeigenaar een uitzondering gemaakt onder voorwaarde dat zijn gronden in de 5 jaarszone aan de oostzijde ook meedoen aan de pilot evenwichtsbemesting. Deze redenering gold niet voor uw perceel, daarom heeft in uw geval het gehele perceel de bestemming natuur gekregen en niet de tijdelijke bestemming evenwichtsbemesting.	Nee
12.5	Ad 3. In het hele ontwerp PIP is maar summier omgegaan met de aanwezigheid van de drinkwaterwinning van Vitens op 700 meter afstand van de Lemselermaten. In 1969 is de drinkwaterwinning gestart en in 1975 heeft mijn vader voor het huisperceel al een beregeningsinstallatie aangeschaft, in die tijd nog niet zo gangbaar, dus	De drinkwaterwinning Weerselo heeft de nodige aandacht gehad in het iteratief proces van scenarioberekeningen. Scenario 6 is specifiek voor de drinkwaterwinning gemaakt om de effecten van de winning zichtbaar te maken en het klopt dat de grondwaterstanden door de winning worden beïnvloed. Wanneer alle maatregelen zoals in het inrichtingsplan zijn opgenomen worden uitgevoerd dan is er voldoende doelrealisatie Narua2000 Lemselermaten en zijn er geen beperkingen voor de drinkwaterwinning nodig. Dat blijkt uit	Nee

Nr.	Zienswijze 12: Indiener 12	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	zo'n groot effect had de winning toen al voor ons huisperceel. In het onderzoeksrapport van Hullenaar voor Vitens (de gegevens over de peilbuizen in dit rapport worden ook meegenomen in het rapport van Tauw) staan de bevindingen van de diverse peilbuizen in en nabij de Lemselermaten. Van drie peilbuizen in de Lemselermaten (allen ten zuiden van de huidige Dollandbeek) staat vermeld dat het grondwaterpeil vergeleken met de overige peilbuizen, het hele jaar door de grondwaterstand 30 cm lager ligt. (B102, B108, B111). De drinkwaterwinning heeft hierop waarschijnlijk een negatief effect, zoals genoemd in het rapport. Daarnaast staat er in het rapport een overzichtskaart (figuur 2.10) waarbij via een model het opheffen van alle ont- en afwatermiddelen en het uitzetten van de waterwinning is berekend. Dit zou voor alle landbouwpercelen gelegen aan de gehele zuidkant van de Lemselermaten betekenen dat de grondwaterstand minimaal 30 cm of meer zou stijgen. **De drinkwaterwinning heeft daarom een groot effect op het grondwaterpeil ten zuiden van de Lemselermaten, de waterstromen komen van het oosten en buigen af richting waterwinning. Ik verwacht dan ook dat dit nog uitgebreid wordt onderzocht en dat maatregelen te zuiden van de Lemselermaten niet nodig zijn.**	Lemselermaten Aanvullende ecologische toets Habitats scenario 12 – nieuwe eindscenario (Eysink, 2021). Adviesbureau Tauw is verzocht om een nader onderzoek te doen naar de stroombanen van de drinkwaterwinning. In aanvulling daarop is aan de hand van doorlatendheid van de bodem (kD) een berekening gemaakt van de werkelijke invloedbreedte van het intrekgebied van Vitens. Uit deze aanvullende analytische som van Tauw volgt dat de breedte van het berekende intrekgebied (model) grofweg overeenkomt met de berekening met het grondwatermodel. De stroombanen naar de drinkwaterwinning gaan door diepere lagen dan de stroombanen naar Lemselermaten. Door de leden van het Technisch Overleg zijn de conclusies van Vitens en de breedte van de stroombanen door Tauw unaniem bevestigd. Uit de berekende stroombanen van het Natura-2000 gebied Lemselermaten is op te maken dat deze niet raken aan de stroombanen die naar de drinkwaterwinning gaan.	
12.6	Ad 4. Technische oplossingen worden in het ontwerp PIP niet genoemd. Om de invloed van de drinkwaterwinning en de uitstroom van regenwater richting de Lemselermaten tegen te gaan, stellen we voor om een damwand te plaatsen langs de gehele zuidkant van de Dollanddijk. Met een diepte van ruim 2 meter reikt deze tot de klei/leem laag die in het gebied voorkomt en daarmee worden twee problemen in één keer	Uit onderzoek van Tauw (2023) blijkt dat er vanuit de berekende stroombanen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten geen grondwater naar de drinkwaterwinning stroomt. Daarvoor is een damwand niet zinvol en zelfs een ongewenste blokkade. Een damwand voorkomt dat het grondwater wat we nodig hebben voor het versterken van de habitats deze bereiken	Nee

Nr.	Zienswijze 12: Indiener 12	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	verholpen: geen uitspoeling van mineralen en geen kwelwater wat wordt weggepompt.		
12.7	Ad 5. In het ontwerp PIP wordt het tracé van de Nieuwe Dollandbeek genoemd, daarbij wordt de huidige greppel verondiept tot 20 cm onder maaiveld om oppervlakkig water te kunnen afvoeren. Vanuit 10 meter van de Dollanddijk komt dan de Nieuwe Dollandbeek, deze wordt 50 cm diep. In het rapport van Hullenaar en het rapport van Tauw komt naar voren dat een groot deel van het jaar deze beek droog zal staan en alleen overtollig regenwater wat van de percelen stroomt op zal vangen. Mijn vraag is dan ook waarom moet er daarvoor een brede strook van 10 meter genomen wordt terwijl de beek een groot deel van het jaar niet in gebruik is.	Ook een ondiepe beek voert in de winter en in het voorjaar grondwater af, maar aanzienlijk minder dan op het huidige tracé. De gevoelige habitats in Lemselermaten zijn juist in die periode erg afhankelijk van hoge grondwaterstanden. De nieuwe Dollandbeek is op enige afstand van de Dollanddijk gelegd naar wens van het waterschap Vechtstromen en om wortelbeschadiging van de bomen langs de Dollanddijk te voorkomen.	Nee
12.8	Daarnaast kan beter de greppel aan de zuidzijde van de Dollanddijk verbreed worden als beek in plaats van het uitgraven van een nieuwe beek. Ophoging van de Dollanddijk als gevolg van een hogere grondwaterstand is dan ook niet nodig (op dit moment werkt het zo al in het eerste gedeelte van de Dollandbeek, tot aan de zwerversbegraafplaats).	Voor het oostelijke gedeelte van de Dollandbeek, tot aan de landlopersbegraafplaats is een beek direct langs de Dollanddijk een goede oplossing om de drooglegging van de Dollanddijk te borgen. Daarom wordt de Dollandbeek daar niet verlegd. Het deel van de beek ten westen van de begraafplaats moet verder van de natuur worden gelegd om invloed op de grondwaterstanden in de nabijgelegen natuur te beperken. Dat is uit het doorrekenen met verschillende scenario's in het grondwatermodel gebleken. Daarom wordt voorgesteld de Dollandbeek ten westen van de landlopersbegraafplaats naar het zuiden op te schuiven en opgenomen in de maatregelenkaart. Dan ligt ver genoeg van de Lemselermaten om te veel onttrekking van grondwater te voorkomen. Op hett westelijke deel zullen nog maatregelen moeten worden getroffen om de drooglegging van de Dollanddijk te garanderen.	Nee
12.9	Ad 6. Aan de zuidkant van de Lemselosestraat hebben we drie kadastrale percelen. Deze wateren allen af op de Holtwijkerbeek. De greppels die aan de westkant van de Lemselermaten afwateren op de Holtwijkerbeek worden allemaal gedempt en tevens word de grondwaterstand verhoogt. Daarnaast komt er de Nieuwe Dollandbeek die via de Ruttermedenweg en de Lemselosestraat op dat punt weer afwatert op de Holtwijkerbeek.	De hydrologische beïnvloedingszone van de N2000-maatregelen bevindt zich met name aan de noordkant van de Lemselosestraat. Dat is op de kaart bij het inrichtingsplan (bijlage bij PIP) te zien (blauwe stippellijn). De blauwe stippellijn komt rechtstreeks uit het meest actuele grondwatermodel (scenario 12). Uw kavel aan de noordzijde van de Lemselosestraat is daarom op verhoogde grondwaterstanden beoordeeld. Uw drie kadastrale percelen aan de zuidkant van de Lemselosestraat liggen buiten de zone waarbij de grondwaterstanden aantoonbaar (met minimaal 5 cm) stijgen. Grondwatereffecten, minder dan 5 cm zijn in de praktijk nauwelijks meetbaar en daarom ook bij verdere onderzoeken buiten beschouwing gelaten.	Nee

Nr.	Zienswijze 12: Indiener 12	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Al deze maatregelen zorgen voor opstuwing van het water in de Holtwijkerbeek en daarom ook voor hogere waterstanden in de rest van het stroomgebied en met name de zuidkant van de Lemselosestraat. Onze percelen liggen daar 1.80 m lager dan het huisperceel, peilbuizen aan beide zijden van de weg geven een zelfde verloop van de grondwaterstanden oftewel de straat zelf is geen belemmering. In de wintermaanden ligt het peil aan de zuidzijde zelfs hoger dan het maaiveld. **Mijn conclusie is daarom dat grondwaterverhoging in het gebied ook effect heeft op de zuidzijde van de Lemselosestraat, opstuwing van de waterafvoer via de Holtwijkerbeek zorgt daarbij voor een slechtere waterafvoer en daarbij voor vernatting van het hele gebied aan de zuidzijde van de Lemselosestraat, dit is niet meegenomen in het ontwerp PIP.**	Uit berekeningen met het oppervlaktewatermodel blijkt dat de opstuwing van de waterafvoer via de Holtwijkerbeek merkbaar is tussen de Weerselerbeek en de Lemselosestraat. Bovenstrooms van de aantakking van de nieuwe Dollandbeek, is de invloed nauwelijks meetbaar (van enkele millimeters tot maximaal 3 cm, direct ten zuiden van de Lemselosestraat bij de duiker onder de weg). Richting uw perceel is van opstuwing geen sprake. Het grondwatermodel is een samenvattend beeld waarin ook het oppervlaktewatermodel is meegenomen. De hydrologische beïnvloedingszone is dus inclusief de stuwing van het peil bij extremen, met verhoogde waterstanden in de Holtwijkerbeek. In februari 2020 is de zorg om de zuidelijke kavels ook door u gedeeld tijdens een keukentafelgesprek. De vraag over de zuidelijke kavels is verder onderzocht en is op 17 februari 2020 door Aequator voor u beantwoord. Mocht uit de monitoring van de N2000-peilbuizen blijken dat er na realisatie van de N2000-maatregelen een grotere grondwaterinvloed is, dan kunt u zich voor een schadecompensatie richten tot het schadeloket van de provincie Overijssel. Zie hiervoor ook hfst 7.	
	Ad 7. In Nederland is het Aerius model leidend om de stikstofuitstoot te berekenen, op landelijk niveau is de uitkomst redelijk, maar op lokaal niveau komt een foutmarge van 60 tot 100% voor. Hoe degelijk zit het model wat voor de Lemselermaten is gebruikt in elkaar, in alle bijlages bij de ontwerp PIP staat dat continue de invoer werd veranderd of aangepast om een betere uitslag te krijgen. In een bijlage stond dat er voor een betrouwbare uitslag van de peilbuizen een periode van 8 jaar nodig was, er was maar 5	De natuurherstelmaatregelen in Lemselermaten zijn gebaseerd op de knelpunten verdroging, verzuring en vermesting. Stikstofdepositie is in een apart spoor opgepakt waar op landelijk en provinciaal niveau invulling aan wordt gegeven. Het voorliggende inrichtingsplan gaat niet over stikstofdepositie. Voor het bepalen van gemiddelde grondwaterstanden wordt gerekend met perioden van 8 jaar. Wanneer waarnemingsreeksen van een peilbuis te kort zijn dan kunnen deze worden verlengd. Deze gebruikelijke en betrouwbare aanpak wordt in meerdere gebieden toegepast.	Nee

Nr.	Zienswijze 12: Indiener 12	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	jaar beschikbaar, de overige 3 jaar is erbij verzonnen door naar de gemiddelde neerslag en verdamping te kijken. Oftewel gegevens die gebruikt worden in het model zijn door een ander model gegenereerd, hoe betrouwbaar is het dan allemaal nog?		
	Ad 8. Het oppervlakte van de Lemselermaten inclusief de voormalige landbouwgronden bedraagt 56 hectare. Hier komt een bufferzone omheen van natuur en evenwichtsbemesting van 114 hectare. Hoe lang duurt het dat deze bufferzone als natuur gerekend wordt en dat daar omheen ook weer een bufferzone nodig is? Hierbij denkend aan het kaartje van minister Van der Wal met haar 1 kilometer zone. Aan de westkant van de Lemselermaten komt een nieuwe rondweg, heeft dit weer consequenties voor het gebied vanwege de stikstofuitstoot. Dit jaar komt de minister ook met een plan dat door de provincie moet worden uitgewerkt, komt dat nogmaals bovenop de maatregelen die hier al genomen zijn? Oftewel wanneer houdt het op en wanneer weten we als landbouwer in dit gebied waar u aan toe bent?	Het kaartje van minister Van der Wal is van tafel. De zones rondom Lemselermaten hebben primair de functie van buffering tegen de externe invloeden van verdroging, verzuring en vermesting. Met de bestemming natuur worden bemesting en ontwatering uitgesloten, waardoor de terreincondities voor natuur binnen het Natura 2000-gebied gunstiger worden. In mei 2023 is met de pilot evenwichtsbemestingsproject gestart. Tussen provincie en LTO zijn procedurele afspraken gemaakt. Deze procedurele afspraken zijn vastgelegd in bijlage 17 bij het PIP. Wij begrijpen de onzekerheid die het plan voor u met zich meebrengt, de voorgestelde maatregelen zijn echter noodzakelijk om aan de wettelijke Natura 2000-opgave te kunnen voldoen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 13: Indiener 13	Reactie	Aanpassing PIP nodig
13.1	Er is in en rond Natura-2000 gebied veel onvrede bij een groep omwonenden, grondeigenaren en agrariërs omtrent de bestemmingen en compensatie (verkoop bedrijf).	Dat er bij de agrariërs, en ook andere bewoners, in en rondom het Natura 2000-gebied veel onzekerheid en zelfs onvrede is, is bij ons bekend. Doel van de uit te voeren Natura 2000-maatregelen is het versterken en behouden van de te beschermen habitats. Dit kan helaas niet zonder maatregelen en/of zonder effecten op het omliggende agrarische gebied. De rentmeester zoekt met u naar een passende compensatie van de schade die hierdoor ontstaat. Zo mogelijk wordt compensatiegrond aangeboden. In ieder geval wordt ervoor gezorgd dat u in een gelijkwaardige vermogens- en inkomenspositie wordt gebracht als voor het schadeveroorzakende besluit; het provinciaal inpassingsplan.	Nee

Nr.	Zienswijze 13: Indiener 13	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Er is bij agrariërs in en rondom het Natura 2000-gebied onzekerheid tav ontwikkelperspectief en de agrarische toekomst voor opvolgers.	Nieuwe verdienmodellen en ontwikkelperspectief voor agrariërs is ook wat als aanbeveling naar voren kwam in de Sociaal Economische Impactanalyse. Wij denken graag mee met agrariërs op welke manieren de provincie hierin kan faciliteren.	
	Er is onzekerheid over het wel of niet slagen van de evenwichtsbemesting en de gevolgen daardoor voor de betrokkenen op de langere termijn.	De pilot evenwichtsbemesting wordt door u en uw collega's uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de LTO. Slaagt de pilot dan kan de bestemming via een procedure worden omgezet naar agrarisch met evenwichtsbemesting.	
	Er is geen duidelijkheid over de invloed van de waterwinning door Vitens op het grondwaterpeil in het gebied Lemselermaten.	Door adviesbureau Tauw is een aanvullende berekening van de stroombanen van Vitens gedaan. Uit dat onderzoek (Tauw, 2023) blijkt dat er vanuit de berekende stroombanen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten geen grondwater naar de drinkwaterwinning stroomt. Uit een aanvullende analytische som van Tauw volgt bovendien dat de breedte van het berekende intrekgebied (model) grofweg overeenkomt met de berekening met het grondwatermodel. Wat ons betreft is er wel duidelijkheid over de invloed van de waterwinning op het grondwaterpeil in het gebied Lemselermaten.	
13.2	Mbt het onderwerp PIP Lemselermaten de volgende zienswijze kenbaar maken:		
	1) maximale inspanning door alle betrokkene partijen om de gebieden die buiten de begrenzing van de Natura- 2000 gebied liggen niet te laten omvormen van landbouwbestemming naar Natuurbestemming.	Wij zetten ons maximaal in ten aanzien van de door u genoemde punten. Bij de afweging of een bestemmingswijziging noodzakelijk is, is bepalend of de grond nog agrarisch te gebruiken is. Als dat het niet het geval is dan wordt gekozen voor de bestemming natuur. Agrarisch natuurbeheer vindt plaats op basis van vrijwilligheid en kan niet worden afgedwongen c.q. worden vastgelegd.	Nee
13.3	2) bij hevige stortbuien kan het water in de buitenring van de Natura 2000-gebied ivm verdichting van sloten niet weg en zal het lang duren voor dat het water verdampt of wordt opgenomen. Sloten langs de Glipsdijk kunnen het water bij hevige regenval niet opvangen want het moet eerst omhoog lopen voor het in het midden van de Glispdijk afloopt naar beneden. (verschil in hoogte 95 cm) met alle problemen van dien: verzuring van de grond, vertrapping door het vee of niet kunnen beweiden, geen weidetoeslag, niet kunnen maaien en inkuilen van slechte kwaliteit van het product, hierdoor meer aankoop van produkten.	Het water in de buitenring wordt in de toekomst afgevoerd door het handhaven van de dwarssloot en het herprofileren van de bestaande sloot richting de Lemselose schoolweg. Voor uw percelen geldt dat er veranderingen (> 5cm) in het grondwater worden verwacht, die inhouden dat het natter wordt. Er worden dan ook effecten op de gebruiksmogelijkheden van de betreffende percelen verwacht. De te verwachten natschade en opbrengstderving is in de effectrapportage van Aequator beschreven en met u gedeeld. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat, zoals ook de door u aangehaalde mogelijke problemen, komt voor vergoeding in aanmerking volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Daarover is de rentmeester met u en uw adviseur in gesprek. De gesprekken over de onderhandeling over de compensatie gaan onverminderd door.	r

Nr.	Zienswijze 13: Indiener 13	Reactie	Aanpassing PIP nodig
13.4	3) als er na de instandhoudingsperiode van 6 jaar na de uitvoering van de inrichtingsmaatregelen nog extra maatregelen getroffen moeten worden om de Natura 2000-doelen te realiseren dan mogen die maatregelen niet ten koste gaan van de agrarische ondernemer in de nabijheid van het gebied.	Als er na de instandhoudingsperiode van 6 jaar na de uitvoering van de inrichtingsmaatregelen nog extra maatregelen getroffen moeten worden om de Natura 2000-doelen te realiseren dan gaan wij daarover opnieuw met u in gesprek. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokkenen in het gebied doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk.	Nee
13.5	4) maximale inspanning door alle betrokken partijen om samen met de agrariërs en grondeigenaren in en rondom het Natura-2000 gebied zoveel mogelijk overeenstemming te bereiken over compensatie bij waardevermindering. Bedrijven worden onverkoopbaar en geen leefbaar platteland en kernen.	Onze rentmeester is met u en andere agrariërs en grondeigenaren in gesprek over de mogelijke schadegevolgen die optreden als gevolg van het PIP. Het bepalen van deze eventuele schadeloosstelling vindt plaats met in acht name van de geldende wet- en regelgeving.	Nee
13.6	5) toekomstperspectief en leefbaarheid in het gebied voor de agrarische sector	Het toekomstperspectief op bedrijfsniveau in relatie tot het PIP is een belangrijk aspect. Dit sluit ook aan bij de resultaten en aanbevelingen uit de rapportage van de sociaaleconomische impactanalyse (SEIA) uitgevoerd door Het PON Telos.	Nee
13.7	6) de invloed van de waterwinning door Vitens op het waterniveau. Wanneer de waterwinning invloed heeft op het gebied, mag dit niet leiden tot extra beperkingen voor de grondeigenaren rondom het gebied. Vitens wil meer water op gaan pompen.	Vitens heeft aangegeven geen vergroting van de capaciteit voor de drinkwaterwinning Weerselo in overweging te nemen (Presentatie en verslag Technisch overleg, 2023).	Nee
13.8	7) bij evenwichtsbemesting en uitbreiding hiervan dat de extra bedrijfskosten volledig worden vergoed. (afzet mest, aankoop voer)	In mei 2023 is met de pilot evenwichtsbemestingsproject gestart. Uw bedrijf neemt deel aan het evenwichtsbemestingsproject dat wordt geleid door LTO. Tussen provincie en LTO zijn procedurele afspraken gemaakt over de taken en verantwoordelijkheden van betrokken partijen. Deze procedurele afspraken zijn vastgelegd in een bijlage bij het PIP. Deze vormen de leidraad voor het vergoeden van schade en maken onlosmakelijk deel uit van het PIP.	Nee
13.9	8) aanleg rondweg om Weerselo veel grijze stikstof die door de zuidwestenwind het Natura-2000 gebied in wordt gedreven. Hier wordt niets over gerapporteerd (de gevolgen zijn voor later???)	Ten opzichte van het projectgebied ligt het tracé van de rondweg in de grondwaterstromingen benedenstrooms. Bovendien komt de rondweg verhoogd te liggen. Voor het rondwegproject is een vergunning nodig op basis van de Omgevingswet. Hiertoe moet het rondwegproject aantonen dat er geen sprake is van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. Stikstofemissie en depositie maken geen deel uit van het PIP.	Nee

Nr.	Zienswijze 13: Indiener 13	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 14: Natuurmonumenten	Reactie	Aanpassing PIP nodig
14.1	Tot en met 27 februari 2023 ligt ter inzage het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten, en het bijbehorende inrichtingsplan. Hierbij stuur ik u onze zienswijze daarop.	Bedankt voor uw zienswijze, hieronder leest u onze reactie.	
14.2	De doelstelling van het PIP is om de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten veilig te stellen, een doel waar Natuurmonumenten zich volledig in kan vinden. De Lemselermaten heeft zeer bijzondere natuur, die door verdroging en de toestroom van meststoffen sterk onder druk staat. De urgentie om daar iets aan te doen is groot. In het Ontwerp-PIP wordt echter zogenaamde ‘evenwichtsbemesting’ mogelijk gemaakt, ondanks de ernstige bezwaren die Staatsbosbeheer daar bij de totstandkoming van het ontwerp tegen heeft aangevoerd. De bezwaren van Staatsbosbeheer zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en rapporten van meerdere deskundigen. Staatsbosbeheer heeft daarom als enige partij in de Bestuurlijk Adviesgroep (BAG) niet ingestemd met het plan. Dat standpunt is al eerder toegelicht aan en gedeeld met alle leden van de BAG en het college van Gedeputeerde Staten. Gelet op de grote risico’s van de evenwichtsbemesting van het Natura 2000-gebied Lemselermaten èn de mogelijke precedentwerking hiervan voor de kwetsbare natuur van de andere Natura 2000-gebieden in Overijssel, dien ik deze zienswijze in.	Zie antwoord onder 3.4	Nee

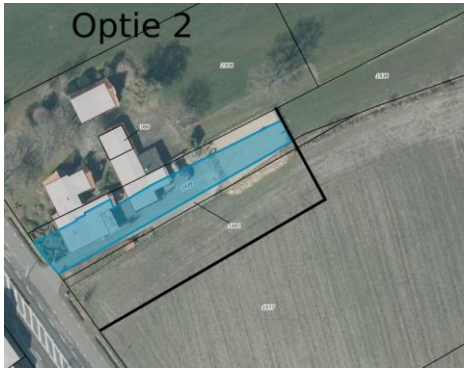
Nr.	Zienswijze 14: Natuurmonumenten	Reactie	Aanpassing PIP nodig
14.3	Voor de ecologische onderbouwing betreffende dit onderwerp, verwijs ik u ons naar de zienswijze van Staatsbosbeheer (zie bijlage).	Voor een inhoudelijke reactie verwijzen wij naar de zienswijze van Staatbosbeheer (nr. 3).	Ja, zie hiervoor zienswijze 3.
	Conclusie	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 15: Indiener 15	Reactie	Aanpassing PIP nodig
15.1	Met referte aan ter inzagelegging van het ontwerp-inrichtingsplan Lemselermaten met bijlagen, bericht Ondergetekende u als volgt. Tot mijn kantoor wendde zich eigenaar van het vastgoed, staande en gelegen te Weerselo, om zijn belang te behartigen met betrekking tot onderhavig Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten. De volmacht is aangehecht. Namens voormelde cliënt dient ondergetekende hierbij per heden, derhalve tijdig, een zienswijze in op het thans voorliggende Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten met nummer 6751387, welke vanaf dinsdag 17 januari 2023 als 'Ontwerp PIP' voor 6 weken ter inzage is gelegd. Client woont in het buitengebied en heeft schuren voor het houden van zijn schapen. Het houden van zijn specifiek gefokte schapen is een belangrijke levenswijze voor cliënt. De schuren zijn daartoe ingericht alsmede de daarbij behorende en direct aanliggende landbouwgrond, welke voor beweiding en voervoorraad benodigd zijn. Een inbreuk op zijn vrij te gebruiken landbouwgrond is van grote invloed op zijn beweidingsplan, voerwinning en functionaliteit van zijn bijgebouwen met verhardingen.		
15.2	Het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten, zorgt er voor dat uw cliënt zijn eigen landbouwgrond niet meer 'vrij kan gebruiken'. Dit causale verband leidt tot grote	Zie 15.3	Nee

Nr.	Zienswijze 15: Indiener 15	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	negatieve invloed op de vermogenswaarde van cliënt. De vermogenswaarde bestaat niet alleen uit een waard derving op onderhavige landbouwgrond, maar ook door waard derving op de overblijvende onroerende zaak van cliënt. Door het niet meer voldoende kunnen houden van schapen zal een belangrijke levenswijze van cliënt ernstig verstoord worden. Dat is niet acceptabel, behoort niet ten laste van cliënt te blijven en daarvoor wordt de zienswijze ingebracht.		
15.3	Het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten zal ervoor zorgdragen dat goede landbouwgrond trapgevoelig wordt, waardoor de schapen over een grote jaarlijkse periode, deze landbouwgrond, als grasland, niet meer kunnen beweiden. Daar wil cliënt niets mee van doen hebben. Alvorens dit bezwaar op te stellen heeft ondergetekende met cliënt op 2 februari 2023 een onderhoud gehad en heeft cliënt kennisgenomen van het gestelde op uw informatiebijeenkomst op 30 januari 2023 te Rossum, alwaar geen enkele oplossing door de provincie Overijssel is aangedragen. Wetende deze zienswijze namens cliënt meer dan voldoende en deugdelijk te hebben onderbouwd, verzoekt ondergetekende aan de Provincie Overijssel om op basis van voormelde feiten het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten te verwerpen en het Provinciaal Inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten zodanig aan te passen, dat landbouwgrond van cliënt niet aan vernatting, natuurdoelen of verdere beperkingen onderhevig is. Client wordt in een positie gebracht waarin hij zich moet laten bijstaan door een deskundige. De kosten van de deskundige zullen bij de Provincie Overijssel in rekening worden gebracht, zoals dat op voormelde informatiebijeenkomst is toegezegd.	De rentmeester is met uw cliënt in gesprek over de schadecomponenten die optreden als gevolg van het PIP. Uw cliënt heeft een deskundige in de arm genomen die met de rentmeester in gesprek is over de schadeloosstelling en eventuele mogelijkheden tot grondruil met hoger gelegen gronden, grenzend aan het huisperceel van uw cliënt. Wij spreken graag verder met uw cliënt om tot een passende oplossing te komen. Het bepalen van de schadeloosstelling, al dan niet in combinatie met de voorgestelde ruiling vindt plaats met in acht neming van de geldende wet- en regelgeving. De kosten voor deskundige bijstand in het kader van het minnelijk overleg over de schadecompensatie als gevolg van de uitvoering van de benodigde maatregelen op de gronden van uw cliënt, komen voor vergoeding in aanmerking. De provincie vergoedt deze kosten volgens de ‘Regeling vergoeding deskundigenkosten Rijkswaterstaat’ bij het tot stand komen van minnelijke overeenstemming over de schadecompensatie en de hieraan ten grondslag liggende uitvoering van de benodigde maatregelen op de gronden van uw cliënt. Deze regeling is een aantal malen toegelicht en o.a. opgenomen in Nieuwsbrief 6 van mei 2018 en vindt u hier: wetten.nl - Regeling - Besluit Vergoeding van kosten deskundige bijstand bij minnelijke grondverwerving door Rijkswaterstaat ter voorkoming van gerechtelijke onteigening - BWBR0019179	Nee

Nr.	Zienswijze 15: Indiener 15	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Ondergetekende vertrouwt erop dat u aan voormeld verzoek zullen voldoen en het advies overneemt en verblijft onder voorbehoud van rechten.		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 16: Indiener 16	Reactie	Aanpassing PIP nodig
16.1	In reactie op het ter inzage gelegde ontwerp-PIP Lemselermaten, willen wij hierbij graag onze zienswijze indienen.	Bedankt voor uw zienswijze, hieronder leest u onze reactie.	Nee
16.2	Uit de toelichting bij het ontwerp-PIP blijkt dat de maatregelen gericht zijn op het verbeteren van de hydrologische condities van de omliggende gronden van het natuurgebied, het beperken van de bemestingseffecten, of een combinatie ervan. Dit heeft grote gevolgen voor onze gronden.	Wij zijn ons bewust dat de Natura 2000-maatregelen niet zonder gevolgen voor de omgeving zijn en denken graaq mee op welke wijze de invloed kan worden gemitigeerd of gecompenseerd.	Nee
16.3	Zowel in het ontwerp-PIP, alsook vanuit bodemonderzoek is gebleken dat de bodem natter gaat worden. Dit heeft gevolgen voor de beweidingsmogelijkheden van de paarden (vertrapping bodem en opbrengstenderving van het gras) en de door uw geplande aanleg van een nieuwe paardenbak (geschiktheid bodem). Uit het bodemonderzoek van Aequator komt naar voren dat de bodem van het naastgelegen perceel beter geschikt is voor een paardenbak. Wij willen graag met de Provincie meedenken om een zo natuurlijk mogelijke habitat, passend bij zowel Natura 2000 als ook uw wensen, te realiseren. In overleg met onze adviseur, willen wij graag onderstaande mogelijkheden voorleggen.	Wij zijn altijd bereid om in gesprek te gaan met de omgeving over ideeën die aansluiten bij de doelstelling om de natuur te versterken.	Nee
16.4	1. De achtergrens van het perceel wordt gelijk getrokken met de grens van uw buren, om zo een couranter perceel te krijgen, waardoor de Provincie een couranter perceel overhoudt. Dit	De rentmeester is met u in overleg getreden over een oplossing die lijkt op hetgeen u aan ons voorlegt.	Nee

Nr.	Zienswijze 16: Indiener 16	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	heeft uw voorkeur om zo een fatsoenlijk stuk weide over te houden en een correcte paardenbak van (20mx40m) aan te kunnen leggen. In “Optie 1” is rekening gehouden met uitruil compensatiegrond en de resultaten van het bodemonderzoek. 		
16.5	2. Een andere mogelijkheid zou zijn om de achter grens van uw perceel gelijk te trekken met de achterkant van de huidige paardenbak. Dit om overbedeling op grond kleiner te maken. Zie hiervoor bijlage “Optie 2”. Het overblijvende perceel voor ons wordt hierdoor wel minder courant. 	Zie onze reactie bij 16.4	Nee

Nr.	Zienswijze 16: Indiener 16	Reactie	Aanpassing PIP nodig
16.6	In beide bovengenoemde mogelijkheden is het “probleem” van onze kippenren opgelost. Graag zouden wij de Provincie vriendelijk willen vragen om mee te denken in oplossingen.	Zie onze reactie bij 16.4	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 17: Indiener 17	Reactie	Aanpassing PIP nodig
17.1	Van 17 januari tot en met 27 februari 2023 ligt ter inzage het ontwerp-PIP Lemselermaten. Wij zijn, als eigenaren en gebruikers van de boerderij te Weerselo direct belanghebbenden bij dit ontwerp-PIP.	Bedankt voor uw zienswijze, hieronder leest u onze reactie.	
17.2	Van ons melkveebedrijf zijn in voornoemd PIP begrepen 14,6 ha Lemseloseschoolweg, 1,77 ha aan de Rutermedenweg en bovendien 6,109 ha bosgrond. Primair is ons betoog dat de beperkingen die het ontwerp-PIP opleggen aan voornoemde percelen en daarmee aan ons gehele melkveebedrijf onnodig zijn: - de gebruiksbeperkingen op het perceel van 14,6 ha zijn zodanig, dat van enig renderend resterend gebruik als landbouwgrond geen sprake meer kan zijn; - voor de gebruiksbeperkingen van het perceel van 1,77 ha geldt mutatis mutantdis hetzelfde; - wij gebruiken het perceel bosgrond thans als productiebos, maar in het PIP wordt dat natuurbos, met aldus verlies aan houtopbrengsten. Wij behouden ons het recht voor om op het aspect van noodzaak c.q. wenselijkheid van verregaande gebruiksbeperkingen nader terug te komen. Onder meer omdat er thans nog onderzoek gaande is naar onttrekking grondwater door Vitens, hetgeen invloed	Uit nader onderzoek is gebleken dat het grondwater van de onttrekking door Vitens geen direct verband houdt met het grondwater waarmee de Lemselermaten gevoed wordt. Zie verder ook onze reactie bij 17.4	Nee

Nr.	Zienswijze 17: Indiener 17	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	kan/zal hebben op in het ontwerp-PIP gedane aannames.		
17.3	Onder verwijzing naar de uitspraak ABRS 02-11-2022 inzake Porthos (ECLI:NL:RVS:2022:3159) wijzen wij er op dat onvoldoende vaststaat dat er tijdens de aanleg geen schadelijke invloed op Natura 2000 gebieden is. Het gaat er daarbij niet om of er per saldo wellicht een verbetering is, maar of het project aanleg niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken gebieden. Daarbij wordt aangegeven dat het rekenprogramma AERIUS Calculator 2021 binnenkort zal worden aangepast. In dit verband is relevant dat in weekblad Boerderij 11 januari 2023 op blad 23 wordt geschetst dat er goede argumenten zijn voor het stellen dat de AERIUS niet goed bruikbaar is, in elk geval niet nauwkeurig genoeg is voor het berekenen van de depositie op een bepaald natuurgebied. Als dit rekenmodel ter discussie wordt gesteld, bestaat de mogelijkheid dat de rechter deze claim honoreert, met als gevolg dat er dan geen enkele vergunning meer verleend kan worden; er kan dan immers geen oordeel worden gegeven over een vergunningaanvraag, omdat de gevolgen van deze verandering (in casu “bouw”/aanleg) niet meer kunnen worden beredeneerd waardoor er onvoldoende zekerheid is dat de ontwikkeling het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.	De genoemde uitspraak is hier niet van toepassing. Het ging in die uitspraak namelijk om een plan dat “niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied”. Daarvoor geldt dat er een passende beoordeling gemaakt moet worden om de, eventuele, negatieve gevolgen van dat plan in beeld te brengen en te mitigeren. In dit geval gaat het echter om een plan dat wel direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het Natura-2000 gebied. Hiervoor geldt geen plicht een passende beoordeling te maken of een Aerius berekening uit te voeren. Voor zover deze zienswijze gaat over een eventuele vergunningplicht op basis van de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming), geldt dat, voor zover in deze procedure relevant, de uitvoering van natuurherstelmaatregelen niet vergunningplichtig zijn.	Ronald
17.4	De totale oppervlakte van ons melkveebedrijf is 35,7 ha in eigendom, met daarnaast gronden die van jaar tot jaar in gebruik zijn. Het gemis van een regulier gebruik van bovengenoemde percelen landbouwgrond betekent de doodsteek voor ons bedrijf, omdat de resterende oppervlakte gewoonweg te gering is voor een normale en rendabele bedrijfsexploitatie. Wij verwijzen naar de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 30-06-2021 ECLI:NL:RVS:2021:141) en daarbij met name naar rov 23.6. Bij ongewijzigde vaststelling van het PIP is	De rentmeester was met u en uw adviseur in gesprek over de schadegevolgen die optreden als gevolg van het PIP. Het bepalen van deze schadeloosstelling vindt plaats met in acht neming van de geldende wet- en regelgeving. Inmiddels hebben u en de provincie een overeenkomst getekend en zijn gronden van uw bedrijf met een agrarische bestemming gewijzigd naar de bestemming natuur.	Ja

Nr.	Zienswijze 17: Indiener 17	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	er voor u op de huidige locatie gewoonweg geen rendabel bedrijf meer te voeren. Wij hebben uw provincie daar via onze woordvoerder bij voortduring op gewezen, maar de provincie gaat bij monde van de gemeentelijke taxateur er van uit dat wij in de nabijheid vervangende gronden kunnen aankopen. Dat is inmiddels 6 jaar de ongewijzigde reactie, terwijl in die 6 jaar gewoonweg geen vervangende grond in de nabijheid te koop is gekomen. Ook de provinciale woordvoerder heeft nimmer kunnen aangeven waar dan vervangende grond te koop zou zijn. De rechtspraak op dit onderdeel is helder; wij verwijzen naar arrest Hoge Raad 20-06-2003 inzake Van der Spek / gemeente Alphen aan den Rijn (NJ2003, 522): daar waar vervanging niet voor handen is, mag de overheid daar dus ook niet van uitgaan. Grondgebondenheid is voor melkveebedrijven als het onze essentieel voor het voortbestaan, hetgeen ook overheidsbeleid is. In dit verband merken wij op nog steeds niet duidelijk gekregen te hebben of ons bedrijf al dan niet als zogenoemde piekbelaster aangemerkt wordt.		
17.5	Het bovenstaande klemt des te meer, omdat de provincie communiceert (mailbericht 23-12-2022) te beschikken over compensatiegrond, maar tegelijkertijd aangeeft die compensatiegrond niet aan ons te kunnen aanbieden. Schijnbaar omdat de provincie niet kan/wil kiezen tussen meerdere gegadigden, met daarnaast nog de problematiek van het u ongetwijfeld bekende Didam-arrest. Met alle overlegsituaties, inclusief keukentafelgesprekken, die de provincie initieert, komt er voor ons geen enkele duidelijkheid en lijkt het erop dat uw provincie onze belangen laat ondersneeuwen bij de doelstellingen van Lemselermaten. Het kan en mag niet zo zijn dat wij daar de dupe van wordt en dat wij daarom	Er zijn binnen het plangebied van het PIP meerdere rechthebbenden die voor de schaarse gronden waarover wij beschikken in aanmerking willen komen. Wij moeten bij de inzet en verdeling van de schaarse compensatiegrond een zorgvuldige belangenafweging maken tussen alle in het grondgebied aanwezige rechthebbenden. Daarnaast verkennen wij doorlopend mogelijkheden om de grondpositie van de provincie ten behoeve van agrarische bedrijven in het plan te verbeteren.	Nee

Nr.	Zienswijze 17: Indiener 17	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	genoodzaakt wordt tot het staken van ons bedrijf, terwijl wij in hart en nieren boer zijn. Wij verzoeken u om hierbij tevens te wegen dat het "uitroken" van agrariërs de leefbaarheid van het platteland aantast.		
17.6	Wij realiseren ons dat in het kader van het PIP planologische afwegingen gemaakt worden, maar voor uw beeldvorming mag niet onvermeld blijven dat uw provinciale aanpak qua voorstel schadevergoeding ten onrechte niet weegt de waardevermindering van ons erf met bedrijfsopstallen (terwijl dat wel de regel moet zijn van artikel 41 Onteigeningswet) en dat de geboden grondprijs lager is dan in de nabijheid tussen agrariërs onderling betaalde prijzen. Wij verzoeken af te zien van het vaststellen van PIP Lemselermaten, althans dat plan zodanig vast te stellen dat wij er niet de dupe van worden.	Zie onze reactie bij 17.4. Wij zijn gebonden aan regels qua grondprijs. Dat er onder agrariërs onderling – in specifieke situaties en onder situatie afhankelijke afwegingen – hogere prijzen geboden worden - is voor ons geen argument om hierin mee te gaan.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 18: Landschap Overijssel	Reactie	Aanpassing PIP nodig
18.1	Tot en met 27 februari 2023 ligt ter inzage het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten, en het bijbehorende inrichtingsplan. Hierbij sturen wij u onze zienswijze daarop. Landschap Overijssel is grondeigenaar rond de Lemselermaten. Landschap Overijssel beschermt, ontwikkelt en beheert daarnaast het Overijsselse landschap met zijn bijzondere natuur en streekeigen historie met waarde voor mens, plant en dier om in te leven en om het te beleven.	Bedankt voor uw zienwijze, hieronder leest u onze reactie.	Nee
18.2	Vanuit het akkoord “Samen werkt beter” werkt u samen met gebiedspartners aan het herstel van de Overijsselse Natura 2000-gebieden. In dat kader zijn de maatregelen die nodig zijn voor het wettelijk	Zie ook antwoord onder 3.4	Nee

Nr.	Zienswijze 18: Landschap Overijssel	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	vereiste natuurherstel, altijd een evenwicht tussen ecologie en economie. In het voorliggende Ontwerp-PIP wordt echter zogenaamde 'evenwichtsbemesting' mogelijk gemaakt, ondanks de ernstige inhoudelijke bezwaren die bij de totstandkoming van het ontwerp tegen heeft aangevoerd. Gelet op de grote risico's van de evenwichtsbemesting voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten voor zowel natuur als landbouw èn de mogelijke precedentwerking hiervan voor de kwetsbare natuur van de andere Natura 2000-gebieden in Overijssel, dienen wij deze zienswijze in.		
18.3	De doelstelling van het PIP is om de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten veilig te stellen, een doel waar Landschap Overijssel zich volledig in kan vinden. De Lemselermaten heeft zeer bijzondere natuur, die door verdroging en de toestroom van meststoffen sterk onder druk staat. De urgentie om daar iets aan te doen is groot. In het Ontwerp-PIP wordt echter zogenaamde 'evenwichtsbemesting' mogelijk gemaakt, ondanks de ernstige bezwaren die Staatsbosbeheer daar bij de totstandkoming van het ontwerp tegen heeft aangevoerd. De bezwaren van Staatsbosbeheer zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en rapporten van meerdere deskundigen. Staatsbosbeheer heeft daarom als enige partij in de Bestuurlijk Adviesgroep (BAG) niet ingestemd met het plan. Dat standpunt is al eerder toegelicht aan en gedeeld met alle leden van de BAG en het college van Gedeputeerde Staten.	Zie ook antwoord onder 3.4	Nee
18.4	Wij onderschrijven de bezwaren van Staatsbosbeheer en verwijzen u naar de zienswijze van Staatsbosbeheer (bijlage) voor de ecologische onderbouwing betreffende dit onderwerp.	Voor een inhoudelijke reactie verwijzen wij naar de zienswijze van Staatbosbeheer (nr. 3)	Zie hiervoor bij zienswijze 3.
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
19.1	De Ondernemersvereniging Weerselo is het niet eens met dit plan dat gericht zou moeten zijn op maatregelen ter behoud van de natuurwaarden in het gebied alsmede een mogelijke uitbreiding daarvan. **De zienswijze van de Ondernemersvereniging Weerselo in hoofdlijnen:** De ondernemersvereniging is van mening dat het provinciaal inpassingsplan Natura 2000-gebied Lemselermaten niet voldoet aan de doel waarvoor dit inpassingsplan zou moeten dienen. Namelijk de instandhouding van het Natura 2000-gebied en het bewaken van de natuurlijke waarden van het gebied zoals vastgelegd in rijks en provinciale beleidstukken met betrekking tot Nationale Landschappen (i.e. NO-Twente) en Natuurnetwerk Nederland (NNN) en voormalig EHS-gebied. De zienswijze richt zich hoofdzakelijk tegen opname van een beoogde rondweg in dit ontwerp-PIP.	Bedankt voor uw zienswijze, hieronder leest u onze reactie. Het PIP is geen juridische en planologisch borging voor de rondweg: de ligging van de rondweg is in dit PIP benoemd om de locatie van de vispassage te onderbouwen. De door u ingebrachte zienswijze heeft betrekking op de nog te doorlopen ruimtelijke procedure van de rondweg. U kunt deze zienswijze aldaar herhalen.	Nee
	De in het plan opgenomen arcering/lijnen die de beoogde rondweg locatie zouden moeten gaan voorstellen is voorbarig en in strijd met huidige natuurwetgeving en mogelijk zelfs in strijd met behoorlijk bestuur. Uw inziens moet elke verwijzing naar een discutabele nieuwe activiteit uit dit provinciaal inpassingsplan worden verwijderd.	Het in de huidige, maar nog niet definitief vergunde, plannen opgenomen tracé van de rondweg 'schampt' het projectgebied van het PIP Lemselermaten en heeft een direct raakvlak ter hoogte van de kruising met de Weerselerbeek. Vanuit het Natura 2000-project wordt de stuw in de Weerselerbeek vispasseerbaar gemaakt door middel van een vistrap. We houden met de locatie van de stuw rekening met de ligging van een eventuele rondweg. Doen we dat niet dan zou de vispassage mogelijk verplaatst moeten worden wanneer de rondweg aangelegd wordt. Hydrologisch, qua grondwater, hebben beide projecten nagenoeg geen relatie met elkaar, aangezien de rondweg in de toekomst op een verhoging wordt aangelegd. Ten aanzien van het uitvoeren van Natura 2000-maatregelen wordt, met uitzondering van de vispassage, wat een wenselijke ecologische maatregel is, verder geen rekening gehouden met de aanleg van de rondweg. De verwijzing naar de rondweg is nodig om de locatie van de vispassage te onderbouwen.	
19.2	Hier zijn veel redenen voor aan te dragen, waarvan u hieronder een (niet limitatieve) opsomming geeft. Wij behouden ons het recht voor om bij een latere procedure nog meer gegevens aan te leveren.		
19.3	Gronden om alle verwijzingen naar een onzekere discutabele realisatie van een nieuwe activiteit(de	Zie reactie bij 19.1.	

Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	beoogde rondweg) te verwijderen uit dit ontwerp-PIP:		
	1. De beoogde rondweg is per definitie schadelijk voor de bestaande natuur, natuurwaarden en gebiedskenmerken vanwege het simpele feit dat huidig weidegebied en natuurwaarden dan zouden worden geasfalteerd. En asfalt is nu eenmaal geen natuur.	1. De door u ingebrachte zienswijze heeft betrekking op de nog te doorlopen vergunningenprocedure van de rondweg. U kunt deze zienswijze aldaar herhalen.	
	2. Er is geen bestemmingsplan voor de beoogde rondweg, hetgeen wel wordt gesuggereerd door de intekening van deze waarschijnlijk nooit te realiseren nieuwe activiteit. Er gelden daar nu de laatst vastgestelde bestemmingsplannen.	2. Zie reactie bij 19.1.	
	3. De stikstofuitstoot door die onnodige beoogde rondweg zou per definitie flink toenemen ten laste van de in het Natura 2000-gebied aanwezig stikstofgevoelige habitat. Dit komt doordat het verkeer a. dichterbij het natura 2000-gebied zijn stikstof uitstoot b. doordat het verkeer met hogere snelheid het natura2000-gebied zou gaan passeren (dan 70-80 i.p.v. nu 50km p/u) enz. omdat er meer verkeer langs het natura 2000-gebied zou worden geleid (dat in de huidige situatie immers verder verwijderd van het natura 2000-gebied zijn weg kan vinden).	3. De door u ingebrachte zienswijze heeft betrekking op de nog te doorlopen ruimtelijke procedure van de rondweg. U kunt deze zienswijze aldaar herhalen.	
	4. Het intrekgebied van en belangrijk waterwingebied doorkruist het Natura 2000-gebied. Door de beoogde rondweg zal meer verkeer met hogere snelheid naderbij het Natura 2000-gebied zijn schadelijke stoffen uitstoten(olie, brandstof, fijnstof, stikstof (alsmede de bijbehorende voorzieningen als gladheidbestrijding (pekel, zout etc.). Deze schadelijke stoffen zullen het drinkwater meer gaan vervuilen omdat deze dichterbij het water-intrekgebied komen te liggen en de kans op vervuiling van het drinkwater word versterkt	4. Zie reactie 3.	

Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	omdat in het gebied het grondwaterpeil wordt verhoogd in de nabije toekomst.		
	5. Beeklopen worden doorsneden door brede asfaltstroken in het Europees, landelijk en provinciaal zo belangrijk gevonden beekdalengebied.	5. Zie reactie bij 3.	
	6. Namens de Provincie Overijssel is een MKBA opgesteld waaruit blijkt dat de beoogde rondweg een inefficiënte infrastructurele ingreep is. Gezien het verschil tussen de eerste Conceptversie van dat MKBA-rapport en de definitieve versie alsmede de tussenliggende ambtelijke vergaderverslagen blijkt er sprake van ambtelijke beïnvloeding van de inhoud en ook de conclusie in dat rapport. Hoewel die (ambtelijk beïnvloedde) MKBA-conclusie dus al negatief was, was de conclusie in het eerste MKBA-concept nog negatiever, welke waarschijnlijk dus nog negatiever had moeten luiden wegens het in opdracht van de ambtelijke werkgroep van de Provincie Overijssel onterecht weglaten van negatieve effecten.	6. Zie reactie bij 3.	
	7. De beoogde rondweg is ook in strijd met "zorgvuldig ruimtelijk gebruik". Er is immers 1 (door de provincie zelf) onderzocht binnenstedelijk (goedkoper) alternatief (zie het rapport 2004 “door of om Weerselo). Daarnaast zijn er meer alternatieven die de Provincie Overijssel tot op heden niet hebben onderzocht bijvoorbeeld het meest natuurvriendelijke “no-regret-variant”	7. Zie reactie bij 3.	
	8. Een beoogde, onnodige, inefficiënte infrastructurele maatregel die met zekerheid de natuur en gebiedskenmerken (mogelijk onherstelbaar) aantast hoort per definitie niet in een (ontwerp-)PIP dat als doel heeft de natuurgebieden juist te beschermen.	8. Zie reactie 19.1.	

Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	9. U heeft het gebied waar instandhoudingsmaatregelen moeten worden genomen verkleind. U geeft aan: "*Als gevolg van voortschrijdend inzicht en uitgevoerd onderzoek zijn de maatregelen in het Inrichtingsplan ten opzichte van die in het beheerplan gewijzigd*." Wij zijn echter van mening dat het vrij duidelijk is dat u het gebied heeft verkleind vanwege de boogde nieuwe voor de natuur schadelijke activiteit (een mogelijke rondweg). Wij zien ook geen onderzoeksconclusie dat het maatregelengebied om het Natura 2000-gebied moet worden verkleind t.g.v. de in het natura 2000 gebied aanwezige (prioritaire) stikstofgevoelige Habitat. Daarnaast zien wij ook geen nadere onderbouwing van uw "voortschrijdend inzicht". Ons inziens is dit een procedureel ongeoorloofde afwijking van het beheerplan Lemselermaten doch op zijn minst een ongewenste. Door deze verkleining beoogt u een voor de natuur schadelijke ingreep mogelijk te maken hetgeen ons inziens niets te maken heeft met uw voor de natuur belangrijk "*voortschrijdend inzicht*" danwel een "uitgevoerd onderzoek" dat volgens u uit zou wijzen dat precies die locatie benodigd voor een beoogde rondweg niet meer gebruikt hoeft te worden voor de instandhoudingsdoelstellingen. Ons inziens behoort dit niet thuis in een PIP Natura2000-gebied.	9. In uw zienswijze geeft u geen nadere onderbouwing van uw stelling. Wij kunnen deze dan ook niet beamen dan wel weerleggen. In paragraaf 3.5.1 van de toelichting op het PIP zijn de maatregelen beschreven. Geen van de beschreven inrichtingsmaatregelen geeft aan dat zij vanwege de rondweg hebben geresulteerd in een verkleining van het uitwerkingsgebied. De onderbouwing van de gewijzigde maatregelen (u geeft niet aan op welke u doelt) zijn terug te vinden in het inrichtingsplan wat als bijlage bij het PIP is gevoegd.	
	10. Bij besluit van 23 augustus 2016 heeft de staatssecretaris op grond van artikel 19b van de NBW 1998 het beheerplan Lemselermaten vastgesteld. Ook is het beheerplan met de kaartbijlage waarop de beoogde rondweg NIET is ingetekend. Dit zou dus ook de kaartbijlage	10. Zie reactie 19.1.	

Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	c.q. het uitgangspunt van het nu ter inzage liggende PIP moeten zijn.		
	11. Er is een gebiedsanalyse gemaakt die onderdeel uitmaakt van het natura 2000 beheerplan. Hierin zijn ook de hydrologische maatregelen opgenomen in een zone van 210 meter rond het Natura 2000-gebied. Door de beoogde rondweg in dat maatregelengebied te projecteren op slechts 50 meter afstand van het begrensde natura 2000-gebied Lemselermaten kunnen de maatregelen dus niet of minder uitgevoerd worden om het Natura 2000-gebied in stand te houden. Dit lijkt ons in strijd met de Habitatrichtlijn.	11. We gaan ervan uit dat u de volgende maatregel bedoeld: “verwijderen van ontwatering in een zone van 210 meter rond het Natura 2000 gebied (M19, M21, M22, M23)”. De maatregelen M19, M21, M22 en M23 zijn nader onderzocht en vervallen omdat de maatregelen geen invloed hebben op de habitattypen. OBJ	
	12. De Provincie Overijssel dient conform art 1.11 lid 2a van de Wet natuurbescherming handelingen achterwege te laten die nadelige gevolgen KUNNEN veroorzaken voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten of een bijzonder nationaal natuurgebied. De beoogde rondweg is zo'n handeling omdat er immers natuurvriendelijkere alternatieven voor zijn (de ADC-toets art 2.8 lid 4 van de Wet natuurbescherming). Aangezien de beoogde rondweg aanvaardbare alternatieven "A" heeft volgens de Provincie Overijssel zelf (rapport "door of om Weerselo") komt men niet eens toe aan de "D" of de "C" en is de beoogde rondweg dus een "handeling die achterwege gelaten moet worden”.	12. Zie reactie bij 3.	
	13. De beoogde rondweg is vergunningplichtig dan wel moet getoetst worden aan de Wet natuurbescherming voor een omgevingsvergunning. Er is tot op heden nooit een ontwerpbestemmingsplan voor die beoogde rondweg ter inzage gelegd. Ook feit is al vastgesteld door Raad van State in een eerdere procedure zoals u ongetwijfeld weet. Daar waar in dit ontwerp-PIP dus gesproken	13. Zie reactie bij 3.	

Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	word over een ontwerpbestemmingsplan voor de beoogde rondweg dient dit dan ook verwijderd te worden omdat belanghebbenden/inwoners nog geen kennis hebben kunnen nemen van dit ontwerpbestemmingsplan. Voor die beoogde nieuwe activiteit moet een passende beoordeling worden opgesteld(art 2.8 lid 1 Wet natuurbescherming). Conform lid 3 mag GS van de Provincie Overijsel uitsluitend een vergunning verlenen (of verklaring geen bezwaar) indien uit die passende beoordeling de **ZEKERHEID** is verkregen dat het plan of het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Die zekerheid kan niet worden gegeven waardoor een vergunning niet afgegeven mag worden en dus die beoogde rondweg er niet mag komen (afgezien van alle andere gronden waarom die beoogde rondweg niet zou moeten worden aangelegd).		
19.3	Tot zover onze korte (niet limitatieve) opsomming waarom de beoogde rondweg, waar volgens ons nooit een natuurvergunning voor kan worden afgegeven, niet thuishoort in dit ontwerp-PIP Lemselermaten. Ook al omdat het strijdig is met bijna alle beleidsdocumenten("nee-tenzij"-principe), de Europese Habitatrichtlijn en de Nederlandse Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming). Er zijn natuurvriendelijkere goedkopere alternatieven en terwijl het in dit ontwerp-PIP lijkt of er sprake is van een aparte bestemming is dit niet het geval (de kaart die als bijlage is bijgevoegd bij dit ontwerp PIP is daarom volgens ons misleidend wat betreft een beoogde rondweg die er volgens ons nooit kan komen en dus zeker niet op een bepaalde wijze gefaciliteerd moet worden in een inpassingsplan voor een Natura2000-gebied wat het doel heeft de natuur te beschermen.	Zie reactie onder 19.1	Nee

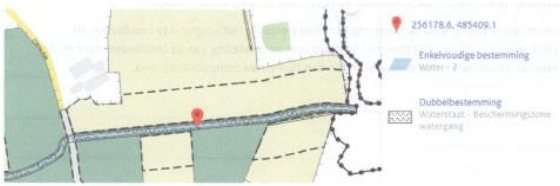
Nr.	Zienswijze 19: Ondernemersvereniging Weerselo	Reactie	Aanpassing PIP nodig
19.4	Indien u nadere toelichting wilt omtrent de beoogde onnodige, inefficiënte, mogelijk zelfs ineffectieve, voor de natuurschadelijke, niet breed gedragen rondweg dan voldoen wij graag aan uw verzoek.		Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

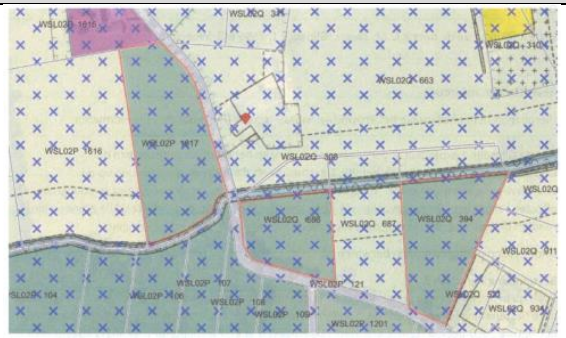
Nr.	Zienswijze 20: Gemeente Dinkelland	Reactie	Aanpassing PIP nodig
20.1	Op 31 januari 2023 is de Raad van Dinkelland gehoord in het kader van de terinzagelegging van het Ontwerp PIP Natura 2000-gebied Lemselermaten. De Raad heeft besloten een zienswijze op het ontwerp PIP in te dienen.		
20.2	**Zienswijze** De Raad heeft kennis genomen van het ontwerp PIP Natura 2000-gebied Lemselermaten en maakt de volgende zienswijze kenbaar: a. Maximale inspanning door alle betrokken partijen om de gebieden die buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied liggen niet te laten omvormen van landbouwbestemming naar natuurbestemming, maar van landbouwbestemming naar de bestemming agrarische natuurbeheer.	Wij zetten ons in ten aanzien van de door u genoemde punten. Bij de afweging of een bestemmingswijziging noodzakelijk is, is bepalend of de grond nog agrarisch te gebruiken is. Als dat niet het geval is, wordt gekozen voor de bestemming natuur. Agrarisch natuurbeheer vindt plaats op basis van vrijwilligheid en kan niet worden afgedwongen c.q. worden vastgelegd. Zo kan extra biodiversiteit worden gerealiseerd op agrarische grond.	Nee
20.3	b. Als er na de instandhoudingsperiode van 6 jaar na het uitvoeren van de inrichtingsmaatregelen nog extra maatregelen getroffen moeten worden om de Natura 2000 doelen te realiseren, dan mogen die maatregelen niet ten koste gaan van de agrarische ondernemers in de nabijheid van het gebied.	De effecten van de uitvoering van de maatregelen zullen blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn, dan kunnen in het nieuwe Natura 2000 beheerplan Lemselermaten extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk.	Nee
20.4	c. Maximale inspanning door alle betrokken partijen om samen met de agrariërs en grondeigenaren in en rondom het Natura 2000-	Met de direct betrokken agrariërs en grondeigenaren worden afspraken gemaakt betreffende compensatie en/of schadevergoeding. Ondanks dat dit intensieve trajecten zijn wordt erin bijna alle gevallen overeenstemming bereikt.	Nee

Nr.	Zienswijze 20: Gemeente Dinkelland	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	gebied zoveel mogelijk overeenstemming te bereiken over compensatie bij waardevermindering en waar mogelijk te zoeken naar nieuwe ontwikkelperspectieven en financiële stromen hiervoor om deze te kunnen realiseren.		
20.5	d. Het ontwerp-PIP Lemselermaten, waarbij de Natura 2000-doelstellingen leidend zijn, voorleggen aan de projectgroep binnen het PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied), waarbij vroegtijdig tegenstrijdigheden tussen de uitvoering van de PIP en de 3x3 aanpak' van de provincie Overijssel, waar naast het versterken van de natuur ook het behouden en waar mogelijk versterken van de leefbaarheid op het platteland en een perspectief voor de agrarische sector bieden doelen zijn, worden voorkomen.	De toekomst van het PPLG is onduidelijk, nu de landelijke basis daarvoor (het NLPG) is komen te vervallen.	Nee
20.6	e. De invloed van de waterwinning door Vitens op het waterniveau in het gebied nader te onderzoeken en te rapporteren aan alle betrokken partijen, voordat het definitieve PIP ter inzage wordt gelegd. Wanneer de waterwinning invloed heeft op het gebied, mag dit niet leiden tot extra beperkingen voor de grondeigenaren rondom het gebied.	De invloed van de waterwinning door Vitens op het waterniveau in het gebied is onderzocht. De drinkwateronttrekking heeft beperkt invloed op de natuur van Lemselermaten. Zie daarvoor paragraaf 3.7 uit het Inrichtingsplan. Uit de verschillende scenario's in de modellen blijkt ook dat het stoppen van de drinkwaterwinning bij lange na niet voldoende is voor herstel van de grondwaterstanden. Voor het benodigde grondwaterherstel voor de instandhouding van de natuur van Lemselermaten is het noodzakelijk dat ook de sloten volgens het inrichtingsplan worden verondiept/gedempt en de drainages worden verwijderd. Uit nader onderzoek van Tauw (2023) blijkt dat er vanuit de berekende stroombanen van het Natura 2000-gebied Lemselermaten geen grondwater naar de drinkwaterwinning stroomt. Uit een aanvullende analytische som van Tauw volgt bovendien dat de breedte van het berekende intrekgebied (model) grofweg overeenkomt met de berekening met het grondwatermodel. De stroombanen naar de drinkwaterwinning gaan door diepere lagen dan de stroombanen naar Lemselermaten.	Nee
20.7	f. De deelnemers aan de evenwichtsbemesting volledige duidelijkheid krijgen van de mogelijke consequenties die dit met zich mee brengt en een voorstel krijgen mocht na enige tijd blijken	De deelnemers aan de pilot evenwichtsbemesting worden inhoudelijk begeleid door LTO-Noord. De rentmeesters zijn in overleg met de deelnemers over de schadeloosstelling. Daarbij wordt een taxatie uitgevoerd op basis van de maatregel evenwichtsbemesting met natuur. Het bepalen van deze	Nee

Nr.	Zienswijze 20: Gemeente Dinkelland	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	dat de evenwichtsbemesting niet het gewenste effect heeft.	schadeloosstelling vindt plaats met in acht name van de geldende wet- en regelgeving.	
20.8	g. De deelnemers aan de evenwichtsbemesting de extra bedrijfsvoeringskosten volledig vergoed krijgen.	Voor de uitvoering van de evenwichtsbemestingsmaatregel heeft LTO-Noord een plan van aanpak opgesteld met daarbij een begroting. In deze begroting is een volledige vergoeding van de extra bedrijfsvoeringskosten opgenomen. Het plan van aanpak en de begroting is door ons goedgekeurd.	Nee
20.9	Het raadsbesluit (red. d.d. 31-01-2023) met daarin de zienswijze is als bijlage bij de brief gevoegd.	De bijlage is ter kennisgeving aangenomen.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 21: Indiener 21	Reactie	Aanpassing PIP nodig
21.1	Aan de Glipsdijk exploiteer ik een vleesveehouderij en het grootste gedeelte van de landbouwgronden vallen binnen het PIP. Daarmee heeft dit PIP zeer grote invloed op de bedrijfsvoering van mijn bedrijf. Vastgesteld is dat de grondwaterstandsverhoging relatief grote effecten zal hebben. De natgevoeligheid neemt verder toe (ook in oppervlakte). Alle gronden die rondom de bedrijfsgebouwen liggen zullen met deze beperkingen te maken krijgen. Onderstaand puntsgewijs mijn bezwaren.	Bedankt voor uw zienswijze, hieronder leest u onze reactie.	
21.2	**Bestemming Agrarisch 3:** Zoals nu in het PIP omschreven is wordt de bestemming op mij gronden Agrarisch 3, in de regels van deze bestemming is te lezen dat de gronden bedoeld zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied "Lemselermaten". Daarnaast is er een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming te wijzigen naar natuur. Hierdoor ben ik van mening dat de agrarische gebruiksmogelijkheden erg beperkt worden. En is deze aanduiding te zwaar voor mijn bedrijfsvoering. Graag wilt u dat uw grond de huidige bestemming agrarisch 1 behoudt.	Voor het behalen van de natuurdoelen is een grondwaterstandsverhoging nodig. Om die grondwaterstandsverhoging te realiseren is het ook nodig om ontwaterende voorzieningen in uw percelen te verminderen. Zo is het noodzakelijk om de drainage uit een deel van uw percelen te verwijderen en sloten deels te verondiepen. Om te voorkomen dat in de toekomst sloten weer kunnen worden verdiept en er weer drainage kan worden aangelegd is de beperking Agrarisch 3 in het PIP opgenomen. Dat wil zeggen dat er (na realisatie van de Natura 2000-maatregelen) zonder vergunning geen extra ontwaterende voorzieningen mogen worden getroffen. De te verwachten natschade en opbrengstderving is in de effectrapportage van Aequator beschreven en met u gedeeld. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking volgens de	Nee

Nr.	Zienswijze 21: Indiener 21	Reactie	Aanpassing PIP nodig
		daarvoor geldende wet- en regelgeving. Daarover is de rentmeester met u en uw adviseur in gesprek.	
21.3	**Beek** De beek die verlegd wordt aan de zuidzijde van mijn perceel is aangemerkt als Water. Als deze beek een beschermde watergang wordt ben ik van mening dat dit gevolgen heeft voor mijn gronden. Wellicht kan er door de beschermende maatregelen minder mest op mijn land en wordt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen beperkt waardoor de gewasopbrengsten zullen dalen. Daarom ga ik niet akkoord met de beschermde status van deze beek. Daarnaast zou ik graag zeggenschap hebben in de beplanting die rond om de beek aangelegd wordt. Graag zie ik een beplating met rietkragen en bloemenmengsels, deze passen goed in het landschap. Is het mogelijk om de ondergrond van de beek in eigendom te verwerven? Dan kunt ik het onderhoud wanneer de grond draagkrachtig genoeg is zelf uitvoeren waardoor het geheel mooier blijft.	De Weerselerbeek is ook nu al een KRW-waterloop. In het ontwerp van de Weerselerbeek hebben we aan 2 zijden stroken beplanting van 5,00m ingetekend die ook als “buffer” kunnen worden aangemerkt. De breedte van bufferstroken is gebaseerd op andere wetgeving en valt daarmee niet binnen de reikwijdte van ons plan en het PIP. Over het tracé van de Weerselerbeek en de invulling van de beplanting aangrenzend aan uw kavel, heeft u met het projectteam en het waterschap gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt. In deze gesprekken heeft u aangegeven dat uw voorkeur uitgaat naar het verbreden van de Weerselerbeek op de huidige plek en daarmee de Weerselerbeek niet te willen verleggen. Vooral omdat hiermee op korte termijn duidelijkheid ontstaat en u weet waar u aan toe bent. Ook is het proces om tot een verlegging te komen complex en het resultaat onzeker. Uitgangspunt van het handhaven van de huidige ligging van de Weerselerbeek is dat er geen aanplant op particuliere gronden plaatsvindt als zij dat niet willen en /of toestaan. Dit is ook zo tussen u en het waterschap afgesproken. Ook is met het waterschap afgesproken dat de zuidzijde van de Weerselerbeek ter hoogte van uw percelen wordt ingeplant met niet hoog opgaande houtige beplanting welke elke 12 jaar wordt teruggebracht. Hierdoor wordt ook schaduwwerking op uw percelen voorkomen. Daarnaast is besproken dat als u in de toekomst alsnog het proces om tot een verlegging van de Weerselerbeek te komen wilt starten hiervoor een ruimtelijke procedure nodig is waarvoor de gemeente en waterschap bevoegd gezag zijn.	Ja
21.4	**Bestemming compensatiegronden** In het PIP plan zijn de percelen Weerselo ....,... en .... belast met de bestemming Natuur, zie onderstaande afbeelding met de rood gearceerde percelen.	De percelen hebben ook op dit moment al de bestemming Natuur. De percelen worden als natuur beheerd volgens het natuurpakket: N12.02, Kruiden- en faunarijk grasland en zijn in het verleden al afgewaardeerd van landbouwgrond naar natuur.	Nee

Nr.	Zienswijze 21: Indiener 21	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	 In eerdere gesprekken is aangegeven dat de voornoemde percelen de agrarische bestemming zouden houden en deze in gezet konden worden als compensatie gronden. Het verbaast mij dan ook dat deze percelen nu als Natuur bestemd staan in het PIP. Ik ben van mening dat deze verandering van bestemming een negatieve impact zal hebben op de landbouwsector en de tijdelijke economie. Cultuurgrond is een schaars middel en is van groot belang voor de landbouw. De verandering van deze percelen naar de natuur zal de beschikbare landbouwgrond verminderen, wat kan leiden tot een daling van de landbouwproductiviteit en een negatieve impact op de virtuele economie. Bovendien hebben deze percelen een lange geschiedenis van landbouwgebruik en is het niet reëel om deze mogelijkheid om te vormen tot natuurgebieden. Dit zal niet alleen de landbouwers in deze gebieden benadelen, maar ook de lokale bevolking, die afhankelijk is van de producten die worden geproduceerd op deze gronden. Daarom stel ik voor om de bestemming van deze percelen cultuurgrond te handhaven als landbouwgrond. Dit zal bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van de landbouwsector en de	Dat is te zien op de Atlas van Overijssel. Klik op deze link. 	

Nr.	Zienswijze 21: Indiener 21	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	economie. Daarnaast kunnen deze gronden dan dienen als compensatiegrond.		
21.5	**Grenscorrectie** In samenwerking met onze buurman hebben in het verleden de grens bij hun woning praktischer gemaakt en recht getrokken. Dit is nog niet verwerkt bij het Kadaster. Zouden we dit in de uitwerking van het project mee kunnen nemen? 	Ja dat is mogelijk en zullen wij aan de rentmeester meegeven bij de uitwerking van de afspraken.	Nee
21.6	**Conclusie** Alles overwegend kom ik tot de conclusie dat het PIP plan grote gevolgen heeft voor mijn bedrijf en de gronden. De verhoging van de grondwaterstand leidt tot vernatting van de agrarische gronden. Dit heeft grote gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden daarvan. Ik ga er overigens wel vanuit dat het huisperceel geen gevolgen zal ondervinden van de vernatting en dat daar maatregelen voor getroffen worden.	Het klopt dat het PIP gevolgen heeft voor uw bedrijf. Daarover zijn onze projectteamleden en de rentmeester met u en uw adviseur in gesprek. Het bepalen van de schadeloosstelling vindt plaats met in acht neming van de geldende wet- en regelgeving. Het toekomstperspectief op bedrijfsniveau in relatie tot het PIP is hierbij een belangrijk aspect. Het overleg tussen u, uw adviseur en de rentmeester is erop gericht alle schadeaspecten van het plan op uw bedrijfsvoering in beeld te brengen en tot overeenstemming te komen over een totale schadeloosstelling. Voor het huisperceel worden inderdaad erfmaatregelen getroffen om natschade te voorkomen. Op welke manier wordt in samenspraak met u en onze projectteamleden vormgegeven.	
21.7	Gelet op het voorgaande verzoek ik het PIP niet vast te stellen, en dit in ieder geval niet eerder vast te stellen dan dat overeenstemming is bereikt over de wijze waarop compensatie en/of oplossingen zal plaatsvinden. Ik hoopt dat u mijn zienswijze in overweging nemen en ik sta tot uw beschikking voor verdere discussie over dit onderwerp.	Zie 21.6	
	Conclusie	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 22: Indiener 22		Aanpassing PIP nodig
22.1	Hierbij deelt ondergetekende …. u mede, dat het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan inclusief Inrichtingsplan Lemselermaten, bekend onder nummer 6751387, mogelijk dusdanige consequenties heeft voor zijn huidige bedrijfsvoering en toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden, inclusief de nodige beperkingen van dit Plan welke in dit stadium nog niet te overzien zijn, dat zij derhalve een zienswijze indienen.		
22.2	Door het Provinciaal Inpassingsplan inclusief Inrichtingsplan Lemselermaten verliest het rundveebedrijf een groot deel van zijn economische en landbouwkundige waarde en zal hierdoor in zijn exploitatie en levensvatbaarheid aangetast worden. De vele maatregelen genoemd in dit Plan, zullen een negatieve invloed hebben op de bedrijfsvoering mede als gevolg van hogere kosten en omzetderving, veroorzaakt door beperkingen in de gebruiksmogelijkheden van de gronden in het gebied. Daardoor wordt het melkveebedrijf ook in de continuïteit naar de toekomst bedreigt. Bezwaren: - vernatting van percelen - mestuitrijbeperkingen - waardedaling van het totale bedrijf; - exploitatiewaarde wordt enorm aangetast - ruwvoedervoorziening komt in gevaar - handhaving en uitbreiding van de veestapel kan stagneren - hogere mestafzetkosten - gedane investeringen zijn minder rendabel geworden; - toekomstige en op dit moment nog niet voorzienbare beperkingen welke eventueel nog voort zullen vloeien uit dit Plan - beweiding kan hierdoor in de knel komen	Het klopt dat het PIP gevolgen heeft voor uw bedrijfsvoering. Daarover is de rentmeester met u in gesprek. Het bepalen van de schadeloosstelling vindt plaats met in acht neming van de geldende wet- en regelgeving. Het toekomstperspectief op bedrijfsniveau in relatie tot het PIP is hierbij een belangrijk aspect. Het overleg tussen u en de rentmeester is erop gericht alle schadeaspecten van het plan op uw bedrijfsvoering in beeld te brengen en tot overeenstemming te komen over een totale schadeloosstelling, eventueel in combinatie met een aanbod van vervangende compensatiegrond.	Nee

Nr.	Zienswijze 22: Indiener 22		Aanpassing PIP nodig
	- concurrentienadeel t.o.v, bedrijven in gebieden zonder deze beperkingen - beperkingen qua financieringsmogeiijkheden marktwaarde/Going Concern waarde percelen en totale bedrijf wordt enorm aangetast		
22.3	Conclusie: Samenvattend wordt door dit Provinciaal Inpassingsplan inclusief Inrichtingsplan Lemselermaten, het bestaansperspectief aangetast, enerzijds door de voorgenomen maatregelen reeds aangegeven in het Plan, anderzijds door de onzekerheden en onduidelijkheden waarin het Plan nog niet concreet is. Al met al heeft de vaststelling van het Plan een negatieve invloed op de bedrijfsuitoefening en exploitatieoverschotten nu reeds en in de toekomst. Het veroorzaakt een waardedaling van het bedrijf door de ligging in de nabijheid van het gebied en beperkt de gebruiksmogelijkheden van percelen in het gebied.	Zie reactie 22.2	Nee
22.4	De maatschap …. behoudt zich het recht voor om in een later stadium deze zienswijze nader aan te vullen met verdere motivering en aanvullende bezwaren.	Er zijn geen aanvullingen bekend bij ons.	Nee
22.5	Daarnaast doet hij nu reeds een beroep op vergoeding voor planschade of anderszins schadevergoeding die genoemd Plan veroorzaakt of zal veroorzaken.	Zie reactie op zienswijze 22.2	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

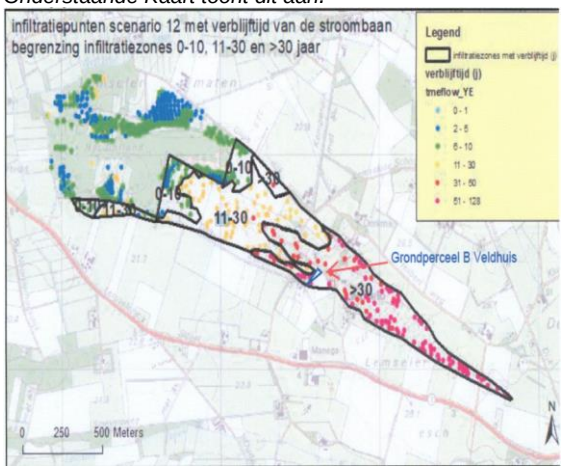
Nr.	Zienswijze 23: Indiener 23	Reactie	Aanpassing PIP nodig
23.0	Door deze en derhalve tijdig brengt ondergetekende, in zijn hoedanigheid van gemachtigde van de Maatschap …, gevestigd te Rossum die te dezer zake woonplaats kiest te		

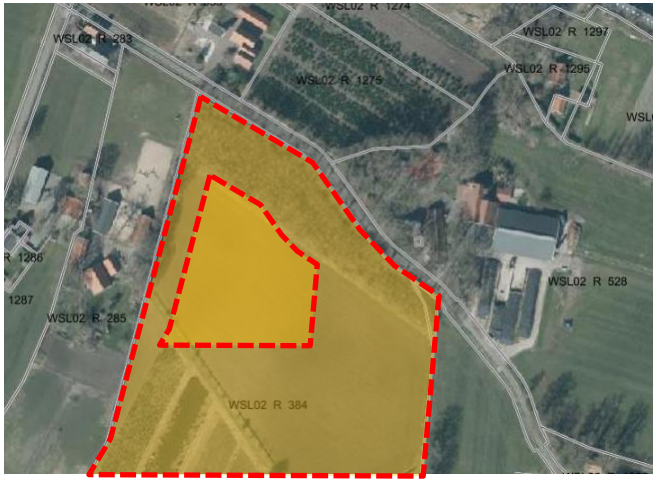
Nr.	Zienswijze 23: Indiener 23	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	mijnen kantore, een zienswijze naar voren over het door U ter inzage gelegde ontwerp Provinciaal Inpassingsplan voor het Natura 2000-gebied Lemselermaten voor het versterken van de unieke en kwetsbare natuur. Dit ontwerpplan ligt, blijkens Uw kennisgeving/mededeling zowel online als in uw Provinciehuis als in het gemeentehuis van de gemeente Dinkelland vanaf 17 januari 2023 tot en met 27 februari 2023 ter inzage.		
23.1	De zienswijze van cliënte kan als volgt worden weergegeven: Als gevolg van de maatregelen zoals opgenomen in het Provinciaal Inpassingsplan zal uw cliënte schade lijden. Deze schade zal onder andere bestaan uit mindere bruikbaarheid van haar landbouwgrond, maar ook in een waardedaling van haar gehele complex.	De rentmeester is met u en uw cliënte in gesprek over de schade die optreedt als gevolg van het PIP. Het bepalen van de schadevergoeding vindt plaats met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving.	Nee
23.2	Daarnaast kan cliënte zich niet vinden in de aanwijzing van de Hydrologische aandachtszone nabij haar perceel. Cliënte is het niet duidelijk hoe deze zone precies tot stand is gekomen en waarom deze precies gesitueerd is rondom haar grondgebied. Het gaat daarbij om de zone zoals aangeduid in het Provinciaal Inpassingsplan in figuur 3-4. In de figuur is te zien dat de hydrologische aandachtszone precies rondom haar perceel wordt getrokken. Cliënte wenst graag een nadere motivering. Het aanwijzen van de hydrologische aandachtszone heeft voor cliënte namelijk aanzienlijke gevolgen.	In het Natura 2000 beheerplan Lemselermaten (d.d. 9 september 2016) is een beschermingszone vastgelegd van 1.000 m gemeten uit de Natura 2000 grens, waar zonder vergunning ook geen ontwaterende voorzieningen mogen worden getroffen. Het erf van uw cliënte ligt daarbinnen. Dit is geen nieuwe regelgeving. Op basis van het hydrologisch model voor Lemselermaten is duidelijk geworden dat de hydrologische aandachtszone aangepast kon worden. De aandachtszone is in veel gevallen dichter op Lemselermaten komen te liggen. In het geval van uw cliënt is het niet aangepast en ligt de aandachtzone nog steeds over haar percelen. De Hydrologische aandachtszone is de grondwatercontour waarbinnen op basis van het grondwatermodel als gevolg van de Natura 2000-maatregelen minimaal 5 cm grondwaterstijging plaats gaat vinden. Bij het treffen van ontwaterende voorzieningen, zoals het graven van sloten of het aanbrengen van drainage, in dit aandachtsgebied moet de invloed die deze maatregel heeft op de grondwaterstand in de natuur van Lemselermaten onderzocht worden. Het is namelijk niet de bedoeling dat de natuurherstelmaatregelen weer ongedaan worden gemaakt door nieuwe ingrepen.	Nee
23.3	De voorgenomen vernattingsmaatregelen die voortkomen uit het Provinciaal Inpassingsplan hebben zoals gezegd meerdere gevolgen voor de landbouwgronden van uw cliënte. Cliënte zal met	De te verwachten natschade en opbrengstderving is in de effectrapportage van Aequator beschreven en met u gedeeld. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Daarover is de rentmeester met u en uw	Nee

Nr.	Zienswijze 23: Indiener 23	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	name worden beperkt in het gebruik van haar landbouwgrond. Op dit moment is haar landbouwgrond vanaf de maand maart reeds te gebruiken. Als gevolg van de vernattingmaatregelen zal zij haar landbouwgrond pas vanaf de maand mei kunnen gebruiken. Bovendien zal zij haar landbouwgrond minder lang kunnen gebruiken omdat deze eerder in het seizoen weer te nat zal worden.	adviseur in gesprek. Voor sterk vernatte percelen bestaat overigens ook de mogelijkheid te kiezen voor de bestemming natuur. Op basis hiervan kan de grond volledig worden afgewaardeerd (of verkocht), zodat middelen beschikbaar komen om vervangende grond te verwerven.	
23.4	De bruikbaarheid van de landbouwgrond heeft ook grote gevolgen voor het gebruik van mest voor cliënte. Doordat zij haar landbouwgrond pas later in het jaar kan gebruiken heeft dit als gevolg dat zij meer mest moet opslaan. Hiervoor heeft zij een nieuwe grotere mestopslag nodig. En het aanvragen van een bouwvergunning voor de mestopslag zal als gevolg van het Provinciaal Inpassingsplan erg lastig worden. Aangezien er striktere regels zullen gaan gelden voor het grondwater en de bescherming daarvan mede door de aanwijzing van de hydrologische aandachtszone. Daarnaast zal cliënte minder kunnen bemesten met drijfmest. Dit heeft weer als gevolg dat cliënte extra kunstmest zal moeten gebruiken en aanschaffen. Dit brengt extra kosten met zich mee bijvoorbeeld voor het afvoeren van dierlijke mest en de aankoop van kunstmest.	Zie ook de reactie op zienswijze 23.2 en 23.3. Voor het realiseren van een omgevingsvergunning voor de mestopslag is volgens het Natura 2000 beheerplan Lemselermaten (d.d. 9 september 2016) nu ook al onderzoek nodig om eventuele negatieve effecten op de grondwaterstanden in de Lemselermaten in beeld te krijgen. Dat is niet nieuw in onderhavig plan. Wel is het aandachtszone aangepast; deze is aangepast op basis van het hydrologische model. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving.	Nee
23.5	Bovendien blijkt uit recent onderzoek dat het toepassen van kunstmest juist een hogere kans op uitspoeling van stikstof kan geven richting de Natura 2000. Dit is in dit geval een onwenselijke ontwikkeling aangezien het Inpassingsplan het tegenovergestelde ten doel heeft. De vernattingsmaatregelen moeten leiden tot natuurherstel. In het geval van het gebruiken van extra kunstmest werkt dat juist tegengesteld. Het is daarmee onvoldoende zeker of het beoogde natuurherstel zal plaatsvinden. Gezien vanuit het	Toepassing van kunstmeststoffen op percelen waar vernatting optreedt heeft niet altijd gevolgen voor het Natura 2000-gebied, dat is afhankelijk van de stromingsrichting van grond- en oppervlaktewater. De ongewenste gevolgen van toepassing van (kunst)meststoffen met afspoeling of grondwaterstroming richting Natura 2000 zijn meegenomen in dit plan. Daar waar de toepassing gevolgen heeft voor het Natura 2000-gebied is de bestemming Natuur of de bestemming evenwichtsbemesting opgenomen. Binnen de bestemming Natuur is toepassing van (kunst)meststoffen niet toegestaan, bij evenwichtsbemesting is slechts beperkte toepassing van (kunst)meststoffen toegestaan.	Nee

Nr.	Zienswijze 23: Indiener 23	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	perspectief van het zorgvuldigheidsbeginsel dient deze visie in het plan te worden meegenomen.		
23.6	Door de vernattingsmaatregelen bestaat er daarnaast het risico dat er plassen op de grond van cliënte ontstaan. Als gevolg van deze plassen zal de hoeveelheid muggen, knutten en watervogels flink toenemen. Dit heeft dan weer tot gevolg dat er ziektes ontstaan bij het vee van cliënte. Gedacht kan worden aan blauwtong, Schmallenbergvirus en leverbot.	In de periode van muggenactiviteit– zomerperiode - is er doorgaans geen toename van stilstaand water op het maaiveld. Uit onderzoek blijkt dat onder vergelijkbare omstandigheden de overlast van stekende insecten niet toeneemt.	Nee
23.7	Gezien het bovenstaande is cliënte van mening dat het Provinciaal Inpassingplan in haar huidige vorm een te grote inbreuk maakt op haar eigendomsrechten. Het evenwicht wordt verstoord. Zij is daarom van mening dat door het plan het evenredigheidsbeginsel wordt geschonden. De hydrologische aandachtszone is op dit moment precies rondom het grondgebied van cliënte gesitueerd. Door deze zone te verleggen danwel aan te passen kan naar mening van cliënte hetzelfde resultaat met minder nadelige gevolgen voor cliënte bereikt worden. Daarnaast is het cliënte niet duidelijk op basis van welke criteria/besluitvorming de hydrologische aandachtszone is bepaald. Een schending van het motiveringsbeginsel ligt daarom voor de hand.	De Hydrologische aandachtszone is de grondwatercontour waarbinnen op basis van het grondwatermodel na realisatie van de Natura 2000-maatregelen minimaal 5 cm vernatting plaats gaat vinden. Het is geen willekeurig gekozen zone maar een omlijning die ontstaat uit het grondwatermodel na het doorrekenen van alle Natura 2000-maatregelen. Met name het dempen van sloten en het verwijderen van drainage leidt tot de gewenste grondwaterstandsverhoging in de natuur, maar heeft ook effecten in de omgeving van het erf.	
23.8	Gelet op het vorenstaande verzoek ik U namens cliënte, met inachtneming van de hiervoor weergegeven zienswijze, het projectplan niet overeenkomstig het ontwerp vast te stellen, maar de hydrologische aandachtszone nader te onderbouwen danwel te verplaatsen of cliënte de zekerheid te bieden dat zij door het Provinciaal Inpassingsplan geen hinder zal ervaren in haar bedrijfsvoering.	We vertrouwen erop dat we met voorgaande antwoorden de hydrologische aandachtszone voor u voldoende hebben onderbouwd.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 24: Indiener 24	Reactie	Aanpassing PIP nodig
24.1	Als grondeigenaar binnen de 30 jaarszone ben ik in juli 2022 op de hoogte gesteld dat een deel van mijn grond binnen deze zone zou vallen. Hierover hebben we op 24 november, en op 14 december j.l. uitleg gehad omtrent de uit te voeren maatregelen, en de gevolgen voor mij als grondeigenaar. Ik vind dit niet kunnen omdat het plan reeds volledig was uitgewerkt, en ik op geen enkele wijze hierop mijn visie heb kunnen geven. Dit getuigt van onbehoorlijk bestuur, en onvermogen van de projectgroep.	We zijn ons bewust van de onrust die het Inrichtingsplan Lemselermaten, en met name de uitbreiding van het plangebied met de 30 jaarzone, teweegbrengt. Op basis van verschillende onderzoeken werd in de loop van 2021/2022 duidelijk dat de reguliere bemesting binnen een groter gebied ten zuiden en oosten van de Lemselermaten van invloed is op de bestaande natuur en de te behalen natuurdoelen binnen de Lemselermaten. Ten oosten van de Lemselermaten treft dit grondeigenaren die in de eerdere fase van het project, vanaf 2015, niet actief betrokken en geïnformeerd zijn bij het Natura 2000-project. Wij hebben ervoor gekozen niet onnodig onrust te veroorzaken voordat nut en noodzaak van de bemestingsmaatregelen in de 30 jaarzone vast zouden staan. Dat er bemestingsbeperkende maatregelen nodig zijn binnen de 30 jaarzone was eind 2021 duidelijk, maar het heeft tot 2022 geduurd voordat hierover een besluit kon worden genomen. Begin juli bent u en omliggende grondeigenaren via een keukentafelgesprek persoonlijk geïnformeerd over het Natura 2000-project en de voorgestelde maatregelen. Omdat u en omliggende grondeigenaren niet eerder actief zijn geïnformeerd over het Natura 2000-gebied Lemselermaten hebben wij op 14 december jl. u en uw buren bijgepraat over het project, de voorgestelde Natura 2000-maatregelen, het doorlopen proces tot op dat moment en de resultaten van de uitgevoerde hydrologische en ecologische onderzoeken. De te nemen bemestingsbeperkende maatregelen, in de vorm van evenwichtsbemesting, zijn nodig om de natuurdoelen binnen de Lemselermaten te kunnen halen. Het behouden en versterken van de bestaande natuurkwaliteit is wettelijk vastgelegd in het aanwijzingsbesluit d.d. 13 mei 2013. Het is geen vrijblijvend doel en om die reden zijn de in het Inrichtingsplan en Ontwerp-PIP opgenomen maatregelen en bestemmingsplanwijzigingen niet vrijblijvend. Daar tegenover kunnen deze maatregelen niet uitgevoerd worden zonder een passende schadevergoeding. Over deze schadevergoeding worden met u afspraken gemaakt met de rentmeester.	Nee
24.2	Op de 2de infoavond op 14 december 2022 heeft de heer …. een kaart van het intrekgebied van de onttrekking van Vitens aan de Diepenmorsweg overhandigd aan de projectgroep(*als bijlage bijgevoegd)*.Deze kwam als een verrassing, was niet bekend bij hun en is niet meegenomen in de	De kaart van het intrekgebied van de onttrekking van Vitens aan de Diepenmorsweg was bij ons bekend. Voor de onttrekking van Vitens zijn ook stroombanen bepaald omdat op basis van de kaart van het intrekgebied door de omgeving de verkeerde conclusies werden getrokken. Uit de aanvullende analytische som van Tauw volgt dat de breedte van het berekende intrekgebied (model) grofweg overeenkomt met de berekening met het grondwatermodel. De	Nee

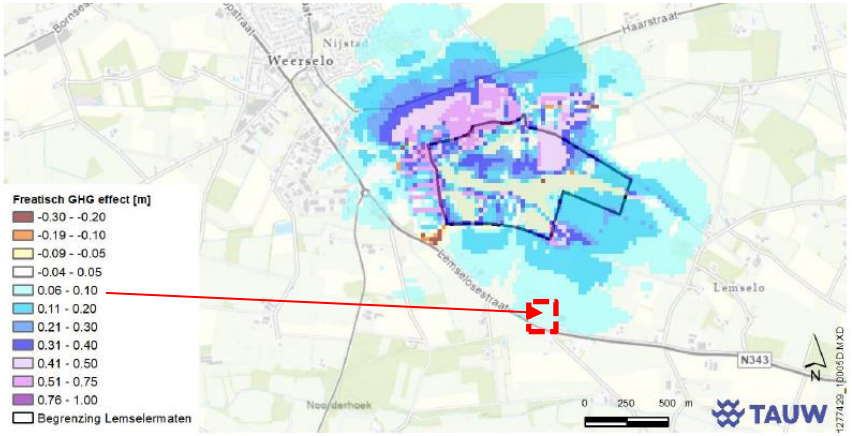
Nr.	Zienswijze 24: Indiener 24	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	berekeningen voor de maatregelen van de Lemselermaten. Bij bestudering van deze kaart blijkt dat mijn perceel binnen de invloed van dit intrekgebied valt, en er dus geen sprake kan zijn dat eventuele uitspoeling van mijn perceel van invloed kan zijn op de kwaliteit van het grondwater in de Lemselermaten.(tevens ais bijlage bijgesloten het intrekgebied op de maatregelenkaart).	stroombanen naar de drinkwaterwinning gaan door diepere lagen dan de stroombanen naar Lemselermaten.	
24.3	Verder blijkt uit de kaart waarin de begrenzing van de 30 jaarszone is weergegeven dat het betreffende perceel zelfs niet binnen de 30 jaarszone ligt. *Onderstaande Kaart toont dit aan.* Het perceel heeft een oppervlakte van 4700m2, en is reeds ten dele omgezet in natuur. Het resterende deel wordt als landbouwgrond gebruikt, en het is te gek voor woorden dat men op dit kleine perceel van u een inspanning vraagt om hier evenwicht bemesting te gaan toepassen. Dit staat in geen verhouding tot wat de projectgroep denkt dat het zou moeten bijdragen.	De infiltratiepunten zijn vertaald naar maatregel op perceelniveau. Zowel op basis van stroombanen als op basis van het isohypsenpatroon zijn de reistijden bepaald. Voor de onderbouwing verwijzen we naar de bijlage: Hydrologische effectberekening Lemselermaten TAUW 19.02.2019. Vanuit het voorzorgsbeginsel zijn de percelen met daarop een infiltratiepunt binnen de 30-jaarzone aangemerkt als beoogde zone voor het stoppen van de nitraatuitspoeling door het toepassen van evenwichtsbemesting, dan wel het stoppen van bemesting via de bestemming natuur. Noordelijk deel van perceel WSL R384 op de kaart met infiltratiepunten LEM	Nee

Nr.	Zienswijze 24: Indiener 24	Reactie	Aanpassing PIP nodig
		 Noordelijk deel van perceel WSL R384 op de luchtfoto. Het opleggen van bemestingsbeperkende maatregelen op uw percelen levert een bijdrage aan verlaging van het sulfaatgehalte in het grondwater wat afstroomt naar Lemselermaten.	
24.4	Daarnaast blijkt ook nog eens dat het technisch onmogelijk is dat eventuele uitspoeling van mijn perceel in de Lemselermaten kan komen door de aanwezigheid van de kleilaag onder de Lemselermaten. In de 30 jaar dat het grondwater onderweg is vanaf mijn perceel zal de som van de netto neerslag (*800 mm neerslag, 600 mm verdamping*) per jaar, het water dat afkomstig is van mijn perceel dusdanig verdunnen, en naar een diepte brengen dat het nooit meer boven de aanwezige kleilaag zal kunnen komen.(*zie bijlage).*	Er zijn inderdaad kleilagen aanwezig. Een deel van het grondwater stroom hier onderdoor en een deel stroomt er overheen naar Lemselermaten. Dat water is verrijkt met stoffen, waaronder sulfaat. In metingen van de grondwaterkwaliteit op de overgang van agrarische gronden naar natuur en in de natuur zelf zijn verhoogde sulfaatwaarden gemeten (B-WARE, 2017). Aanvullend onderzoek heeft aangetoond dat door uitspoeling van nitraat van agrarische percelen onder invloed van pyriet sulfaat wordt gevormd (B-WARE, 2019). De door u verwachtte verdunning en uitspoeling naar de diepte treedt niet op. Door de hydrologische maatregelen wordt de kwelflux versterkt en daarmee ook de doorstroming naar Lemselermaten.	Nee
24.5	Tevens zal het gehele perceel voor de landbouw geen waarde meer hebben en zal het gehele perceel afgewaardeerd moeten worden. Dit geeft een extra grote schade wat gecompenseerd zal moeten worden.	De rentmeester is met u in gesprek over de schade die optreedt als gevolg van het PIP. Het bepalen van de schadevergoeding vindt plaats met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving.	Nee

Nr.	Zienswijze 24: Indiener 24	Reactie	Aanpassing PIP nodig
24.6	Ik ga er daarom dan ook van uit dat de bezwaren commissie hiermee voldoende aangetoonde argumenten heeft om de voorgenomen maatregelen op mijn percelen zal terug draaien.		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
25.1	Teleurgesteld…. dat is hoe wij ons voelen. Ik, mijn ouders en mijn zusje, waarmee ik samen aan de …… woon. Teleurgesteld dat wij niet op de hoogte gesteld zijn van de plannen, teleurgesteld in de plannen die er gemaakt zijn en worden, teleurgesteld in heel veel dingen. Niet alleen teleurgesteld maar ook boos, heel erg boos. Mijn naam is …….., ik ben .... jaar en student aan de ....., hier studeer ik met veel plezier Dier- en Veehouderij. De sector waar ik hoop een toekomst in te hebben. Mede hierdoor doet het mij extra veel pijn dat dit soort plannen worden gemaakt. Thuis hebben we zelf een paar zoogkoeien, die lopen jaarrond buiten.	Wij vinden het vervelend om te horen dat het u pijn doet dat dit soort plannen worden gemaakt.	Nee
25.2	Wonend aan de ……, dus binnen het plangebied van het Provinciaal Inpassingsplan inclusief Inrichtingsplan (PIP) Lemselermaten (zowel onze huiskavel als omliggende grond binnen de door jullie aangemerkte grond als plangebied), zou je denken dat je op de hoogte wordt gesteld van de plannen die in het Natura-2000 gebied net achter je huis worden gemaakt. Maar nee… geen brief, geen bezoekje, geen e-mail, niks. “Het stond wel in de krant, of op onze website”, dit is wat ik te horen kreeg op 30 januari 2023 tijdens de informatie avond. Ik als achttien jarige lees geen krant en ben van mening dat meer mensen van mijn leeftijd dit niet doen, terwijl ze misschien wel op de hoogte gehouden willen worden van de ontwikkelingen. Laat staan dat ik elke week op de website moet	Het is vervelend te lezen dat u op de informatiebijeenkomst op 30 januari 2023 geen duidelijke antwoorden heeft gekregen. Hopelijk geeft deze nota van antwoord daar meer invulling aan. Met enige regelmaat heeft de gemeente via nieuwsbrieven maar ook via het weekblad Dinkelland visie omwonenden geïnformeerd over de voortgang van het Natura 2000-project. Grondeigenaren die eigenaar zijn van een perceel waar voorgesteld wordt een maatregel uit te voeren, zoals dempen watergang of verwijderen drainage, zijn persoonlijk hierover door het projectteam geïnformeerd. Ook grondeigenaren die schade ondervinden van de uit te voeren maatregelen zoals natschade zijn persoonlijk geïnformeerd. Op uw perceel wordt geen maatregel uitgevoerd en er zijn ook geen effecten van een maatregel te verwachten. Dit is de reden dat u niet persoonlijk bent geïnformeerd. Wilt u in de toekomst op de hoogte blijven van de voortgang van het project kunt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief welke elke seizoen wordt verstuurd.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	gaan kijken of er misschien wat gaat veranderen in het Natura-2000 gebied Lemselermaten? Is het echt teveel moeite om een brief te sturen? “Het is alleen maar goed nieuws dat we niet bij jullie zijn geweest, dat betekend dat er niet iets met jullie grond gedaan wordt”, toch had ik graag op de hoogte gesteld willen worden. Het is dat mijn moeder de plannen in de krant zag staan en dit tegen mij vertelde. Twee uur, twee uur lang ben ik bezig geweest met de plannen lezen, om er vervolgens op die manier maar achter te komen wat de plannen nu eigenlijk zijn. En tijdens het lezen kwamen er veel vragen in me op. Hopend dat ik op deze vragen duidelijke antwoorden zou krijgen bij de informatieavond op 30 januari, maar nee, die kreeg ik niet.	Aanmelden kan hier: Lemselermaten (Natura 2000) - Provincie Overijssel	
25.3	In onze houtwal staat een peilbuis, daar moesten wij zelf achter komen, want er is ons niet gevraagd of deze geplaatst mocht worden en al helemaal niet verteld waar hij voor is. Toen we op de informatieavond vroegen of deze geplaatst is door jullie of Vitens (wat we ons ook goed konden voorstellen), besloten jullie toch maar eens even te gaan kijken naar hoe het nou precies zat. Het werd maar raar gevonden, want jullie plaatsten deze peilbuizen altijd na het vragen van de bewoners. Na even zoeken bleek inderdaad dat de peilbuis door jullie geplaatst is, op onze grond, zonder dit te vragen. Dit past dan wel weer goed in het straatje, niet op de hoogte stellen, niks vragen en wij die van niks weten. En ohja, misschien dat jullie het “even vergeten waren”, maar wij waren helemaal niet de enigen bij wie dit gebeurt is. Jullie beweerden op de informatieavond dat wij de enige waren waarbij deze fout gemaakt was, maar na wat praten met anderen binnen het gebied, blijkt dit helemaal niet waar te zijn. Ik geloof dat dit een fout kan zijn als dit bij één iemand gebeurt, maar als dit bij zoveel mensen met zoveel peilbuizen gebeurt is dit	Informatie over het meetnet in- en om Lemselermaten is te vinden op BRO-loket onder: https://www.broloket.nl/ondergrondgegevens. De peilbuisgegevens staan onder ‘Grondwater’, de peilbuizen worden als blauwe driehoeken op de kaart weergegeven. Klik eerst op de peilbuis en vervolgens op het tabblad ‘Grondwaterstandonderzoek’. Op deze kaart kunt u zien dat de peilbuis op uw perceel begin 2018 is geplaatst. De normale gang van zaken is dat voor plaatsing toestemming wordt gevraagd aan de grondeigenaar. De grondeigenaar kan weigeren waardoor er geen peilbuis geplaatst kan worden. Waarom dat in uw geval, of bij anderen, niet is gedaan is helaas niet meer te achterhalen. Het is zeker niet opzettelijk gebeurd. Een van de belangrijkste maatregelen binnen het Natura 2000-gebied Lemselermaten is het verhogen van het grondwater. Om de veranderingen van het grondwatersysteem in beeld te brengen is door ons een peilbuizen meetnet aangebracht in en rond het Natura 2000-gebied. Twee keer per jaar worden de gegevens uit de peilbuizen verwerkt op de kaart.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	gewoon opzettelijk gebeurt. Graag ontvang ik uitleg over hoe jullie denken dit te kunnen verklaren.		
25.4	Het doet mijn vader allemaal een beetje denken aan de tijd van tientallen jaren geleden toen de toenmalige WMO grondwater wilde gaan pompen, er is toen van tevoren geen nulmeting gedaan om een meerjarig gemiddelde vast te stellen. Ook toen werd er een schadevergoeding vastgesteld, die vervolgens jaren later voor velen is gehalveerd. Misschien was het toch niet zo'n goed plan om op zo'n korte afstand van een natuurgebied die zichzelf al honderden jaren zelf red en ontwikkeld zoveel water te gaan wegpompen. Kortom we wonen strak op een stuk grond die in de zomer extra droog is en straks in de winter extra nat is. Er zitten in onze grond stukken waar het grondwater in natte tijden dicht tegen het maaiveld zit. Dat zou inhouden dat het water straks boven maaiveld staat als jullie plannen worden doorgezet. En hoe kunnen jullie garanderen dat het grondwater hier met niet meer dan 5 cm zal gaan stijgen, terwijl het in het natuurgebied zelf met zo'n 30 cm zou moeten stijgen.	De voorspelde stijging van het grondwater zal in relatie tot de hoogteligging van uw perceel naar verwachting geen schade aan uw perceel veroorzaken. Aan de hand van het grondwatermodel, dat is opgezet op basis van o.a. een gedetailleerde geologische informatie, bodemkartering en een peilbuizennet, hebben we inzicht in de huidige en toekomstige grondwaterstanden, stroombanen en kwelfluxen. De hydrologen van de samen werkt beter-partners, waaronder deskundigen namens LTO en de particulieren, hebben ingestemd met het door het adviesbureau Tauw gebruikte grondwatermodel (Bor et al., 2019) gevalideerd. Op basis van het grondwatermodel stijgt de gemiddelde hoogste grondstand (GHG) op uw perceel met maximaal 10 cm. Een dergelijke stijging zal in relatie tot de hoogteligging van uw perceel geen schade veroorzaken. *Figuur 3.4 – Freatisch GHG effect van nieuw (gewenste) situatie (eindscenario 12) ten opzichte van de bestaande situatie* Mocht na uitvoering van de maatregelen er onverhoopt toch sprake zijn van schade dan kunt u na uitvoering van de Natura 2000-maatregelen terecht bij het schadeloket Natura 2000. Meer informatie over het schadeloket vindt u in hoofdstuk 1.7op: https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Schade_door_maatregelen_Natura_2000.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
25.5	In het plangebied betekend ook dat de grondwaterstand op onze grond zal gaan veranderen, maar hoeveel? En gaan wij dit merken? Onze koeien lopen normaal het hele jaar door buiten in de wei, als de grond veel natter wordt kunnen ze op sommige stukken niet meer lopen. De grond zal kapotgelopen worden, de koeien lopen in de drek en ze kunnen niet naar binnen. En dat willen ze ook niet, het zijn koeien die buiten horen. De grond rondom ons huis is de enige grond die we hebben, als onze koeien hier niet meer kunnen lopen, waar moeten we ze dan laten? “Ergens anders een stuk grond kopen of ze toch maar naar binnen doen”, dit was het antwoord dat we kregen. Maar ergens anders een stuk grond kopen? dat kan toch niet serieus de oplossing zijn die jullie dan in gedachten hadden? Moeten wij dan onze koeien een heel stuk verder weg gaan brengen, omdat hier geen ruimte is? En stel nou dat onze weilanden een heel stuk natter gaan worden, de koeien niet meer in de wei kunnen lopen en wij daardoor verliezen leiden op onze grond? We hebben niks gehoord over wat er dat gaat gebeuren. Kunnen we hier een (schade)vergoeding voor krijgen? Krijgen we andere grond ter compensatie? Of hebben jullie zelf een andere oplossing bedacht?	Zie reactie op zienswijze 25.4.	Nee
25.6	En dan hebben we nog het Natura-2000 gebied de Lemselermaten zelf. Waar nog steeds wordt uitgegaan van de Vogel- en Habitatrichtlijn vanuit de EU. De vogelrichtlijn, afkomstig uit 1979 en de habitatrichtlijn, afkomstig uit 1992, waar nu in 2023 (ruim 44 en 31 jaar later) nog steeds vanuit wordt gegaan. Dat is absurd lang geleden, er is zoveel veranderd nu, er wonen zoveel meer mensen, gaan zoveel meer vliegtuigen de lucht in, rijden zoveel meer auto’s, maar toch gaan we nog steeds van deze wet- en regelgeving uit. Moeten we niet gewoon accepteren dat ook de natuur veranderd?	Europese richtlijnen schrijven voor hoe en welke natuur beschermd moet worden. In deze richtlijnen wordt aangegeven welke planten en dieren en hun natuurlijke habitats (leefgebieden) beschermd moeten worden door de lidstaten van de Europese Unie. a. De Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) zijn door de Europese Unie opgesteld om de biologische biodiversiteit in Europa in stand te houden. De Vogelrichtlijn (VR) is gericht op in het wild levende vogelsoorten. De Habitatrichtlijn (HR) is gericht op dier- en plantensoorten. De richtlijnen zorgen voor gebieds- en soortenbescherming in Europa. De aanwijzing van de Lemselermaten als Natura-2000 gebied heeft plaatsgevonden in 2013.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Als er andere planten komen, zijn deze dan slechter?		
	De natuur in het Natura-2000 gebied de Lemselermaten, en dan vooral de vochtige heiden, kalkmoerassen, vochtige alluviale bossen zijn er volgens jullie slecht aan toe en zouden moeten verbeteren. Een van de vragen die in mij opkwam bij het lezen van het PIP Lemselermaten, was hoe er bepaald is dat de status van deze soorten in het natuurgebied verslechterd zijn en wanneer dit gemeten is. Het antwoord dat ik kreeg was kort: “in 2013 of 2014”. Dat is (bijna) 10 jaar geleden! En is er voor het bepalen van de status en of deze verbeterd, verslechterd of hetzelfde is gebleven, maar 1 meetpunt nodig? Als het enige meetpunt en in 2013 of 2014 was, kun je toch niet weten hoe het nu met de natuur is? Misschien was de natuur in de jaren voor 2013/2014 er wel nog slechter aan toe en is deze nu al aan het verbeteren of gelijk gebleven.	Er is een monitoringplan opgesteld om de effecten van de herstelmaatregelen te monitoren. https://www.overijssel.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/ontwikkelopgave-natura-2000-n2000/monitoringsprogramma-herstelmaatregelen-natura-2000. We monitoren dus vaker dan de ene keer die u aanhaalt. De knelpunten verdroging, verzuring en vermesting zijn nog steeds actueel en vragen aandacht. Onderhoud van de heide en de graslanden zijn al wel uitgevoerd. Voor zover eigendom van Staatsbosbeheer wordt monitoring volgens de systematiek van de SNL uitgevoerd (subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer). Daarnaast vindt er gericht onderzoek plaats naar specifieke habitats als blauwgrasland en kalkmoeras. De droge jaren hebben de natuur geen goed gedaan en kritische soorten namen in bedekking af, terwijl droogte indicatoren toenamen. De relatief natte winter 2021/2022 liet een lichte opleving zien, maar verdroging blijft een actueel knelpunt. Het natte voorjaar (2023) heeft een positieve invloed op kritische soorten, de daaropvolgende droge periode weer niet.	
	En kun je de natuur van 25 jaar geleden nog vergelijken met de natuur van de dag van vandaag als deze niet hetzelfde onderhouden wordt? Vroeger werd de heide onderhouden door een herder met schapen, deze aten alle opslag tussen de heide weg. Zolang als dat ik leef, is er geen schaap meer op de heide van de Lemselermaten geweest. Nu wordt er veel minder gedaan om deze opslag tussen de heide weg te krijgen/houden. Dan is het toch ook niet raar dat de natuur veranderd?	Habitats, waaronder heide, zijn inderdaad al lang geleden (langer dan de 25 jaar waarover u spreekt) ontstaan. Het beheer en ook de externe omstandigheden zijn sterk veranderd. Door gericht sturen op de gewenste condities (vocht, zuurgraad en voedselrijkdom) door maatregelen uit het inrichtingsplan en het beheer blijft het goed mogelijk om de habitats in stand te houden. Het onderhoud- en beheerplan voorziet in de juiste maatregelen en aanpak. Het heidebeheer hoeft niet persé met schapen. Het verwijderen van opslag van houtige gewassen kan ook met de hand.	
25.7	En waarom worden deze plannen überhaupt nu gemaakt, midden in alle onderzoeken en discussies die er landelijk nog plaatsvinden. Zo is er laatst nog besloten dat stikstof niet tot 25 km toe te rekenen was aan een onderneming maar tot 500 meter. Dit zijn geen kleine verschillen, dit zijn hele grote verschillen die heel veel invloed hebben op mensen en bedrijven. Zolang er nog zoveel onderzoeken lopen is het toch raar om dit soort plannen door te voeren.	De vermindering van afstand waar u op doelt heeft te maken met stikstof in de lucht. De maatregelen die we nu nemen hebben te maken met voedingsstoffen in het grondwater. Met de voorgestelde maatregelen worden twee knelpunten opgelost: de verdroging van het natuurgebied en de invloed van het voedselrijke grondwater. Indirect wordt daarmee ook de buffer vanuit grondwater tegen verzuring verbeterd. De stikstofproblematiek wordt buiten het voorliggende project om, via andere routes aangepakt.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	De plannen die voor nu gemaakt zijn kan ik ook nog niet helemaal plaatsen. Ik kan me niet voorstellen dat door deze maatregelen de natuur (die er volgens jullie slecht aan toe is) zal gaan verbeteren naar de status waar jullie tevreden mee zullen zijn. En wat zijn dan de volgende stappen? Nog meer grond innemen? Nog meer boeren het proberen onmogelijk te maken om verder te gaan? Nog meer mensen zich zorgen laten maken? Het nog meer miljoenen euro's te laten kosten? Ik kan er met m'n hoofd echt niet bij dat dit de plannen van nu zijn, echt niet!	De Natura 2000-doelen worden gemonitord. Wanneer kwaliteit en omvang volgens van de resultaten van voorliggend plan voldoende zijn is er geen aanleiding om nieuwe maatregelen op te leggen.	
25.8	En dan nog zoiets, binnen het plangebied ligt ook een deel van het industrieterrein van Weerselo. Nu geloof ik best dat jullie vinden dat de boeren wat moeten doen aan hun stikstofuitstoot bij het natuurgebied in de buurt, maar wat draagt de industrie hieraan bij? Zij stoten ook stikstof uit, maar toen ik dit aankaartte tijdens de informatieavond werd ik aangekeken alsof water kon branden. Waarom wordt het probleem alleen bij de boeren gezocht? Tuurlijk dit gebeurt deels landelijk, maar ik zie het nu ook van heel dichtbij gebeuren. De boeren moeten wederom aanpassen en meewerken maar andere sectoren hoeven voor zover ik weet niet zoveel te doen om ook stikstof te reduceren. Terwijl de stikstof van een boerenbedrijf niet voor meer dan 500 meter toe te rekenen is aan een individuele bron. Dit meldde Christianne van der Wal, minister van Natuur en Stikstof op 6 februari 2023 aan de tweede kamer.	Wat u opmerkt is terecht; er zijn meerdere bronnen van uitstoot stikstof. De atmosferische depositie is geen onderdeel van het PIP. Vanuit de N2000-herstelmaatregelen richten we ons op knelpunten verdroging, verzuring en vermesting. De atmosferische depositie wordt via een landelijk en provinciaal spoor opgepakt, waarbij zowel specifieke als generieke maatregelen worden besproken. De ontwikkelingen hieromtrent worden in de pers breeduit gedeeld en bediscussieerd. Zie ook 25.7	Nee
25.9	En dan moet er ook nog een rondweg komen… net naast het Natura-2000 gebied Lemselermaten. De auto's rijden dan dicht langs de "Oh zo in slechte staat zijnde natuur", dus aan de ene kant moeten de boeren grond inleveren, mogen ze niet meer bemesten en wordt het ze lastig gemaakt. Terwijl er aan de andere kant een plan wordt gemaakt voor een rondweg die daar voor meer stikstof zal gaan	Plannen die ruimte nodig hebben in het buitengebied vergen meestal een grondaankoop van agrarische bedrijven. Dat geldt zowel voor Natura 2000 als ook voor de door u aangehaalde rondweg. Alle agrariërs die individueel worden geraakt door de maatregelen worden hiervoor volledig gecompenseerd. Dat op sectorniveau de omvang van het agrarisch areaal afneemt is een autonome ontwikkeling.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	zorgen. En voordat die rondweg er is, moeten er ook weer boeren hun grond inleveren. De boeren zijn volgens mij bij alle plannen de dupe en andere sectoren en groepen komen er weer gemakkelijk vanaf.		
25.10	Toen ik op 1 februari in de auto zat onderweg naar Dronten om mijn tentamen te maken, hoorde ik iets opvallends op de radio. Met alle informatie en indrukken van de informatieavond van 30 januari nog in mijn achterhoofd werd er gezegd; “Grevelingenmeer door nieuwe berekeningen in één keer van stikstofprobleem af”. Er ging op dit moment zoveel door mijn hoofd heen, onbegrip, woede… Er zou daar een groot stikstof probleem zijn, maar door nieuwe metingen bleek er eigenlijk niks aan de hand en was het hele probleem opgelost. Het eerste waar ik aan terug dacht, was het antwoord dat ik kreeg op de vraag wanneer de staat van de natuur van de Lemselermaten gemeten is; “2013 of 2014”. Hoe accuraat zijn deze gegevens dan nog? Wat nou als de natuur hier allang verbeterd is? Moet het hier dan niet ook opnieuw gemeten worden? Verslechterd de natuur hier nou echt door de stikstof die boeren uitstoten? Gaan de gemaakte plannen wel echt werken? Het vertrouwen van hoe er gemeten wordt en wanneer dit gebeurt wordt er zo niet beter op. En wat gaat er gebeuren als de plannen niet blijken te werken? Gaan jullie dan weer zonder goed plan de waterstand weer verhogen? Of als er toch meer schade optreedt dan verwacht, hoe worden dan de zaken geregeld en bij wie kunnen we dan aankloppen? Moeten er dan dure en omslachtige procedures gevolgd worden om aan te tonen dat er sprake is van schade? Lijkt me lastig aan te tonen. En zou de verslechtering van de natuur, waarvan ik twijfel of die er is en geen bewijs van heb gezien, niet gewoon komen doordat we een aantal droge jaren achter de rug hebben? Naast dat de afgelopen jaren droog waren, wordt er ook al 30 jaar water uit	De stikstofproblematiek wordt landelijk aangepakt en niet op gebiedsniveau. Zie 25.7 Bij de beoordeling van de maatregelen is altijd een check of het een bewezen maatregel is. Nader onderzoek door LTO moet dat aantonen. De effecten van de uitvoering van de maatregelen zullen blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn, dan kunnen in het nieuwe Natura 2000 beheerplan Lemselermaten extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	de grond gepompt net naast dit gebied. Doordat je grondwater uit de grond pompt is het toch logisch dat de grond hier al droger is, tel daar een aantal droge jaren bij op, en dan heb je inderdaad een droge grond. Zijn al deze plannen nou echt nodig, of zouden een aantal natte jaren ook al veel verschil maken?		
25.11	Het is bijna te vergelijken met het stikstof probleem in Duitsland. Als je de koeien die nu in Nederland staan een paar kilometer verplaatst naar over de grens, stoten precies dezelfde koeien veel minder stikstof uit. Door de strenge normeringen die we hier in Nederland hebben gehanteerd brengen we onszelf meer in de problemen dan nodig. En wie zijn hier de dupe van? De boeren. In het debat van 23 februari 2023 heeft Pieter Omtzigt een punt aangekaart tegen Van der Wal over het Wierdense Veld. Een natuurgebied met een verhaal die bijna identiek klonk qua punten als het natuurgebied de Lemselermaten. Een natuurgebied met waterwinning in de buurt, waardoor de grond extra droog is. Een natuurgebied die klein is waardoor er in de buurt heel erg weinig mogelijk is voor omwonenden. Van der Wal vond dit zelf ook een bijzonder verhaal, en heeft toegezegd er naar te gaan kijken. Graag zie ik dat jullie dit stuk even terug gaan kijken, want hier wordt een serieus goed punt gemaakt. Want waarom wordt hier beleid gevoerd op een mini stukje natura-2000 en worden hier miljoenen euro's aan uitgegeven. Dit kan toch veel beter gebruikt worden, want zo'n mini stukje natuur gaat de wereld echt niet redden!	Bedankt voor de tip om het debat over Wierdense Veld terug te kijken. In Duitsland wordt een andere rekenmethode toegepast. Dat wil niet zeggen dat het knelpunt anders is dan in Nederland. De drinkwaterwinning heeft invloed op de stijghoogten van het grondwater binnen het Natura 2000-gebied. Bij de grondwatermodellering is dat vastgesteld in scenario 6 (Tauw, 2018) en beschreven in paragraaf 3.7 van het Inrichtingsplan. Alle nog te nemen herstelmaatregelen samen, mitigeren de invloed van de drinkwaterwinning voldoende, om de achteruitgang van de habitats te stoppen. Dat wordt bevestigd met de ecologische toets op het hydrologische eindscenario (scenario 12). De afweging van aanwijzing heeft al eerder plaatsgevonden. Het Rijk heeft zelf het initiatief genomen om 162 gebieden in Nederland voor aanwijzing voor te dragen, waaronder Lemselermaten. Dat het een grote invloed heeft op de omgeving zijn we met u eens.	Nee
25.12	En dan nog een laatste punt voor nu, want de rest van deze zienswijze volgt binnen twee weken, de vraag naar melk is en zal zeer waarschijnlijk hetzelfde blijven. Alle koeien die we hier minder gaan melken, zijn liters melk die we minder hebben, maar omdat de vraag hetzelfde is en zal blijven moet deze melk wel ergens anders op de wereld	De grootte van de veestapel staat in dit plan niet ter discussie. De in dit plan voorgestelde maatregelen betreffen hydrologische ingrepen en raken niet aan een verkleining van de veestapel.	Nee

Nr.	Zienswijze 25: Indiener 25	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	weer geproduceerd worden. Aangezien Nederland het meest efficiënte land is en vooroploopt op het gebied van landbouw, is het toch raar dat we hier boeren gaan uitkopen en koeien laten verdwijnen, waardoor er op andere plekken meer koeien terug gaan komen. Wereldwijd gaan we hier dus alleen maar op achteruit. Een koe die hier 45 liter geeft op een dag geeft in andere landen nog niet eens de helft. Er zullen dus veel meer koeien komen, ik noem dit het verplaatsen van een “probleem”(die er niet is).		
25.13	Ik hoop dat jullie door het lezen van deze zienswijze nog een keer gaan nadenken over de gemaakte plannen, alle mensen die jullie hier pijn mee gaan doen en de impact die dit maakt op veel te veel mensen.	We zijn ons bewust dat de plannen veel mensen raken en proberen de effecten zoveel mogelijk te beperken en als dat niet lukt te compenseren in geld of ruilgrond.	Nee
	Verder hoop ik meer duidelijkheid te krijgen over de gemaakte plannen, in de toekomst op de hoogte gesteld te worden van plannen die gemaakt gaan worden en dat dingen in overleg gaan gebeuren, want het zomaar plaatsen van peilbuizen in iemand zijn grond zonder dit te vragen en overleggen vind ik erg ver gaan!	We zullen u zo goed mogelijk informeren over de plannen en daar waar het uw eigendommen betreft hierover met u in gesprek te gaan. Wilt u in de toekomst op de hoogte blijven van de voortgang van het project kunt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief welke elke seizoen wordt verstuurd. Aanmelden kan hier: Lemselermaten (Natura 2000) - Provincie Overijssel	
	Tot slot wil ik voordat jullie besluiten gaan nemen bewijs ontvangen dat de staat van de natuur in het Natura-2000 Lemselermaten gebied ook echt verslechterd is de afgelopen jaren.	Zie hiervoor onze eerdere reactie (25.6)	
	En graag ontvang ik ook van te voren de antwoorden op alle vragen die ik heb gesteld in deze zienswijze.	De antwoorden op uw zienswijzen vindt u hierbij.	
25.14	(doordat ik alles binnen korte termijn zelf moest uitzoeken en ook nog een leven naast dit heb, ben ik er niet aan toegekomen de gehele zienswijze af te ronden, ik zal deze binnen twee weken afmaken en opsturen)	We hebben geen aanvullende zienswijze van u mogen ontvangen.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 26: Indiener 26	Reactie	Aanpassing PIP nodig
26.1	Graag maken we van de mogelijkheid gebruik om een zienswijze in te dienen betreffende het ontwerp provinciaal inpassingsplan Lemselermaten. Deze is op 6 december 2022 vastgesteld door gedeputeerde staten en ligt ter inzage voor inspraak vanaf 11 januari 2023. Wij willen dat het ontwerp provinciaal inpassingsplan Lemselermaten (hier na te noemen het plan) op geen enkele wijze doorgang vindt. Wij stellen dat er zowel inhoudelijk, procedureel als financieel sprake is van een ontspoord traject en onbehoorlijk bestuur.	Bedankt voor uw zienswijze. Deze passage van de zienswijze wordt door u nader toegelicht in de aangehaalde punten en door ons hieronder voorzien van een reactie.	Nee
26.2	**Inhoudelijk is er onduidelijkheid en tegenstrijdigheid over de historie, de actuele situatie en de toekomstige plannen.**		Nee
	1. Onvolledige / onjuiste voorstelling van zaken: Het gebied Lemselermaten is in een papieren werkelijkheid omgevormd middels vele wel/niet correcte rapporten die de situatie trachten te beschrijven en die uitgangspunten zijn voor besluitvorming. Aan essentiële aspecten die niet in deze rapporten staat wordt voorbijgegaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de fysieke (on)mogelijkheid om in een waterwingebied de grondwaterstand te verhogen. Experts buitelen over elkaar over wat wel en niet effectief is, metingen worden overnieuw gedaan omdat het toch niet klopt, waterlopen die al eeuwen naar de ene kant gaan worden op papier 180 graden de andere kant op gebogen en politieke spelletjes die voor een normale burger niet te volgen zijn. Zie ook de zienswijze van de heer …..	1. Welke onvolledige en onjuiste voorstellingen en politieke spelletjes u bedoelt komt niet in de zienswijze naar voren. Voor zover het de waterwinning betreft: zie hiervoor onder 2.	
	2. Onduidelijk toekomstbeeld en onzekerheid over de haalbaarheid van het plan: er is sprake van wensdenken, en toekomstige ontwikkelingen	2. Waterwinning vindt plaats in diepere grondlagen die gescheiden liggen van de ondiepere grondwatervoerende pakketten. Toekomstige plannen hebben	

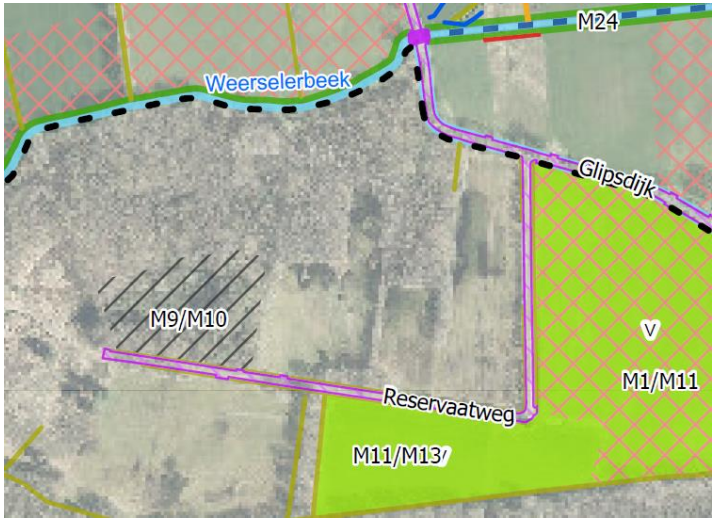
Nr.	Zienswijze 26: Indiener 26	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	zoals bijvoorbeeld m.b.t. waterwinning worden “weggeschreven met procedures’. Dit is ongelooflijk daar het hier gaat over trajecten die over vele decennia uitstrekken.	altijd een onzekere component in zich; uitkomsten van langdurige procedures zijn niet met zekerheid te voorspellen.	
	3. Volstrekte onduidelijkheid over welke effecten de maatregelen gaan hebben. Op de vraag hoe ziet onze achtertuin er straks uit, wordt geen antwoord gegeven. Ons perceel ligt gedeeltelijk in de 30 jaren zone: welk maatregelenpakket wordt er nu voorgesteld voor een deel of voor het geheel van het perceel?	3. De nu voorgestelde maatregelen dienen ter behoud van het Natura 2000-gebied en hebben met name tot doel om voldoende kwalitatief wenselijk grondwater in het Natura 2000-gebied aan te voeren en andere waterstromen om te leiden. Voor het deel van uw kavel dat binnen de pilot evenwichtsbemesting ligt worden met u nadere afspraken gemaakt over het toekomstige gebruik.	
	4. In de mail d.d. 14/02/2023 is aangeven dat de voorgestelde maatregel evenwichtsbemesting niet wordt uitgevoerd. Of en hoe hiermee verder gegaan wordt is onduidelijk. Hiermee is het plan feitelijk achterhaald. Waarom wordt het plan niet ingetrokken?	4. De mail van 14 februari 2023 is door het accepteren van evenwichtsbemesting per mei 2023 achterhaald. Het plan kan daarom doorgang vinden.	
	5. De toekomstige effecten / mogelijke ontwikkelingen door Vitens vanwege een te verwachten sterke stijging van de waterwinning in dit gebied worden niet meegenomen. Wordt het Vitens straks verboden om meer water te gaan oppompen?	5. De waterwinning van Vitens is op jaarniveau constant en binnen de grenzen van de door de provincie Overijssel afgegeven vergunning. Vitens dient, zoals ook anderen in het invloedgebied, bij veranderingen aan te tonen dat er geen negatieve effecten zijn.	
26.3	**Procedureel is een onduidelijke en ingewikkelde kluwen ontstaan die waarschijnlijk alleen nog met een dure set aan diverse experts vanuit de burger / ondernemer kan worden ontward.** **Antwoorden komen niet, komen veel te laat, of er zijn antwoorden op vragen die niet gesteld zijn.** **Onbehoorlijk bestuur is aan de orde van de dag**		
	6. Punt 1 en 2 samen maakt dat er een papieren tijger is ontstaan	6. Zie hiervoor onder punt 1 en 2.	Nee
	7. Ongekende ingewikkeldheid opwerpen onder het motto “als je niet kunt overtuigen, ga je iedereen maar verwarren”: Er wordt geprobeerd	7. Procedures zijn wellicht ingewikkeld maar niet anders dan gebruikelijk. Er wordt een ontwerpbesluit gepubliceerd wat is onderbouwd met onderzoeken en rapportages. U kunt zienswijzen indienen op het ontwerpbesluit, zoals u ook heeft gedaan. De beantwoording van de zienswijzen, zoals hier wordt	

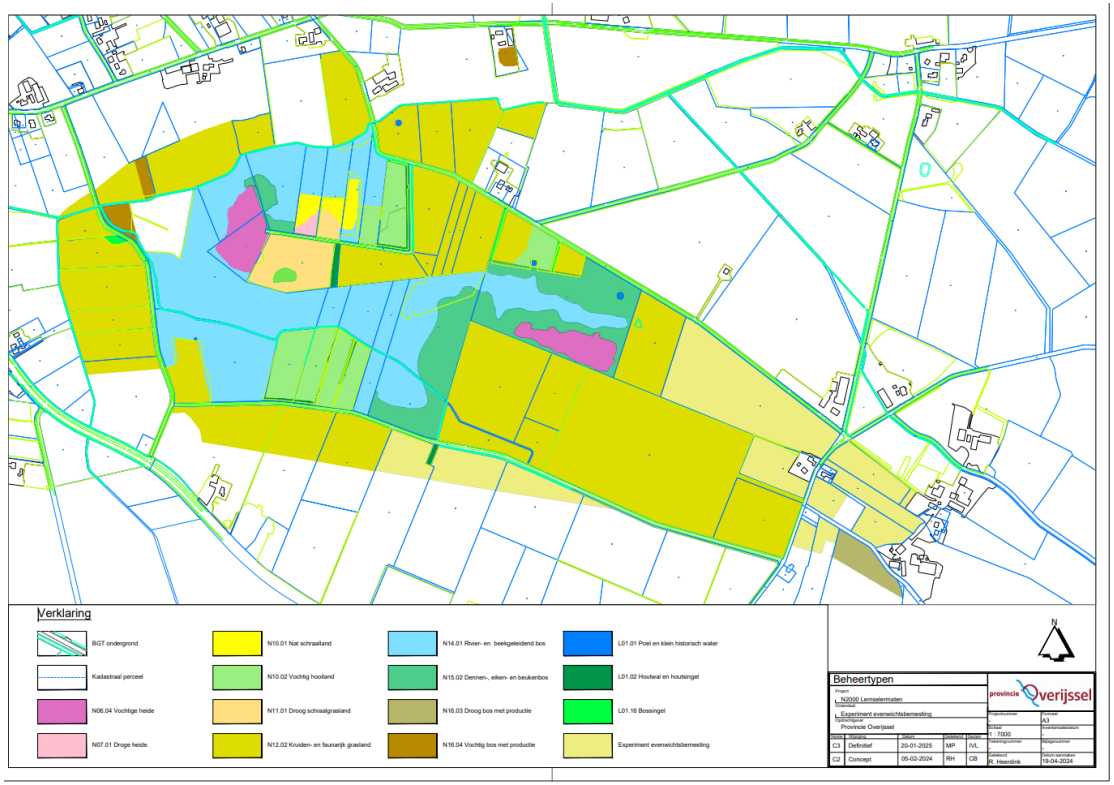
Nr.	Zienswijze 26: Indiener 26	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	de papieren tijger te temmen met ingewikkelde procedures	gedaan, heeft al dan niet gevolgen voor het definitieve plan dat ook bekend wordt gemaakt. Hierop is beroep mogelijk.	
	8. Traagheid en onvolledigheid in het beantwoorden van vragen: er gaan maanden over heen voordat er antwoorden komen vanuit de projectgroep. Daarnaast wordt in de mail d.d. 17 mei 2022 aangegeven dat er weer eigenarengesprekken gevoerd worden over de nieuwe maatregelen. We wachten nog steeds op dit gesprek. De wijze waarop dit plan tot stand is gekomen is beschamend, zeker als dit ook nog eens wordt afgezet tegen de impact op de inwoners van dit gebied.	8. We moeten vele zaken zorgvuldig afwegen en bij twijfel wordt nader onderzoek gedaan. In het geval van Lemselermaten hebben die nadere onderzoeken tijd gekost. We zijn inmiddels met u in overleg.	
	9. Het maatregelenpakket in het huidige plan is tot stand gekomen onder druk, niet transparant qua proces en zonder draagvlak en zonder betrokkenheid van de grondeigenaren. Ook het te laat betrekken van de andere grondeigenaren door het uitbreiden van het gebied naar 30 jaar zone, leidt tot wantrouwen in de samenwerking.	9. Het maatregelenpakket is niet onder druk tot stand gekomen. Dat de andere grondeigenaren, in de 30-jaarszone, laat in het proces zijn betrokken is toe te schrijven aan het late meerderheidsbesluit over diezelfde 30-jaarszone. We hebben er bewust voor gekozen eerst een bestuurlijk advies van de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) af te wachtten alvorens de grondeigenaren hierover te informeren om onnodige onrust te voorkomen. Dat dit wantrouwen tot gevolg heeft betreuren wij.	
	10. Hoe kan het dat er afspraken gemaakt zijn, op basis van een eerder plan, met de agrariërs en vervolgens vindt er een structurele wijziging van het plan plaats. Dit lijkt op onbehoorlijk bestuur.	10. Zoals ook onder punt 8 is geschreven was er twijfel over de conclusie van een onderzoek (uitspoeling van meststoffen vanuit 5 en 10jaarzone). Nader onderzoek, en een second opinion hierop, hebben geleid tot aanpassing van de eerdere uitgangspunten. Om het herroepen van uitgangspunten te voorkomen is het besluit over de 30-jaarszone eerst afgewacht alvorens de grondeigenaren te benaderen.	
26.4	**De compensatie voor korte en lange termijn financiële schades / nadelen zijn niet concreet, en worden vooralsnog zoveel mogelijk “weggeschreven”**		Nee
	11. Geen enkel perspectief wordt er geboden over het compenseren van de schade voor het perceel, dat nu verhuurd wordt, de ontwaarding van de agrarische grond en toekomstige schade door de maatregelen en mogelijk effect op woningwaarde	11. Vooraf in te schatten schade aan percelen wordt door de rentmeester met de grondeigenaren afgehandeld. Mitigerende of compenserende maatregelen aan opstallen, waaronder de woning, worden door ons projectteam afgehandeld. Voor onverwachte schade is er een schadeloket. Meer informatie over het schadeloket vindt u in hoofdstuk 1.7 en op:	

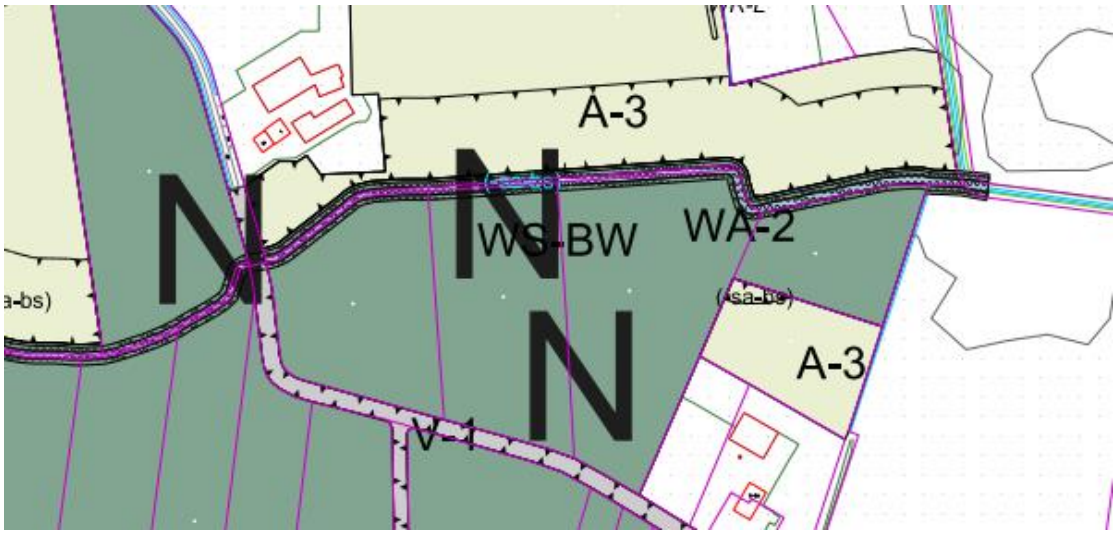
Nr.	Zienswijze 26: Indiener 26	Reactie	Aanpassing PIP nodig
		https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Schade_door_maatregelen_Natura_2000	
	12. Onduidelijkheid over het al dan niet kunnen realiseren van een extra woning: de gemeente Dinkelland weet het niet: denkt dat het wel kan. In het Beheerplan Natura 2000 Lemselermaten is blijkbaar een regel van kracht dat alle activiteiten (incl. bouwen) voorzien moeten worden van een onderzoek naar de effecten op de grondwaterstand in het gebied.	12. Het al dan niet vergunnen van een extra woning ligt niet binnen onze bevoegdheid. Het is correct dat bij het aanvragen van een vergunning voor, in uw geval een extra woning, onderbouwd moet worden dat deze geen negatieve effecten heeft op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De grondwaterstand is één van de toetscriteria. De schades die wij kunnen voorzien worden door (mitigerende) maatregelen voorkomen of gecompenseerd. Voor schades die wij niet kunnen voorzien is het grondwaterpeilbuizennet opgezet. Informatie over het meetnet is te vinden op BRO-loket onder: https://www.broloket.nl/ondergrondgegevens. De peilbuisgegevens staan onder 'Grondwater', de peilbuizen worden als blauwe driehoeken op de kaart weergegeven. Klik eerst op de peilbuis en vervolgens op het tabblad 'Grondwaterstandonderzoek'. Wijkt de grondwaterstand af van onze uitgangspunten bij het vaststellen van de voorziene schade en doen zich andere schades voor die het gevolg zijn van afwijkende grondwaterstanden, dan kunt u zich te allen tijde melden bij het ons schadeloket. Zie hiervoor ook hfst 1.7	
	13. Schadevergoeding: de regeling van omgekeerde bewijslast na een periode van 5 jaar is onacceptabel. De effecten van de maatregelen zijn zichtbaar en/of merkbaar in een tijdsbestek van tientallen jaren. Wij houden de provincie ten allen tijde aansprakelijk voor schade veroorzaakt door de maatregelen in het plan. Bij alle schade aan gronden, funderingen, bruikbaarheid van gronden etc. gedurende de komende minimaal 50 jaar zal de provincie moeten aantonen dat het niet door de maatregelen komt. Er kan per heden door de provincie een staat opgenomen worden van gronden en gebouwen (en deze staat is reeds decennia lang constant), zodat later duidelijk is welke schade door de maatregelen is ontstaan.	13. Het schadeloket werkt volgens door GS vastgesteld beleid. Daarin is geen sprake van omgekeerde bewijslast. Zie ook hfst 1.7. In de 'beleidsregel nadeelcompensatie Overijssel' staat het proces en bij de aanvraag behorende voorwaarden beschreven.	
26.5	Gevolg van voorgaande is dat van samenwerking en echte oplossingen niets terecht komt. Op basis van bovenstaande argumenten hebben wij bezwaar tegen het ontwerp PIP Lemselermaten.	In bovenstaande hebben wij uw zienswijze voorzien van onze reactie. Het ontwerp PIP is gepubliceerd en het definitieve PIP ligt voor ter vaststelling. U kon uw zienswijze binnen redelijke termijn, normaliter 2 weken, aanvullen. We hebben geen aanvulling van u ontvangen.	

Nr.	Zienswijze 26: Indiener 26	Reactie	Aanpassing PIP nodig
	Daarom verzoek ik u met inachtneming van mijn zienswijze het ontwerp PIP Lemselermaten niet vast te stellen. Uiteraard zijn we bereid om deze zienswijze mondeling toe te lichten. Wij houden ons het recht voor om ten allen tijde aanvullende informatie en inzichten toe te voegen aan deze zienswijze en nog volgende procedures. Ik verzoek u ons van de verdere procedure op de hoogte te houden.	Naar aanleiding van eerdere correspondentie zijn onze omgevingsmanager en technisch manager met u in gesprek gegaan en hebben uw vragen beantwoord en hopelijk uw zorgen weg genomen.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

4 Ambtshalve wijzigingen

	Wijzigingen Toelichting/Regels (T/R)	
Nr.	**Aanleiding**	**Aanpassing**
T-R1	Zienswijze en BAG-besluit	Opnemen sulfaatnormering in de regels van het PIP volgens punt 7. uit de bijlage van het PIP (uitgangspunten evenwichtsbemesting)
T1	Nader onderzoek naar de potenties en daarmee concreter maken zoekgebied voor oppervlakte kalkmoeras.	 N.a.v. nader onderzoek is het zoekgebied voor uitbreiding kalkmoeras (M9/M10 Zoekgebied boskap (en afschrapen strooisellaag) verkleint tot bovenstaand meest geschikt gebied.

	Wijzigingen Verbeelding (V)	
Nr.	**Aanleiding**	**Aanpassing**
V1	Bestemming natuur als gevolg van keuze eigenaar.	Wij hebben lopende het PIP proces percelen verworven of er is door eigenaren ervoor gekozen om agrarische grond naar natuur te bestemmen. Als percelen in eigendom zijn van de provincie en geschikt zijn voor regulier landbouwkundig gebruik, dan kunnen ze mogelijk als compensatiegrond worden aangeboden. De percelen zijn daarom door Aequator aanvullend onderzocht op geschiktheid/opbrengstderving, e.d. Geschikte percelen houden de bestemming Agrarisch. Daar waar de opbrengstderving a.g.v. vernatting meer is dan 30%, worden ze ongeschikt geacht en verzoekt de provincie om deze te bestemmen als natuur.

V2	De Weerselerbeek wordt op verzoek van eigenaar en waterschap niet verlegd en daarmee wijzigt de verbeelding van het O-PIP.	

5 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en vooroverleg

Nr.	Aanleiding	Aanpassing
W1	Zienswijze 3. Staatsbosbeheer.	De verbeelding is aangepast. De bestemming Agrarisch met evenwichtsbemesting is Natuur met evenwichtsbemesting geworden en zal 5 jaar na inwerkingtreding van deze bestemming vervallen naar de bestemming natuur. Zie hiervoor ook de bijlage bij het PIP waarin uitgangspunten van de pilot evenwichtsbemesting zijn opgenomen.
W2	Zienswijze 14. Natuurmonumenten	Zie ook W1.
W3	Zienswijze 17.	Verbeelding en maatregelenkaart zijn aangepast. Er is een overeenkomst getekend tussen de provincie en de eigenaar en daarmee is de bestemming van de gronden aangepast van agrarisch naar natuur.
W4	Zienswijze 21	Verbeelding en maatregelenkaart zijn aangepast naar aanleiding van gesprekken en gemaakte afspraken met de aangrenzende eigenaar. De Weerselerbeek wordt niet verlegd en de huidige ligging gehandhaafd.

6 Colofon

Deze reactienota is opgesteld door de provincie Overijssel.

In afstemming met de gebiedspartners (waar nodig):
- Gemeente Dinkelland
- LTO Noord
- Staatsbosbeheer
- Waterschap Vechtstromen
- Vertegenwoordiger particuliere grondeigenaren

Uitgave: provincie Overijssel
Datum: maart 2025

Inlichtingen bij
Contactpersoon: Cees Ortelee
Telefoon: 06 21123592
E-mail: natura2000pip@overijssel.nl
Onder vermelding van: Lemselermaten

Kijk ook op: *www.overijssel.nl/natura2000procedures*

Adresgegevens
Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl